

ŽELEZAR

TEDNIK — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SZ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 9. JANUARJA 1975

ŠTEVILKA: 1. LETO: XVII

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, SZ — Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

JEKLARJI IZPOLNILI OBVEZO 500.000 TON JEKLA

Zadnji dan starega leta, 31. decembra, so se po končani nočni izmeni, zbrali člani delavskega sveta TOZD Talilnice in številni gostje na slavnostni seji delavskega sveta. V uvodnem govoru, je predsednik Jože Osvald sporočil navzočim, da so jeklarji 30. decembra ob 23.15 izpolnili svojo obvezo, ki so jo sprejeli pred X. kongresom ZKJ in izdelali 500.000 ton surovega jekla.

Že takoj po konstituentni samoupravnih organov v TOZD Talilnice, pred letom in pol, smo občutili, da bo potrebno čvrsto sodelovanje vseh vodilnih in vodstvenih kadrov, vseh samoupravnih in političnih organov in organizacij ter vseh članov temeljne organizacije združenega dela, če hočemo uspešno delovati. Dokazati smo morali, je nadaljeval predsednik Osvald, da je le taka pot pravilna, ker smo se vsak dan bolj zavedali, da moramo dohodek najprej ustvariti, šele potem ga lahko delimo. Tako smo že na seji 28. decembra 1973 osvojili predlog odbora za gospodarstvo, da mora biti naš cilj v letu 1974, izdelati pol milijona ton surovega jekla. Ta cilj smo na predlog komunistov in ob podpori večine kolektiva TOZD Talilnice zacementirali, ko je 27. 5. 1974 na zborovanju delovnega kolektiva Železarne Miloš Cvetkovič sporočil našo obvezo pred X. kongresom ZKJ, da bomo do konca leta izdelali 500.000 ton surovega jekla. Potem ko se je predsednik delavskega sveta zahvalil vsem članom delovnega kolektiva TOZD Talilnice in vsem, ki so posredno ali neposredno pomagali pri uresničitvi te naloge, je pred-

lagal direktorja TOZD Stanka Čopa za izredna prizadevanja, ker je bilo to, kakor je takrat dejal »tudi njegova osebna obveza« in sekretarja osnovne organizacije ZKS TOZD

Talilnice Miloša Cvetkoviča kot iniciatorja akcije in posebno prizadevanja pri delu za posebno priznanje.

Za njim je spregovoril sekretar osnovne organizacije ZKS TOZD Talilnice Miloš Cvetkovič. Dejal je, da so komunisti v predkongresni aktivnosti predlagali, da pozdrav X. kongresu ZKJ ne bi smel biti le

(Nadaljevanje na 2. str.)

CENTRALNEMU KOMITEJU ZKS LJUBLJANA CENTRALNEMU KOMITEJU ZKJ BEOGRAD

Osnovna organizacija Zveze komunistov TOZD Talilnice Železarne Jesenice se je v čast in podporo sklepom 10. kongresa ZKJ obvezala, da bo tudi na svojem proizvodnem področju s posebno delovno zmago doprinesla svoj delež. Prvič v svoji zgodovini naj bi letno proizvedli več kot 500.000 ton surovega jekla.

Na današnji svečani seji DS TOZD Talilnice železarne Jesenice ugotavljamo, da smo v pokongresnem obdobju ob poglobljenem samoupravljanju in z medsebojnim usklajevanjem dodatnih proizvodnih naporov, svojo veliko delovno zmago izvršili in s tem izpolnili svojo obljubo.

Železarji Jesenic se bomo tudi v bodoče z enako zavzetostjo borili za nove delovne zmage in izpolnjevanje sklepov Zveze komunistov.

Jesenice, dne 31. 12. 1974 ob 6.30!

Jeseniški železarji

DRUGI O NAŠEM »ŽELEZARJU«

V zadnji, decembrski številki glasila Zveze novinarjev Jugoslavije Naša štampa, ki izhaja v Beogradu, je v posebni redni prilogi, ki je namenjena informiranju v organizacijah združenega dela, zelo obsežno obravnavan predvsem tehnični vidik in urejenost oz. izgled našega glasila. Izjemoma avtor članka Zoran Popović v uvodu tudi omenja njegovo vsebino in uredniški koncept, ker je ta rubrika v bistvu namenjena le že omenjeni tehnični oceni oziroma v strokovnem smislu — prelomu glasila. Ker so uvodne ugotovitve uglednega novinarskega delavca veliko priznanje našemu glasilu, jih citiramo:

»Čeprav je osnovni namen teh zapisov, da analiziramo prelom in tehnično urejevanje glasil, v primeru glasila ŽELEZAR, ne moremo mimo vsebine in uredniškega koncepta glasila. O tem moramo nekaj povedati, čeprav samo v tolikšni meri, v kolikor je izgled glasila funkcija vsebine.

Železar je zamišljen (in narejen) kot tednik izredno širokega diapazona. Razpon tem, ki jih zajema, ni nič manjši od obsega interesov nekega splošnega informativnega glasila, katerega regionalni obseg je mnogo širši. Če bi Železar imel še zunanje politično rubriko, bi se lahko vzporejal z dnevnimi informativnimi glasili.

Ta širina, obsežnost in raznovrstnost tem, so grafično izoblikovani v glasilu, katerega obseg in frekven-

ca izhajanja, zaslužijo spoštovanje. Takega profesionalnega nivoja, se ne bi sramovalo nobeno dnevno glasilu.«

V nadaljevanju avtor govori o prelomu glasila in tisku, pri čemer ugotavlja, da je kvaliteta tiska na povsem zadovoljivem nivoju, prelom glasila pa dosti pregleden in čitljiv, s čemer je zagotovljen prvi pogoj dobrega preloma. Nadalje pravi, da je vidno prizadevanje, da je prelom poleg sproščenosti tudi živ in privlačen. Taka prizadevanja, nadaljuje avtor, so vidna v rezultatih, ki so vredni pohvale.

Poleg številnih pohvalnih rešitev pri prelomu (oblikovanju) Železarja, Zoran Popović navaja tudi nekatere slabe rešitve, kar je hkrati spodbuda uredništvu, da še bolj izpopolni naše glasilu.

Svojo oceno našega glasila zaključuje:

»Razpored gradiva, če iz vzamemo pripombe, ki smo jih navedli, je zelo dober. Vse je pregledno, enostavno in čisto, odmerjeno in prelomljeno s polnim občutkom za mero. Vtis, ki ga Železar v celoti naredi, je izredno ugoden. Resnost in zavest s katerima je glasilu narejeno, je enaka kadar gre za prelom ali vsebino. Zato pripombe in očitki, ki so bili izrečeni, ne smejo imeti večje težine kakor pohvale, katere se Železaru lahko (in morajo) izreči, temveč jih je treba razumeti kot kritiko tistih slabosti, ki zmanjšujejo prilično veliko vrednost tega glasila.«

ODLIČNI PROIZVODNI REZULTATI V DECEMBRU

Čeprav še niso dokončno obdelani vsi proizvodni rezultati, ki so jih dosegle posamezne temeljne organizacije združenega dela Železarne, smo uspeli zbrati pred zaključkom redakcije grobe podatke, ki kažejo, da so vse tri proizvodne TOZD pomembno presegle mesečne planske obveze. Kot najpomembnejši dosežek, moramo vsekakor tudi na tem mestu poudariti, v zgodovini Železarne doseženo najvišjo letno proizvodnjo surovega jekla — čez 500.000 ton.

Poleg tega izrednega uspeha, so sodelavci v TOZD TALILNICE v decembru v vseh obratih presegle svoje operativne načrte. V obratu plavž za okrog 15 odstotkov, pri čemer velja poudariti tudi izredno nizko porabo koksa na tono proizvedenega grodlja in sicer 610 kg/t, obe jeklarni pa sta mesečni operativni plan presegle za okrog 10 odstotkov, nad operativnim planom pa so tudi sodelavci v livarni in šamotarni.

Tudi v TOZD VALJARNE so sodelavci v celoti presegle mesečni operativni plan za okrog sedem odstotkov. Pri tem moramo predvsem poudariti izreden uspeh sodelavcev v valjarni 2400, ki so s proizvodnjo 9.529 ton gotove robe in 10.467 ton odpreme pločevine, dosegli doslej najvišjo mesečno proizvodnjo in dosedanja dosežek presegle za 97 ton. Tak izreden uspeh je bil pogojen z ugodnim dimenzijskim asortimentom, dobro preskrbo z vložkom in vagoni za odpremo, predvsem pa s prizadevanstvom članov kolektiva. V valjarni profilov so sodelavci presegle plan za okrog 20 odstotkov, v valjarni žice pa za okrog sedem odstotkov, o dosežkih valjarne bluming — štelki pa lahko preberete poseben sestavek.

Sodelavci v TOZD HLADNA PREDELAVA, so mesečne planske obveznosti v celoti presegle za okrog deset odstotkov. V posameznih obratih pa: v hladni valjarni za okrog devet odstotkov, v žičarni ravno tako, v profilarni za 18 odstotkov, v jeklovleku za 16 odstotkov, v elektrodnem obratu za okrog en odstotek, v žebeljarni pa so za nekaj desetink odstotka pod planom. Izreden uspeh so dosegli predvsem sodelavci v jeklovleku, ki so s 2045 tonami ponovno izboljšali dosedanja najvišji mesečni dosežek.

Doseženi proizvodni rezultati so nedvomno vzročna posledica izredno uspešnega dela sodelavcev v TOZD Talilnice, ki so oskrbovali valjarne z zadostnimi količinami vročega vložka, le-te pa z ustreznim in zadostnim vložkom ostale predelovalne obrate. Na uspeh pa je prav gotovo vplival tudi tekmovalni duh, ki so ga s svojo obvezo desetemu kongresu ZKJ, spodbudili sodelavci v TOZD Talilnice. Pomemben prispevek pa so k tem uspehom dodali tudi sodelavci v TOZD VZDRŽEVANJE, ENERGIJA IN TRANSPORT ter sodelavci v delovni skupnosti SKUPNE SLUŽBE.

Podrobne rezultate o doseženih proizvodnih uspehih v mesecu decembru, s komentarji direktorjev temeljnih organizacij združenega dela, bomo objavili v prihodnji številki Železarja.

PRI TEHNIČNIH IZBOLJŠAVAH V TOZD VALJARNE AVTORJI PRIHRANILI 1.385.757 DINARJEV

Šestega januarja je bila seja komisije za racionalizacije in novatorstvo pri DS TOZD Valjarne. Na seji so obravnavali štiri tehnične izboljšave, ki so v preteklem letu dale ugodne rezultate.

Avtorja Zdravko Črv in Nazif Ljuta sta s tehnično izboljšavo štev. 2143 omogočila valjanje dimenzijskega asortimenta iz proge profila 340 na progi profila 450 z manjšimi stroški. Delo na progi profila 340 je bilo brez dvoma fizično najbolj težko in tudi nevarno v vsej valjarni profilov. Ta proga ni bila opremljena z valjčnicami ne pred progo, kakor tudi ne za progo. Celotno delo so opravljali ročno, čeprav je bila teža posameznega kosa 70 kg. Proga tudi ni imela hladilne grede. Ob izteku je delavec valjanec lovil in z njim teklen po ploščah do škarij. Na ploščah se je valjanec počasi ohlajal,

nato so ga delavci pri škarjah povlekli skozi nože do zaslona merilne naprave in razrezali na odrejeno dolžino.

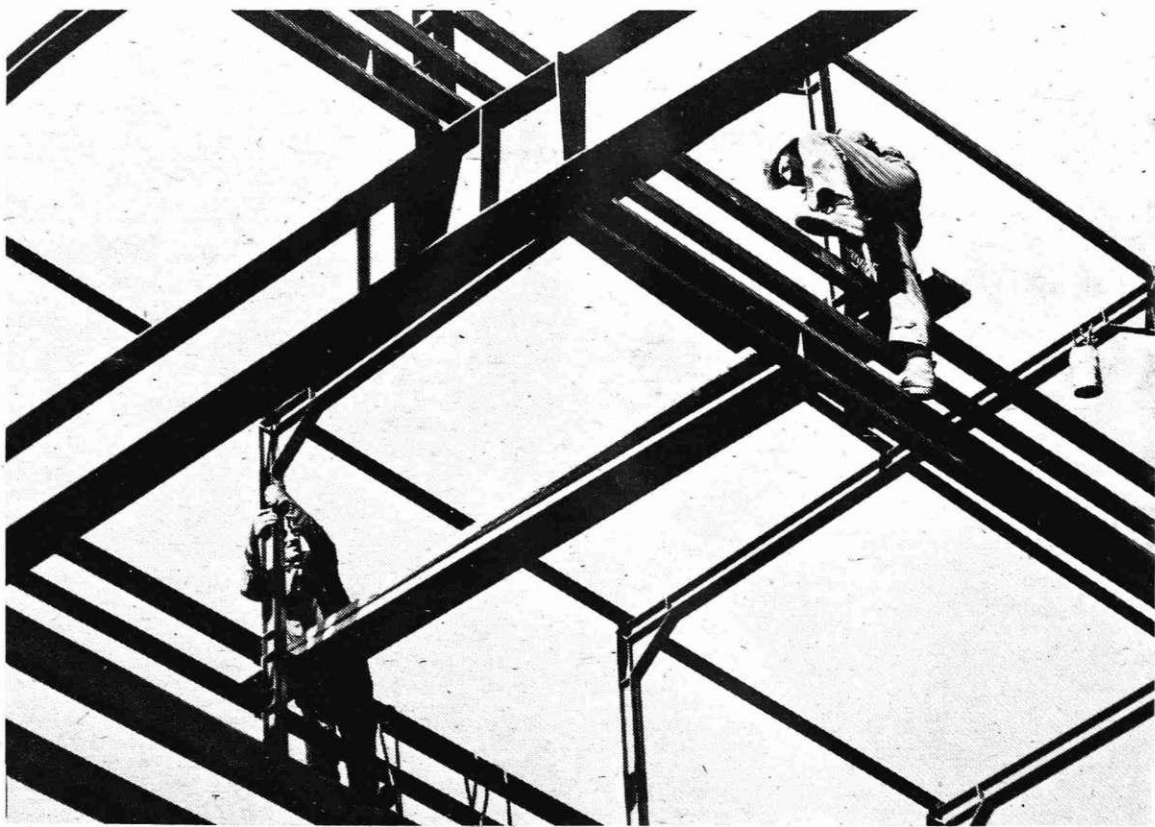
Na progi profila 450, na katero so po zamisli avtorjev prenesli asortiment s proge profila 340, so uvedli nove garniture valjev z ustreznimi kalibri. S tem je bilo omogočeno, da so progo profila 340 v celoti podrli. Stroški predelave so na progi profila 450 znatno manjši, poleg tega je tudi manj neugod in težkega dela. Po podatkih knjigovodstva TOZD Valjarne in SEOP sta avtorja z uvedbo

(Nadaljevanje na 2. str.)

V MESECU DECEMBRU MANJ POPRAVIL

V operativnem planu večjih in manjših popravil je mesec december med tistimi meseci, v katerih je planiranih najmanj popravil. Skupno je bilo po programu predvidenih enajst večdnednih in 52 enodnevni popravil. Tekom meseca decembra smo dokončali dela na osmih večdnednih popravilih, na dveh napravah smo popravila odložili, na eni pa se popravila nadaljujejo v mesecu januarju. Od predvidenih 52 enodnevnih

(Nadaljevanje na 2. str.)

Graditelji nove hladne valjarne srečno tudi v letu 1975

JEKLARJI ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

deklaracija, temveč izražen kot delovna obveza. Iz tega se je izoblikovala obveza, da do konca leta proizvedemo pol milijona ton surovega jekla, ki jo je sprejel koordinacijski odbor Talilnic, podprli vsi vodilni in vodstveni delavci ter delavci na sestankih samoupravnih delovnih skupin. V tej akciji, je nadaljeval, se je razvil tekmovalni duh, krepila vodilna vloga delavskega razreda in avantgardna vloga komunistov. Potem, ko se je zahvalil vsem za izredno prizadevanja, je predlagal, da se o uspehu jeklarjev obvestita centralna komiteja ZKS in ZKJ.

DIREKTOR TOZD TALILNICE STANKO ČOP OB USPEHU JEKLARJEV

Ob pomembni delovni zmagi, pol milijona ton jekla v jeseniški železarni, se zahvaljujem vsem martinarjem, elektro jeklarjem, plavžarjem, vzdrževalcem, delavcem transporta, šamotarjem in vsem, ki so pripomogli s svojo zavzetostjo uresničiti cilj jeklarjev. Ob tem dosežku je primerno, da pogledamo, kakšen je bil začetek jeklarstva na Jesenicah.

V letu 1890 je začela obratovati prva martinovka. Postopek, ki je bil znan po izumitelju regenerativnega kurjenja, po sistemu današnjih komor, Friedrichu Siemensu iz leta 1856 in uporaba tega ogrevanja v ognjašni peči po Pierru Martinu v letu 1864, se je razširil in dosegel posebno do vpljave konvertorja velik razmah. Pred 84 leti so takratni lastniki KID na Jesenicah pravilno ocenili prednosti tega postopka. Jeseniška železarna je torej 26 let po prvem poizkusu taljenja jekla že imela pogum, da sama zgradi tako peč. Leta 1896 je takratna martinovna proizvodnja 26.183 ton tekočega jekla, leta 1937 pa okrog 112.000 ton.

Od leta 1946 pa do današnjega dne, je povečanje količine jekla za 4,2-krat. Upoštevati pa moramo, da je železarna v letu 1940 postavila manjšo električno peč in da smo od takratnih 2067 ton elektro jekla prešli na 174.000 ton v letošnjem letu. Ker je šel razvoj bolj v smeri elektro obločnih peči, moramo jeklo obravnavati skupno.

V letu, ko slavimo 105-letnico obstoja železarne v današnjem sestavu, smo dosegli pol milijona ton. Če upoštevamo, da je Zenica v letu 1972 dosegla milijon ton, potem je naš rezultat s pol milijona ton pomemben in nas uvršča na drugo mesto med jugoslovanskimi železarnami. To mesto lahko obdržimo še naslednje leto.

V 80 letih proizvodnje jekla s taljenjem, sta martinovna in elektro jeklarja proizvedli čez 11 milijonov ton, oziroma od osvoboditve dalje okrog 9 milijonov ton. Naša železarna v današnjih svetovnih razmerah po količini ne pomeni mnogo, vendar se po programu lahko uvrščamo med pomembne železarne.

Danes se postavljata resna zahteva za spremembo in modernizacijo postopka proizvodnje jekla. Z izgradnjo valjarne bluming in z odlitjem prve šarže 23. junija 1966, se je olajšalo delo jeklarjem v vlivališču. Električne peči so primerno oprem-

O pomembnem uspehu delovnega kolektiva TOZD Talilnice pa tudi ostalih, ki so pri tem posredno ali neposredno pomagali, je govoril tudi predsednik sindikalne organizacije TOZD Talilnice Stanko Čerbič. Dejal je, da je bila obveza sprejeta v zelo težkih pogojih, ko je primanjkovalo osnovnih surovin in ko je bila dnevno prisotna bojazen, da bo zmanjkalo električne energije.

Na seji je govoril tudi direktor TOZD Talilnice, čigar govor v nadaljevanju v celoti objavljamo.

Talilcem so na seji k izrednemu delovnemu uspehu čestitali še predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Jesenice Ivo Štavnihar, sekretar tovarniške konference ZKS Železarne Valentin Erjavšek, predsednik sindikata Železarne France Kobentar in direktor TOZD Valjarne Avgust Karba.

ljene in na take kot so sedaj, smo lahko ponosni.

Uresničenje jasno postavljenega cilja, ki smo ga sprejeli v počastitev X. kongresa ZKJ nam daje zaupanje, da lahko tudi v bodoče ob složno sprejetih nalogah, ob dobrem informiranju in zavzetosti vseh, ki lahko doprinesejo k uspehom, računamo na obveze, ki naj izboljšajo naše poslovanje, naš ekonomski položaj in pomembnost v širši družbeni skupnosti.

Ta uspeh nas ne sme uspraviti! Delati moramo še naprej kot dobri delavci svojega poklica, kot zavedni samoupravljalci in se nadalje težiti k izboljšavam. Le stalna težnja za razvojem lahko prinese napredek. Stalno moramo strmeti k povečanju produktivnosti, izboljšanju izpleta, izboljšanju delovnih pogojev in za modernizacijo dela.

Danes se lahko pohvalimo, da so vsi obrati TOZD Talilnice izpolnili letne planske obveznosti. To je redek primer, kajti vedno nismo bili tako uspešni.

Cestitam vsem jeklarjem k doseženim pol milijona ton jekla, vam tovariš Cvetkovič pa za smelost, da ste v imenu ZK Talilnic dali svečano obljubo, da boste to izvršili. Akcija je prerasla v splošno zavzetost na vseh področjih, tako med delavci pri proizvodnji jekla in grodja, kot delavci TOZD VET, TOZD Valjarne in delavcev delovne skupnosti skupnih služb. Za to akcijo ve vsa Slovenija. S tem smo pridobili na pomembnosti, kar je danes dokaj važno. Ni bila to samo politična akcija, ampak jo tehniki smatramo kot velik uspeh, saj se radi pohvalimo, za koliko napredujemo. Več našega jekla je pripomoglo tudi k boljšim uspehom valjarne.

Cestitam tudi sodelavcem plavža livarne in šamotarne za presežen plan.

Zahvaljujem se vsem delavcem, ki so tako zavzeto delali pri uresničevanju naloge, delovodjem za uspešno vodenje, dostikrat v izredno težkih situacijah ter asistentom in obratovodjem za strokovno delo in vodenje.

Samoupravni organi TOZD so vseskozi zasledovali delovne uspehe, ukrepali in uspešno urejevali medsebojno delo. Mislim, da je bilo leto 1974 za TOZD Talilnice izredno uspešno, tako na področju delovnih uspehov, kot v razvoju samoupravljanja.

DELOVNEMU KOLEKTIVU TOZD TALILNICE

Dragi tovariši!

Ob vašem zgodovinskem uspehu, ko ste presegli mejo pol milijona ton surovega jekla letno, vam v imenu vseh slovenskih železarjev za to delovno zmago iskreno čestitam.

Z vašim predanim delom, zlasti z delovnimi uspehi v zadnjem četrtletju ste dokazali, kaj v primernih pogojih lahko dosežete.

Dali ste vzor; spodbudo in polet vsem slovenskim jeklarjem za doseg 800.000 ton jekla v letu 1975.

Hvaležni za vaš delež, ki ste ga prispevali na poti razvoja jugoslovanske proizvodnje jekla, želim vam in vašim družinam srečno, zdravo in uspešno novo leto 1975.

Gregor Klančnik
generalni direktor
Slovenskih železar

VARNOST NA ŽELEZNICI

Upravni in samoupravni organi jugoslovanskih železnic so v preteklem letu posvetili izredno pozornost dogajanjem in nesrečam na železnici. V dnevnem časopisu smo zasledili vrsto člankov, ki so obravnavali to problematiko, ali pa so obveščali javnost o sprejetih sklepih in ukrepih samoupravnih organov skupnosti jugoslovanskih železnic, ali pa posameznih republiških železniških transportnih podjetij. Pogoste nesreče v železniškem prometu so sprožile ta, za vsa družba izredno pomemben problem, ki ga je končno obravnaval še zvezni zbor skupščine SFRJ.

Vsa naša družba je čutila udarce železniških nesreč v naši domovini, ker ni moč pozabiti tragedij pri Vrčinu (39 mrtvih), Seizmovcu (15 mrtvih, od tega 14 otrok), Vranduku (zadušenih 34 ljudi), Deanovcu (3 mrtvi), Prikraju (8 mrtvih), Penkoviču (6), Nomenju (5), Ovačanih (6 mrtvih). Tem nesrečam sledi 30. avgust, ko je v iztirjenem vlaku v Zagrebu umrlo 147 ljudi. Nesreče pa še ni konec: 10. septembra pri Topčideru, 11. novembra pri Zaprešiču, 28. novembra pri Vinkovcih, 4. decembra pri Zagorju!

Brez dvoma bodo železničarji našli pota in metode, da bodo v svoji veliki organizaciji, ki šteje 120.000 delavcev, odpravili slabosti subjektivne narave pa tudi objektivne okoliščine. Ugotovili so, da večina delavcev na železnici zelo vestno in odgovorno izpolnjuje svoje naloge v za-

pletenuh in težavnih razmerah, ki se odražajo tako v dotrajanih posameznih transportnih sredstvih, kakor tudi v slabem osebnem in družbenem standardu železniških delavcev. Vendar pa je med mnogimi vestnimi delavci tudi nekaj nediscipliniranih in malomarnih, katerih deleža pri nesrečah ni moč spregledati...

Zato so železničarji pripravili program konkretnih ukrepov in akcij, ki jih bodo uresničili za doseg hitrejšega razvoja in večje varnosti na železnici. Sprejeli pa so tudi sklepe za dosledno uresničevanje zakona in prometno-tehničnih predpisov s področja varnosti prometa. Uveljavili bodo delavski nadzor proti nediscipliniranim delavcem, kot najvišjo obliko samoupravljanja, proti kršiteljem varnostnih predpisov pa bodo odločno ukrepali.

PRI TEHNIČNIH ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

tehnične izboljšave prihranila v letu 1974 927.203 dinarjev.

Za uspešno uvedeno tehnično izboljšavo je komisija na osnovi pravilnika odobrila odškodnino v znesku 9.587 din, z odbikom 2.000 din akontacije in dveletno rento.

Avtorja Zvone Ažman in Viktor Rakovec sta s tehnično izboljšavo šte. 2110 predelala pokrove globinskih peči v valjarni Bela. S predelavo pokrovov na sistem vijačenja segmentov so se zmanjšali stroški popravila pokrovov. Komisija je pregledala izračun prihranka in priloženo dokumentacijo in na osnovi tega odobrila drugo rento v znesku 11.178 dinarjev, ki si jo avtorja delita v razmerju 50 : 50.

Avtor tehnične izboljšave šte. 2157 Mavro Lenardič je s prestavitvijo ravnalnega stroja Demag k izhodni strani Custodis peči povečal proizvodnjo poravnane pločevine,

zmanjšal nadurno delo in olajšal delo. Z ozirom na to, da tehnična izboljšava še ni v rabi 12 mesecev, mu je komisija na osnovi predvidenih prihrankov odobrila 1.000 din akontacije.

Avtorja Branko Iskra in Jože Perne sta s tehnično izboljšavo šte. 2108 izboljšala način mazanja ležajev valjčne mize pred prevlačnikom blumov. Po uvedbi izboljšave se je zmanjšala poraba ležajev in skrajšalo delo pri menjavah. Na osnovi dokazanega prihranka 34.247 din je komisija odobrila odškodnino 1.408 din, ki si jo avtorja delita v razmerju 50 : 50.

Z opisanimi tehničnimi izboljšavami so avtorji v TOZD Valjarne prihranili 1.385.757 din in zato upravičeno prejeli 23.108 din odškodnine oz. akontacij. Ker je v SFRJ leto 1975 proglašeno za leto tehničnih izboljšav in zaščitite industrijske lastnine, so člani kolektiva TOZD Valjarne uspešno startali v to leto z uvajanjem novih tehničnih izboljšav v proizvodnji.

SA

UGODNI REZULTATI V VALJARNI

Proizvodni rezultati, ki jih je dosegla valjarna bluming – štekel v mesecu decembru, se prav gotovo lahko primerjajo z dosežki v mesecu novembru, čeprav so proizvedene količine manjše.

Oddelek valjarne bluming – štekel je prevažal vso jeklarsko proizvodnjo v količini 46.814 ton in s 46.959 tonami dosegel rekordno mesečno količino prevajanega vložka preko globinskih peči. Ko primerjamo ta dosežek z rezultatom v novembru, ko je valjarna bluming – štekel prevažala preko 50.000 ton vložka menimo, da je decembrski rezultat boljši, saj je bil dosežen brez obratovanja potisne peči in ob nekoliko težjem asortimentu.

Občuten delež k tako ugodnemu rezultatu ima vsekakor rekordni dotok vročega vložka iz jeklarne. To je ponoven dokaz, da valjarna bluming – štekel lahko dosega in presega planske obveznosti, če je v zadostni meri preskrbljena z vročim vložnim materialom.

Ostali faktorji, ki so vplivali na ugoden rezultat so razvidni iz zastojev, ki so bili v mesecu decembru naslednji:

vrsta zastoja	okt.	nov.	dec.
valjavski	0,9	0,8	0,8
temperaturni	5,6	3,9	3,2
tehnoški	1,8	2,9	2,7
mehanski	5,2	4,9	4,4
elektro	2,4	1,5	2,6
sosed. proga	2,1	1,8	0,9
preventiva	3,4	3,2	2,1
skupni zastoji	22,3	19,6	18,3

Zastoji so bili tako skupni, kot pri vseh vrstah, razen elektro zastojev, nižji. Predvsem ugoden je rezultat temperaturnih zastojev, ki so kljub manjšemu odstotku skupnih zastojev, vendar ob veliki proizvodnji jeklarne, v upadanju.

Dobro delo jeklarne in bluminga je ob dobri organizaciji dela in prizadevnosti vseh zaposlenih, doprineslo tudi k izjemno dobri proizvodni uspehom ostalih oddelkov valjarne bluming štekel.

Adjustaža bluminga je s 25.709 tonami gotove robe bistveno pripomogla k skupni proizvodnji bluminga, ki znaša v decembru 39.446 ton, kar je največ doslej pri delu brez potisne peči.

Adjustaža štekla na Beli ima ponovno dva rekordna dosežka. Linija rezanja je proizvedla 6841,1 tone pločevine. Bronx škarje pa 3787,7 tone razrezanih trakov. To sta zelo spodbudna dosežka z ozirom na planske obveze tega oddelka v naslednjem letu.

Bolj kakor ostali državljani, smo se nad nesrečami na jugoslovanskih železnicah zamislili delavci v Železarni, ki smo zaposleni v železniškem transportu. Ne železniških strojih in ob tirih dela v Železarni skoraj 300 delavcev, ki živijo, mislijo in čutijo po železniško. Čeprav se transport na tirih industrijske železnice v Železarni v vsaj treh bistvenih elementih razlikuje od javnega železniškega transporta: ne vozimo dolgih kompozicij, nimamo velikih hitrosti in ne prevažamo ljudi. Vendar pa je bistvo železniških tirov in železnih koles ostalo isto, iste pa tudi nenehne nevarnosti, ki so povežane s to gospodarsko dejavnostjo. V nekem smislu pa železničarjem v industriji groze še večje nevarnosti, posebno v težki – železarski – industriji. Izrazito izhajajo te nevarnosti iz posebnih transportnih pogojev pri transportiranju vročih, na živnih vozovih odlihtih sarž, nadalje iz velikih osnih pritiskov, zaradi voženj v proizvodnih obratih ob metalurških napravah, v skladiščih pod žerjavi, zaradi prevozov na hitro naloženih vagonih, posebno kosov iz litega jekla ali težjega odpadnega železa itd. Velikokrat so železniški delavci pod pritiskom dileme: odkloniti prevoz nepravilno naloženega voza in povzročiti zastoj v proizvodnji, ali pa peljati in ogroziti sebe, okolico in transportna sredstva.

Resnica je, da se v Železarni mnogo premalo zavedamo, kako tesno je transport povezan s proizvodnjo jekla, kjer je vpliv transporta izredno velik, v nekaterih primerih pa celo organski del proizvodnega procesa. Ugotovljeno je, da ravno v metalurških podjetjih, ne samo v Jugoslaviji, ampak tudi drugod, obstoja večje nasprotje med staro ustaljeno tehnologijo in hitro naraščajočo proizvodnjo, čemur se transport materialov vedno težje prilagaja. Na drugi strani pa so preveč prisotne težave pri vključevanju modernih transportnih naprav v obstoječe proizvodne obrate. Ne nazadnje tudi ti dve ugotovitvi, ki sta v Železarni vseskozi prisotni, vplivata na varno ali nevarno delo.

Posebno hudo pa nas prizadeva stalno pomanjkanje delavcev. Skoraj pri polovici lokomotiv, ki vozijo v Železarni, sta zaposlena samo dva oziroma trije delavci: strojevodja in premikar na diesel lokomotivi, na parni pa še kurjač. To je strogo individualna zasedba, za razliko od kolektivne, npr. v vzdrževanju, v talilnicah in drugod. Če manjka samo en delavec, lokomotiva ne more obratovati, to pa že pomeni motnje v transportu in proizvodnji.

Ko ob vsem tem ugotavljamo, da je bilo v zadnjem obdobju po železarskih tirih varno prepeljanih več stotisoč ton vseh vrst materialov, se moramo zavedati prispevka vseh tistih delavcev v transportnih in proizvodnih obratih, ki so disciplinirano spoštovali varnostne, prometne in tehnične predpise, da bi omogočili varno delo sebi in sosedu!

Prav to pa nas delavce, zaposlene v medobratnem transportu obvezuje, da preprečujemo vse oblike nevarnega dela na železnici v Železarni in onemogočamo malomaren odnos do transportne tehnologije z dvema osnovnima ciljema: zadovoljstvo pri delu in več jekla v letu 1975.

Jože Košir

V MESECU DECEMBRU MANJ POPRAVIL

(Nadaljevanje s 1. strani)

nih, smo v decembru izvedli samo 42 popravil.

Majhno število predvidenih popravil v decembru ni slučajno, ker smo že pri sami izdelavi letnega plana predvideli manjše število. Zato smo imeli dva objektivna razloga, in sicer je bil eden od teh, da bodo posamezni proizvodni obrati izkoristili mesec december za tako imenovani finiš, da dosežejo ali celo presežejo proizvodni plan, drugi, nič manj odločilen razlog pa je bil, da koncem leta, to se pravi zadnji mesec vzdrževalci koristijo še preostale dni svojega letnega dopusta.

Iz istega razloga smo tudi pri enodnevnih popravilih za deset primerov pod planom s to razliko, da na to niso vplivali dopusti vzdrževalcev, ampak finiš za proizvodni plan.

Tako smo zaključili leto kar uspešno in tudi vzdrževalci so po svojih močeh doprinesli k uspešnemu zaključku leta 1974.

S. Torkar

NA OBISKU PRI JUBILANTU IVANU MECGARJU

Jutri bo praznoval 91-letnico rojstva naš upokojeni sodelavec Ivan Mecgar. Te dni smo ga obiskali na domu na Bokalovi ulici in se pogovarjali z njim o prehojeni življenjski poti. Povedal nam je, da je bil rojen 10. januarja 1884 v Sotini pri Murski Soboti v Prekmurju.

Leta 1905 je bil že v Servoli pri Šklednju med plavžarji. Z delom v Šklednju je Mecgar nadaljeval tudi po končani prvi svetovni vojni, pozneje pa je bil osem let prav tako pri plavžih zaposlen v Romuniji, medtem ko so ga leta 1937 poklicali na Jesenice. Takrat je bil na Jesenicah v izgradnji prvi plavž. Pri naših plavžih je bil zaposlen kot delovodja in zelo rad se spominja takratnih razmer ter še posebej številnih sodelavcev, s katerimi je delal vse do upokojitve v letu 1953.

Čeprav Ivan Mecgar sodi med najstarejše plavžarje, zelo rad pripoveduje o delovnih pogojih, ki jih s sedanjimi ne bi mogli primerjati. Marsikaj se je v Železarni in seveda pri plavžih spremenilo, kajti dolga je bila pot od začetne proizvodnje do danes, ko so plavžarji skupaj z martinariji ter delavci elektro jeklarne, livarne in šamotarne dosegli tako velik uspeh – 500.000 ton jekla.

Ivan Mecgar se zelo rad spominja sodelavcev Nagodeta, Poklukarja, Svetlina, Globočnika, Arčona in drugih, s katerimi je bil toliko let skupaj pri naših plavžih. Tudi Železarna rad prebere, ker ga še vedno zanima, kako delavci v Železarni s svojim prizadevanjem izpolnjujejo obveznosti in nadaljujejo dolgoletno tradicijo.

K njegovemu visokemu življenjskemu jubileju mu iskreno čestitamo in želimo, da bi zdrav dočakal še veliko let.

NAPREDOVANJE NA DELOVNEM MESTU

KAJ MENIJO O NOVM SISTEMU SAMOUPRAVNE DELOVNE SKUPINE

O sistemu napredovanja na delovnem mestu (v nadaljevanju označenem s kratko NADM) smo v Železarni že pisali, zato bi se v tem sestavku osredotočili zlasti na pripombe, ki so jih podale samoupravne delovne skupine (SDS) v okviru »predloga samoupravnega spoznanja o delitvi osebnih dohodkov v TOZD«. Kljub temu pa si za lažje razumevanje in osvežitev spomina priključimo nekatere osnovne poteze NADM:

— NADM poteka takrat, ko delavec s svojo prakso, izkušnjami, formalnim in neformalnim usposabljanjem ter izpopolnjevanjem strokovno napreduje in dviguje svojo delovno uspešnost, vendar iz različnih razlogov ne napreduje na drugo delovno mesto.

— Mnogi delavci so namreč čisto v položaju, ko zaradi kadrovskih, osebnih ali organizacijskih razlogov enostavno nimajo možnosti za napredovanje med delovnimi mesti, kar jih pogosto sili v »nasilno« napredovanje ali fluktuacijo.

— Cilji NADM so potemtakem zlasti v tem, da nudimo vsakemu delavcu možnost dodatne moralne, strokovne in materialne stimulacije; da povečamo stabilnost zaposlitve oziroma zmanjšamo tisto fluktuacijo, ki izvira iz brezperspektivnosti napredovanja; da omogočimo vsakemu delavcu izbiro tistega delovnega mesta, za katerega je najbolj primeren; da omogočimo (vsaj relativno) enakost pogojev napredovanja ne glede na trenutne kadrovske in organizacijske razmere v podjetju.

— Poglavitna kriterija pri NADM sta delovna uspešnost in delovni staž.

NAJVEČ PRIPOMBA NA ELEMENT, KI GA SE NI

Vsekakor največ pripomb (34) se je zbiralo v ugotovitvi, da niso znane metode ocenjevanja delovne uspešnosti; večina smatra, da bi celoten sistem potrdili šele tedaj, ko bo znan način ocenjevanja delovne uspešnosti. Nedvomno je ta večinska pripomba upravičena in razumljiva, odveč pa je bojazen, da bodo kriteriji izmišljeni za pisalo mizo in vsiljeni od zgoraj. Nasprotno — naše izhodišče je, da kriterije delovne uspešnosti zasnujemo z nujnim, obveznim sodelovanjem vseh, ki lahko k temu tvorijo prispevajo in prav tako zasnova bo najtežji in najdaljši del praktičnega oblikovanja sistema. In tudi zato niso bili kriteriji, že objavljeni.

MERLJIVI KRITERIJI DA — SAMO URESNIČIMO JIH

Nekatere pripombe pozivajo k merljivim (objektivnim) kriterijem in izražajo nezadovoljstvo nad morebitnimi nemerljivimi (subjektivnimi) kriteriji. Dobi se celo vtis, da kadrovskega sektorja vsiljuje subjektivna merila in se brani objektivnih. Posebej moramo poudariti, da je to nesmisel in da tudi mi lahko samo ponovimo staro pravilo, ki ga je zapisal že G. Galilei: »Vse, kar se da meriti, moramo meriti, kar pa se ne da meriti, moramo merljivo narediti.« Torej je iskanje in obtoževanje namišljenih zagovornikov subjektivnosti jalov posel; kdorkoli bo ponudil ustrezno zameno merljivih kriterijev za nemerljive, bo dobrodošel. Spoznali pa bomo na žalost, da to povsod ni mogoče in da je treba celotno objektivno izmerjene količine (subjektivno) vrednotiti. Enkrat za vselej pa bi radi približali, da splošne želje in zahteve po objektivnosti (ki so tako pogoste) brez konkretnih naprov ne dajo nikakršnih rezultatov.

KDO NAJ OCENJUJE DELOVNO USPEŠNOST?

Predlogi so različni: nekatere SDS menijo, da delovodja oz. neposredno nadrejeni, ki najbolj poznajo (in mora poznati) delo svojih sodelavcev, druge SDS zahtevajo posebno strokovno komisijo v obratu, medtem ko so nekatere prepričane, da je najboljši ocenjevalec SDS sama. Teorija uči in praksa potrjuje spoznanje, da je ocenjevanje tem bolj zanesljivo, čim večje je število ocenjevalcev. S tega vidika in tudi z vidika našega samoupravljanja bi bila SDS torej najbolj, vendar tehnično najbolj zapletena (številnost kombinacij pri ocenjevanju »vsi vse«!). Menimo, da bi ocenjevanje »vsi vse« v okviru SDS sprejeli povsod, kjer bi to želeli, za druge pa izdela predlog neposredno nadrejeni in potrdi samoupravni organ — odbor za dohodek in nagajevanje pri TOZD oz. skupnih službah ali ev. kak drug organ.

ALI JE PET STOPENJ USPEŠNOSTI PREVEČ ALI PREMALO?

Ena SDS meni, da bi namesto petih predloženih stopenj uvedli deset stopenj uspešnosti, medtem ko nekatere SDS predlagajo tri stopnje. Kateri predlog je boljši? Na to ni

mogoče enostavno odgovoriti, ker je odgovor odvisen od specifičnih pogojev, zaradi katerih so se različni predlogi tudi pojavili. Število stopenj (preciznost diferenciacije) bi se načeloma moralo ravnati po kompleksnosti dela: čim bolj kompleksno je neko delo, tem bolj diferencira po uspešnosti in narobe. Zato bi pri enostavnih delih zadoščalo manjši število stopenj, pri kompleksnih delih pa več. To pa narekuje različno stopnjevanje, kar je zaenkrat (tudi čisto iz tehničnih razlogov) neizvedljivo, in smo se zato odločili za enotno, kompromisno rešitev za vso Železarno: pet stopenj.

KAKO POGOSTO NAJ BO OCENJEVANJE DELOVNE USPEŠNOSTI?

Različna so tudi mnenja o pogostosti ocenjevanja: namesto letnega predlagajo nekatere SDS polletno ali kvartalno ocenjevanje. Kakor pri podrobnosti stopnjevanja tudi pri tem ni enotnega recepta, ker je pogostost odvisna od kompleksnosti dela. Čim bolj zapleteno in strokovno zahtevno je neko delo, tem dalj časa delavec na njem potrebuje, da lahko pokaže večjo (ali manjšo) uspešnost in narobe. Zato bi bila teoretično najboljša rešitev v različni pogostosti ocenjevanja, ki bi se prilagajala naravi dela, kar pa bo izvedljivo morda šele v prihodnosti; zaenkrat se moramo zadovoljiti z enotno, kompromisno rešitvijo za vso Železarno: eno leto (ali kvačjemu pol leta).

NAPREDOVANJE BREZ DELOVNE USPEŠNOSTI — BLEDI AVTOMATIZEM

Nekaj SDS smatra, da bi se NADM vezalo le na staž, medtem ko bi se ocenjevanju delovnih rezultatov izognili. Nekatere SDS pa se zavedajo nujnosti ocenjevanja delovne uspešnosti, vendar se ga hkrati bojijo in vprašujejo, če je kakšen drug, boljši sistem. Poudariti moramo, da se sistem brez upoštevanja delovnih rezultatov posameznika zreducira na golo štetje staža in s tem na blede, brezkrvni avtomatizem, ki bi mu sicer s formalne strani težko karkoli očitali, vendar pa bi vsebinsko udarili popolnoma mimo ciljev, ki smo si jih zastavili. Z drugimi besedami: ta pot je sicer najlažja in najcenejša, zato pa tudi nikamor ne pelje.

Tovariš TITO je na pravkar minulem VII. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije med drugim dejal: »Zasidralo se je pravilo, da morajo vsi, ki imajo enako kvalifikacijo ali enako delovno mesto in delovni staž, imeti tudi enake osebnostne dohodke, ne glede na razlike v delovnih rezultatih. To pa je v nasprotju z marksistično znanostjo in socialističnim načelom nagajevanja po delu.« Poseben komentar na to izjavo menda v tej zvezi ni več potreben.

NAPREDOVANJE IN IZOBRAZBA

Med snovanjem sistema NADM sta se v zvezi z izobrazbo ponujali zlasti dve rešitvi:

1. izvesti postopek napredovanja po običajni poti in nato upoštevati razliko med dejansko in zahtevano izobrazbo tako, da pozitivna razlika napredovanje pospešuje, negativna pa zavira;

2. vgraditi izobrazbo oz. strokovnost kot element delovne uspešnosti, za kar smo se v končnem predlogu osnutka tudi opredelili.

Ena SDS se zavzema za prvo rešitev, medtem ko drugih pripomb o tej problematiki ni bilo.

NAPREDOVANJE NA DELOVNEM MESTU NE SME OVIRATI NAPREDOVANJA MED DELOVNIMI MESTI

V tako velikem podjetju — kot je Železarna — je mobilnost kadra dokaj visoka: spričo številnih kadrovskih sprememb se neprestano javljajo tudi potrebe po vertikalnem napredovanju, kar moramo seveda tudi v bodoče gojiti kot pomemben element kadrovske politike. Zato se je z uvedbo NADM pojavila bojazen (zlasti SDS talilnic), da bo to zavora za vertikalno napredovanje. Z vidika NADM ne bi smelo ovirati napredovanja med delovnimi mesti, in sicer iz sledečih razlogov:

1. Člen 33 predvideva, da nihče z napredovanjem na višje kategorizirano delovno mesto ne sme izgubiti na osebnem dohodku oz. dobi najmanj poprejšnji osebni dohodek.

2. Z napredovanjem na višje vrednoteno delovno mesto ima sicer delavec prav tako možnost šestih stopenj NADM (od A do F), vendar je vrednostno npr. stopnja D pri deseti kategoriji manj kot pri dvanajsti kategoriji, ker je izraženo procentualno.

3. Naknadno bi morali dati možnost — kar v osnutku ni omenjeno, to je naša dopolnitev — da bi v izjemnih pogojih, kjer bi se zelo težko dobilo kandidata za napredovanje, omogočili celo prenos dosežene stopnje NADM na višje delovno mesto.

OSTALE PRIPOMBE

Poleg nekaterih poglavitnih pripomb, na katere smo se doslej ozrli, nam preostane še nekaj manj pomembnih ali takih, ki jih je prispevala le po ena SDS.

Ena SDS meni, da je napredovanje za začetnike prehitro, medtem ko druga smatra nasprotno, da je pač v kombinacijski tabeli prevelik poudarek na stažu (in premajhen na delovni uspešnosti). Vsekakor smo se na osnovi več argumentov (krivulje učenja in delovne morale) odločili, da damo nekoliko hitrejšo možnost NADM mlajšemu kadru.

Pojavilo se je tudi mnenje, da je treba pred uvedbo sistema NADM izpeljati novo kategorizacijo delovnih mest, na katero se NADM deloma navezuje in ki pravzaprav dohodkovno v veliko večji meri odreja položaj posameznika kot NADM. To bi bilo nedvomno koristno (ali celo nujno), vendar je videti, da je v tako kratkem časovnem razdobju neizvedljivo.

Posamezne SDS so v pripombah zase zahtevale poseben (boljši) položaj pri NADM, pri čemer so se sklicevale na deficitarnost poklica in slično, kar pa bi po našem mnenju bolje regulirali z drugimi, že predvidenimi mehanizmi.

ZAKLJUČEK

Dotaknili smo se osnovnih pripomb, ki so jih prispevale SDS o sistemu NADM. Prav gotovo so nekatere pripombe konstruktivne in jih bomo morali v usklajevalnem postopku ustrezno vgraditi in s tem izboljšati sistem. Največje napore pa bomo morali vložiti v oblikovanje kriterijev za merjenje oz. ocenjevanje delovne uspešnosti, pri čemer mora sodelovati najširši krog ljudi. S tem bo po demokratični poti uresničena zahteva večine, ki hoče poznati te kriterije in še več: s tem bo dana možnost in obveznost, da te kriterije sami zasnujemo.

Največja nadloga pri tem pa bo nedvomno prav pomanjkanje časa; saj se nam določen zastoj pri razvijanju NADM že mašuje in ga bomo le s pospešenim delom lahko praktično uvedli s februarjem ali marcem. Kakršneoli težave bi takoj podaljšale uvedbo za mesec ali dva.

Franc Belčič

Železarski globus

TURČIJA

V tej državi so ustanovili novo železarsko družbo Asil Celik, v katere železarnah bodo proizvajali predvsem visoko kvaliteta posebna jekla. Z gradnjo prve železarne za posebno jeklo so že pričeli. Njena letna proizvodna zmogljivost bo 60.000 ton.

MADŽARSKA

V madžarskem mestu Dunaujvaros, bodo v bližnji prihodnosti pričeli graditi novo železarno. Njena letna proizvodna zmogljivost bo 1,7 milijonov ton. Surovo jeklo bodo proizvajali v kisikovih konvertorjih. Celotni investicijski stroški za novo železarno, bodo znašali 200 milij. dolarjev.

POMINSKEGA DOMA
BORBEVNIH KADROVSKIH ODBOROV
REPUBLIKE SLOVENIJE
REPUBLIKAN ODBOR SR SLOVENIJE ZA IZGRADNJO DOMA BORCEV NOV
V MLADINI JUGOSLAVIJE V KUMROVCU

JOSIP BROZ TITO
REPUBLIKA SLOVENIJE
REPUBLIKAN ODBOR SR SLOVENIJE ZA IZGRADNJO DOMA BORCEV NOV
V MLADINI JUGOSLAVIJE V KUMROVCU

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 13. 1.	BURJA ANTON, st.	SOKLIČ JAKA
TOREK — 14. 1.	ZIDAR JOŽE	KAVČIČ IVAN
SREDA — 15. 1.	LEBAR ALOJZ	BAK DUŠAN
ČETRTEK — 16. 1.	BURJA ANTON, ml.	SITAR ANTON
PETEK — 17. 1.	TUMA SLAVKO	MLAKAR FLORIJAN
SOBOTA — 18. 1.	PRAPROTNIK NIKO	BEGEŠ STANE
NEDELJA — 19. 1.	SVETINA BOGOMIR	ROTAR VINKO

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni nočni pa od 14.00 do 18.00 ure
od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni nočni pa od 6.00 do 18.00 ure
od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD-VET.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 13. do 18. januarja bodo delale naslednje ambulante:
Dopoldan: II. in III. obratna ambulanta
Popoldan: I. obratna ambulanta
V soboto, 18. januarja samo dopoldan I. obratna ambulanta.

V zobni ambulanti:
Dopoldan: I. zobna ambulanta
Popoldan: II. zobna ambulanta
V soboto, 18. januarja samo dopoldan I. zobna ambulanta.
Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure, popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

NA SEDMEM KONGRESU ZSJ O SAMOUPRAVNIH DELOVNIH SKUPINAH

Na sedmem kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije je v komisiji za razvoj samoupravljanja govoril tudi France Kobentar, katerega razpravo v nadaljevanju v celoti objavljamo.

V okviru prizadevanj, kako čim boljše informirati proizvajalce, da bodo svobodno na osnovi lastnih spoznanj in interesov odločali o trošenju in usmerjanju rezultatov svojega dela, smo v železarni Jesenice že leta 1969 formirali samoupravne delovne skupine.

Ideja o formiranju samoupravnih delovnih skupin se je rodila iz objektivnih težav, ki smo jih imeli v Železarni pri sklicevanju zborov delavcev tedanjih delovnih enot. Večimensko delo, veliko število delavcev, ki so vezani na prevoz na delo oz. z dela in številčnost posameznih zborov delavcev, so zahtevali, da organiziramo manjše delovne in tehnološko zaokrožene skupine delavcev, ki bi delovale kot posebna oblika zbora delavcev. V takrat 27 obstoječih zborih delavcev, smo organizirali 248 samoupravnih delovnih skupin. Vsaka samoupravna delovna skupina ima svojega vodjo, ki sklicuje sestanke, posreduje informacije, predloge in stališča samoupravnih organov in strokovnih služb delavcem, stališča in sklepe pa sekretariatu samoupravljanja in voilstvu TOZD, ki so dolžni ustrezno ukrepati. Samoupravne delovne skupine so se v petih letih od svojega obstoja, v večini primerov močno oddaljile od prvotnega namena, to je neposrednega informiranja delavcev, kar je bilo seveda pogojeno s samim razvojem samoupravnih odnosov pa tudi s tem, ker so same ali na pobudo sindikata našle številna področja svojega samoupravnega delovanja. K temu je pripomoglo tudi sistematično družbeno politično izobraževanje vodij samoupravnih delovnih skupin.

Od formiranja prvih samoupravnih delovnih skupin pa do danes ni dolga doba. Vendar pa smo v tem obdobju s pomočjo sindikata, predvsem pa Zveze komunistov dosegli velike uspehe. Sistematična analiza vsebine sestankov samoupravnih delovnih skupin je pokazala, da so za-

četne pomanjkljivosti, predvsem v pogledu vsebine sestankov, že odpravljene. Ugotovili smo, da je vsebina razprav na sestankih samoupravnih delovnih skupin zelo pestrna, saj se razteza vse od širših problemov Železarne in sestavljene organizacije združenega dela Slovenske železarne, ki so v javni razpravi pa do tistih vprašanj, ki zadevajo življenje in delo v obratu in delovni skupini (osebni dohodki, varstvo pri delu, družbeni standard, proizvodni problemi itd.). Problematika, ki je bolj neposredno povezana z delavčevimi interesi, pravicami in dolžnostmi, je pogostejši predmet razprav in je čisto sprožena samoiniciativno.

Dosedanje izkušnje tudi kažejo, da smo na poti do te stopnje razvoja samoupravnih odnosov oziroma pri uveljavljanju samoupravnih delovnih skupin, premagali začetne težave. Spoznali smo, da bi bil brez resnično demokratičnega vodenja in realizacije predlogov samoupravnih delovnih skupin, proces osveščanja proizvajalcev dolgotrajnejši. Demokratičnega vodenja in realizacije predlogov pa ni brez spoznanja, da so razviti samoupravni odnosi tudi pogoj za doseganje višje produktivnosti dela. Za take odnose pa ni dovolj samo volja, temveč tudi znanje in zaupanje v delovnega človeka, ob istočasnem brezkompromisnem boju proti uveljavljanju ozkih interesov posameznikov in grup, ki jim je samoupravljanje ovira za doseg lastnih ciljev.

Samoupravne delovne skupine so v naši železarni resnica, mimo katere ne more niti vodstvena struktura, še manj pa družbenopolitične organizacije, kajti ravno v samoupravnih delovnih skupinah imamo osnovo za družbene in politične akcije.

Oblike neposrednega upravljanja, preko samoupravnih delovnih skupin, kot jih imamo v Železarni, so se uveljavile tudi v drugih temeljnih organizacijah združenega dela v Sloveniji.

Tudi osmi kongres Zveze sindikatov Slovenije je v svoji resoluciji št. 1. v tretji alineji posebej poudaril, da bomo učinkovito in smotno delovanje zborov delavcev razvijali z delovanjem samoupravnih delovnih skupin in drugimi oblikami osebne udeležbe delavcev v samoupravnih odločitvah.

Na osnovi tega, v imenu delegatov iz socialistične republike Slovenije predlagam, da se v resoluciji št. 1, II. poglavje, peta točka v drugem odstavku na peti strani doda nov odstavek, kateri naj bi se glasil:

Učinkovitost samoupravnega razjasnjevanja in odločanja na zborih delavcev, bomo sindikati razvijali na način rednega delovanja samoupravnih delovnih skupin in z drugimi oblikami osebne udeležbe delavcev pri samoupravnih odločitvah.

Republiki odbor SR Slovenije za izgradnjo doma borcev NOV
in mladini Jugoslavije v Kumrovcu

SE ZAHVALJUJE
SINDIKALNI KONFERENCI
ŽELEZARNE, JESENICE

za sodelovanje pri gradnji spominskega doma
borcev NOV in mladini Jugoslavije v Kumrovcu
ter pri ureditvi širšega kozijskega območja

Samoupravni organi v preteklem tednu

10. SEJA DELAVSKEGA SVETA ŽELEZARNE

Predsednik delavskega sveta Železarne Alojz Kalan je sklical 10. sejo v ponedeljek, 30. decembra 1974 zlasti z namenom, da delavski svet Železarne pregleda in potrdi gospodarski načrt za leto 1975, čeprav je predlog dnevnega reda vseboval precejšnje število točk. Na seji so obravnavali:

Pregledali so sklepe prejšnje seje po poročilu, ki ga je podal pomočnik glavnega direktorja in ugotovili, da so sklepi izvršeni.

Obravnavali so predlog gospodarskega načrta za leto 1975 in ugotovili, da so pred tem vsi delavski sveti TOZD ta predlog tudi obravnavali in ga sprejeli. Zato so sklenili, da se preloži gospodarski načrt sprejme z naslednjimi smernicami:

1. Gospodarski načrt temelji na smernicah in ciljih poslovne politike za leto 1975, ki so jih sprejeli zbori delavcev TOZD in predstavljajo cilje ki jih želimo doseči v naslednjem letu.

2. Načrtovana je skupna proizvodnja 1.705.200 ton, blagovna proizvodnja 418.430 ton in prodaja 400.220 ton.

3. Realizacija 400.220 ton prodaje je pogojena s proizvodnjo 519.000 domačega surovega jekla in z nabavo 36.590 ton polizdelkov.

4. Poleg jeklarne ima v prihodnjem letu izredne zadolžitve in odgovornosti tudi valjarne bluming-štelke, ki morata proizvesti 593.110 ton valjanih proizvodov. Da bi to lahko dosegli mora biti zadosti vložka, zastoji morajo biti nižji od 24,3 % in adjustaža štelke mora obratovati v treh izmenah.

5. Načrtovana proizvodnja zahteva, da bodo obrati redno in v zadostni količini preskrbljeni z osnovnimi surovinami, polizdelkom, energijo in reprodukcijskim materialom.

6. Posebno skrb bo treba posvetiti izplenu, specifičnim porabam in zastojem, ki mora biti boljše kot pa je načrtovano.

7. Zelo pomembna naloga bo v prihodnjem letu ohraniti likvidnost poslovanja in bo zato treba boljše organizirati proizvodnjo, izboljšati tehnološko in delovno disciplino ter varčevati povsod kjer je mogoče.

8. Dosledno bo treba izpolnjevati, veljavne predpise, povečati osebno odgovornost in finančno disciplino. Treba bo pregledati investicijske elaborate, jih po potrebi popraviti in morebiti realizacijo odložiti za kasnejši čas.

9. Boljša poslovnost, ki ji moramo v prihodnjem letu posvetiti vso skrb, naj se odraža zlasti v kvaliteti naših izdelkov in v rednih dobavnih rokih.

10. Nadaljevati bo treba s takšno kadrovsko politiko, da se bo zmanjšala fluktuacija. Poiskati bo treba tudi notranje rezerve zlasti pa pripravi čisto natančne predloge za izboljšanje koriščenja delovnega časa. Za ključne obrate, katerih redno obratovanje je pogoj, da bomo izpolnili načrtovane obveze, bo treba zagotoviti potrebno število delavcev.

11. Delovodje, oddelkovodje, obratovodje, direktorji in ostali odgovorni delavci morajo sestaviti ustmene ali pismene programe kako bodo dosegli ali celo presegli načrtovane cilje.

12. Osnovni cilji, ki jih je treba doseči v naslednjem letu so:

- načrtovana rast dohodka,
- načrtovani ostanek dohodka,
- načrtovana rast poslovnega sklada,
- ohranitev likvidnosti poslovanja,
- prodaja 400.000 ton blaga po načrtovanem asortimentu in
- v organizaciji samoupravljanja in vodenja slediti ustavi.

Poleg naštetih smernic, so h gospodarskem načrtu sprejeli še te sklepe:

1. Sprejme se predlog delavskega sveta in delegacije TOZD TALILNICE, da strokovne službe predlog v zvezi s cenami proučijo in ga pripravijo za razpravo in potrditev na seji odbora za gospodarstvo.

2. Center za informiranje in proučevanje samoupravljanja mora proučiti predlog delavskega sveta skupnih služb, da naj bi bile v bodoče vse seje samoupravnih organov v popoldanskem času.

3. Pooblastili so odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne, da spremlja gibanje cen po mehanizmu in družbenem dogovoru, tokrat pa so odobrili, da se cene za 114 panogo, glede na mehanizem povečajo s 1. januarjem 1975 za 8,1 %. Cene za 117 panogo pa je treba urejati po predvidenih gospodarskega načrta.

V nadaljevanju seje so potrdili spremembo stopnje amortizacije, ugotovili so, da so delavski sveti TOZD sklenili združiti sredstva za

realizacijo projekta za gradnjo samskega doma in projekta Špornov graben. Odobrili so nakup obveznic federacije II. serije jesenskega roka do 2.000.000 dinarjev s sredstvi rezervnega sklada.

Nadalje so se strinjali, da Železarna podpiše pogodbo o pristopu v poslovno združenje za energetiko SRS, da Železarna pristopi k konzorciju za izgradnjo poslovnega centra na Jesenicah, odobri so predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi poslovne skupnosti izdelave in predelave jekla, seveda vse po soglasju delegacij TOZD.

Odobrili so akontacijo izredno plačanih dopustov, dokler ne bo sprejet predlog delitve sklada skupne porabe.

Na predlog razpisne komisije so za direktorja kadrovskega sektorja imenovali Toneta Varla, organizatorja dela, na predlog sindikalne organizacije pa še poslovni odbor enote za izgradnjo hladne valjarne, skupno komisijo za izvajanje samoupravnega sporazuma o štipendiranju, predstavnik v svet centra za izobraževanje in inventurno komisijo.

Pred zaključkom seje so sprejeli poročilo direktorja Železarne o delu in uspehih Železarne v minulem letu in potrdili njegov predlog, da se za uspešno izpolnitev predkongresne obveze 500.000 ton jekla dodelijo sindikalnim odborom:

- plavža 8.000. - dinarjev,
- martinarne 15.000. - dinarjev in
- elektro jeklarne 8.000. - din.

TOZD Talilnice

18. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik odbora za gospodarstvo Franc Golba je 26. decembra sklical 18. sejo, na kateri so ob navzočnosti direktorja TOZD Talilnice Stanka Čopa analizirali poslovanje v mesecu novembru, poslušali poročilo o izvrševanju protinflacijskega programa, sprejeli program proizvodnje za mesec januar 1975, razpravljali o predlogu plana za leto 1975, o predlogu samoupravnega sporazuma o ustanovitvi poslovne skupnosti za izdelavo in predelavo jekla ter o združevanju sredstev iz sklada amortizacije.

Pri pregledu poslovanja v mesecu novembru so ugotovili, da so vsi obrati, razen plavža, ki je imel težave na plavžu štev. 1, delali zelo dobro. Obratun pokaže sicer malenkostno znižanje stroškov, če ne upoštevamo razlike v ceni kvalitete in povečane amortizacije.

Izpolnjevanje protinflacijskega programa v TOZD Talilnice kaže zelo dobre rezultate. Uspehi so največji v obratu plavž, tako v količini proizvedenega grodlja, kakor tudi v nizki porabi koksa. Obrata martinarna in elektrojeklarna pa se vidno približujeta sprejeti obvezi - proizvesti pol milijona ton jekla.

Odbor je potrdil program proizvodnje za mesec januar 1975 v naslednjih količinah:

plavž 13.500 ton grodlja, martinarna 28.000 ton SM jekla, elektro jeklarna 15.000 ton elektro jekla, livarna 145 ton jeklenih ulitkov in 5 ton barvnih kovin ter šamotarna 1.350 ton šamotnih izdelkov.

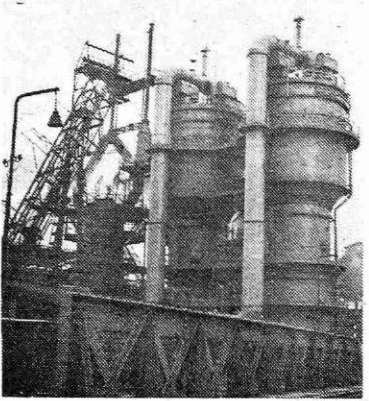
Na seji so obravnavali tudi predlog gospodarskega načrta za leto 1975. Soglašali so s planirano količino proizvodnje in s specifičnimi porabami energije in materialov. DS TOZD Talilnice pa predlaga delitev dohodka tako, da se vsa razlika med nabavno in dejansko ceno surovin upošteva pri materialnih stroških Železarne in da se dohodek deli nazaj na TOZD. Ostanek dohodka naj se izračuna iz tako ugotovljenega dohodka, po odbitju pogodbenih in

zakonskih obveznosti in osebnih dohodkov. V kolikor bi ostala sedanja delitev dohodka, bi pri planskih cenah proizvodov in ob povečanju materialnih stroškov ne imeli dohodka.

Odbor je nadalje priporočal DS TOZD Talilnice, da izda soglasje za pristop k samoupravnemu sporazumu poslovne skupnosti za izdelavo in predelavo jekla.

Soglašali so tudi z združevanjem sredstev iz amortizacijske zamenjave za gradnjo samskega doma in gradnjo pretoka Špornov graben in priporočili DS TOZD, da sprejme ustrezen sklep.

DM

19. SEJA ODBORA ZA KADRE IN MEDSEBOJNA RAZMERJA

Predsednik odbora za kadre in medsebojna razmerja Stanko Podobnik je dne 25. decembra 1974 sklical 19. sejo, na kateri so pregledali izvrševanje sklepov prejšnje seje, enajstmesečno kadrovsko poročilo, razpravljali o predlogu zaposlenosti v TOZD Talilnice za leto 1975 ter obravnavali prejemitve in razporeditve delavcev, ki so jih predlagala posamezna obratovodstva.

Pri pregledu sklepov je bilo ugotovljeno, da se redno in v roku izvršujejo, razen sklepov, ki se nanašajo na prejemitve delavcev iz obrata v obrat, ker ni nadomestila. Neizvršen je tudi sklep, ki se nanaša na preverjanje znanja žerjavovodij iz teme varstva pri delu. Pri tem je treba poudariti, da je bilo izvedeno že trikratno preverjanje, od tega dvakrat za zamudnike, pa vendar še ni v celoti izvedeno. Na podlagi tega sklene odbor, da vsi tisti žerjavovodje, ki preizkusa o varnem delu z žerjavi ne bodo opravili, ne morejo v smislu čl. 15 republiškega zakona o varstvu pri delu opravljati svojega dela na žerjavu. Obratovodje so bili o zahtevi seznanjeni po varnostnem inženirju TOZD Talilnice.

Poročilo o enajstmesečnem kadrovanju je podal kadrovnik talilnic Polde Lomovšek in obenem omenil tudi problematiko zaposlovanja v mesecu novembru. Iz poročila je razvidno, da je zaposlovanje v mesecu novembru potekalo približno tako kot v istem času preteklega leta, s tem, da je bila letos 21 delavcem pridobljena lastnost delavca v združenem delu, 22 delavcem pa prenehala. V primerjavi z enajstmesečnim obdobjem pa je potekalo zaposlovanje letos ugodnejše, ker je iz obra-

tov TOZD Talilnice odšlo 34 delavcev manj, 14 pa je bilo tudi manj sprejetih na delo. Pri zaposlovanju in kadrovanju nastopajo še vedno težave in problemi, predvsem pri zaposlovanju novosprejetih delavcev, zaradi pomanjkanja samskih stanovanj.

Odbor je nadalje obravnaval plan zaposlovanja delavcev v TOZD Talilnice za leto 1975, ki je sestavljen del gospodarskega načrta TOZD Talilnice. Kadrovski sektor je pripravil predlog, pri tem pa upošteval proizvodni plan za leto 1975 in predvideno rast produktivnosti, realne možnosti povečanja zaposlenih delavcev glede na stanovanjske zmožljivosti in povprečni stalež zaposlenih v TOZD v letih 1973 in 1974. Na osnovi tega je bila predlagana za leto 1975 naslednja zaposlenost v obratih TOZD Talilnice: vodstvo TOZD 5, plavž 265, martinarna 425, elektro jeklarna 174, livarna 94, in šamotarna 102 delavca, skupno v TOZD Talilnice 1065 delavcev.

V kolikor bodo v obratu elektro jeklarna obratovali še z BBC električno pečjo in v obratu martinarna s petimi pečmi, se število zaposlenosti poveča še za 18 delavcev.

Odbor je v razpravi predlagani plan zaposlenosti za leto 1975 po-

trdil in upošteval navedene pripombe.

Odbor je potrdil predlagane prejemitve in razporeditve delavcev, ki so jih predlagala posamezna obratovodstva. Nadalje je sklenil, da se vsem dosedanjim upokojencem podaljša delovno razmerje še za šest mesecev, v kolikor izpolnjujejo zdravstvene in ostale pogoje.

Nadalje je sprejel sklep, da je potrebno do naslednje seje pripraviti tudi plan dopustov za leto 1975.

Odbor je soglašal s pripombami in dopolnitvami samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD Talilnice, katere so bile posredovane v glasilu Železar.

DM

11. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik DS TOZD Talilnice Jože Osvald je 27. decembra sklical 11. sejo, na kateri so pregledali sklepe zadnje seje, razpravljali o planu za leto 1975, o rezultatih protinflacijskega programa, o samoupravnem sporazumu o ustanovitvi poslovne skupnosti za izdelavo in predelavo jekla, o samoupravnih sporazumih za ustanovitev SIS, ki so bili v javni razpravi, potrdili predloge za odobritev sredstev iz sklada amortizacije ter imenovali delegate iz TOZD v skupščine krajevnih skupnosti.

Predsednik je poročal o izvrševanju sklepov vseh desetih sej. Ugotovili so, da so bili vsi izvršeni, razen sklepa 7. redne seje, točke 7 o novih delovnih mestih asistentov za delovna sredstva za plavž, martinarno in elektro jeklarno. Ta sklep se bo realiziral s sprejemom nove organizacije TOZD.

DS TOZD Talilnic je sprejel predlog gospodarskega načrta TOZD Talilnic za leto 1975 z naslednjimi dopolnitvami:

- Dohodek naj se deli tako, da se vsa razlika med nabavno in dejansko ceno surovin upošteva pri materialnih stroških Železarne in da se dohodek deli nazaj na TOZD. Ostanek dohodka naj se izračuna iz tako ugotovljenega dohodka po odbitju pogodbenih in zakonskih obveznosti in osebnih dohodkov. V kolikor bi ostala sedanja delitev dohodka, bi pri planskih cenah naših proizvodov in ob povečanju materialnih stroškov ne imeli dohodka.

- Ker sprejema obrat martinarna povišan plan proizvodnje, je s tem produktivnost peči zmanjšana, zato se s tem poveča število ur in zaposlenih. To se mora upoštevati pri vplivu ur na učinek za osebni dohodek. Za ves nadaljnji postopek pa se zadaljuje odbor za nagrajevanje v TOZD Talilnice.

- Obrati TOZD Talilnic morajo dnevno spremljati in izpolnjevati plan proizvodnje.

Nabavni sektor Železarne mora skrbeti za enakomerno in redno dobavo pomembnih surovin za TOZD kot so: koks, ruda, staro železo in grodlj.

Ker ni izgledov za dobavo 20.000 ton plavžne kosovne žilindre, se zmanjša prodaja na 10.000 ton letno.

DS TOZD Talilnic ugotavlja, da je protinflacijski program v zadnjih štirih mesecih izredno spodbudno vplival na delovni polet. Obrati so redno izpolnjevali obveze in v glavnem uspeli pri izvršitvi. Nerešeno pa

je še vprašanje izpolnjevanja izplenov pri valjanju in s tem v zvezi delo jeklarn.

Sprejeli so soglasje k pristopu k poslovni skupnosti za izdelavo in predelavo jekla. Za podpisnika samoupravnega sporazuma se pooblašča generalni direktor SZ Gregor Klančnik.

Nadalje so sprejeli soglasje k pristopu tudi k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti občine Jesenice za vzgojo in izobraževanje, kulturo, zdravstvo, otroško varstvo, socialno skrbstvo, telesno kulturo, invalidsko in pokojninsko zavarovanje in zaposlovanje. Za podpisnika sporazuma je bil izvoljen Jože Osvald, predsednik DS TOZD Talilnice. Soglašali so tudi s pristopom k samoupravni interesni skupnosti za zaposlovanje Kranj in pooblastili Alojza Kalana za podpisnika.

Na seji so sprejeli sklep 10. seje in odobrili za nabavo rezervne tuljave za mešalec ASEAPEČI 2.000.000 dinarjev namesto prej odobrenih 1.000.000 din.

Nadalje so odobrili sredstva iz združenih sredstev za gradnjo samskega doma in gradnjo objekta Špornov graben.

Za delegate v skupščine krajevnih skupnosti so izvolili naslednje kandidate:

za KS Jesenice - Plavž - Alojza Rusa iz obrata plavž,

za KS Jesenice - Podmežaklja - Šefika Ključanina iz obrata elektro jeklarna,

za KS Javornik - Koroška Bela - Karla Bohinca iz obrata livarne,

za KS Dovje - Mojstrana - Branka Šmida iz šamotarne,

za KS Rateče - Stanka Leskovška iz martinarne in

za KS Bohinjska Bela - Soteska - Vinka Brica iz martinarne.

Na seji so sprejeli tudi plan delovne sile za leto 1975.

DM

TOZD Valjarne

18. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik Roman Jakopič je dne 25. decembra 1974 sklical 18. sejo odbora za gospodarstvo z naslednjim dnevnim redom: proizvodnja v novembru 1974, asortiment, izplen in stroški; izpolnjevanje protinflacijskega programa; operativni program za mesec januar 1975 in gospodarski načrt TOZD Valjarne za leto 1975.

Direktor TOZD Valjarne Avgust Karba je odboru posredoval podatke o proizvodnji in izplenu za mesec november v obratih TOZD Valjarne. Skupna proizvodnja je bila dosežena s 115,3 %, blagovna proizvodnja pa s 110,5 %.

Valjarna bluming je v tem mesecu obratovala izredno dobro in je dosegla tri rekorde: največjo količino prevlajenega vložka, največjo skupno proizvodnjo in najnižje zastoj z 19,6 % na obratovni čas. Vzporodno z dobrim delom valjarne bluming je tudi valjarna štelke lahko presegle planirano skupno in gotovo proizvodnjo. Pri tem sta linija rezanja na Beli in adjustaža štelke na Javorniku ponovno dosegli rekordna dosežka.

Valjarna 2400 je ob visoki zalogi vložka, obratovanja proge na eno izmeno v dveh prostih sobotah ter dobrim delom celotnega kolektiva, uspešno prekorachiti planirano proizvodnjo. Tudi odprema je bila zelo dobra.

Skupni zastoji v valjarni žice so bili v novembru z 32,8 % obratovnega časa letos najnižji, kot rezultat dobrega dela proizvodnih in vzdrževalnih delavcev. Zato je ta valjarna kljub popravilu ogrevne peči, dne 30. 11. presegle planirano skupno in gotovo proizvodnjo.

Kakor vse mesece doslej je tudi v novembru z dobrim delom valjarne profilov znatno presegle planirano skupno proizvodnjo. Blagovna proizvodnja je bila planirana zelo nizko.

Tudi glede izplena se je stanje v valjarni bluming, v primerjavi z oktobrom, precej izboljšalo, saj je manjkalo samo 0,4 % do planiranega izplena. V valjarni 2400 je doseženi izplen dejansko enak planiranemu, v valjarni žice je za 0,3 % višji kot planiran in v valjarni profilov pri predvaljanju za 0,1 % in pri konč-

nem valjanju za 1,1 % višji kot planiran.

Preskrba z vložnim materialom za vse obrate je bila zadovoljiva, tako po količini, kot asortimentu.

V nadaljevanju je tov. Lah posredoval še podatke o stroških, ki so izredno narasli. Pri analiziranju zvišanja stroškov je bilo ugotovljeno, da so vzroki naslednji: višja cena nabavljenih čeških slabov, preklasifikacije, nižje doseženi dobropisi za odpadke, zvišanje zaradi neobračunanega izmečka po krivdi talilnic, višjih stroškov osebnih dohodkov, valjev štelke in materiala za popravila in vzdrževanje.

O izpolnjevanju protinflacijskega programa je odbor poročal direktor Karba. V valjarni bluming so doseženi doslej najnižji zastoji z 19,6 % (obveza 23 %). Izplen je po obvezi planiran 82,4 %, dosežen pa 82,0 %. Poraba mazuta na globinskih pečeh je po obvezi 24 kg/t, dosežena pa 23,1 kg/t. V valjarni žice so znižali zastoj od obveze - 34,5 % na 32,8 %. V količini preklasificirane in žice na petem navijalcu, je doseženi 521 ton, medtem ko je obveza 500 ton. V valjarni 2400 je proga obratovala dve prosti soboti na eno izmeno. Obveza v zastojih je sicer presežena za 0,9 %, vendar so zastoji z 20,9 % na obratovni čas v celotnem obdobju izvajanja protinflacijskega programa doslej najnižji. Pločevine na zalogo je bilo 378 ton (obveza 300 ton) in je tudi v obdobju protinflacijskega programa najnižja.

Vodja priprave dela Janez Rozman je obrazložil predlog operativnega programa za mesec januar 1975. Skupne proizvodnje je po družbenem planu predvidene 68.210 ton, programirane pa 66.800 ton. Blagovne proizvodnje je po družbenem pla-

(Nadaljevanje na 6. str.)

SEMINARJI ZA VODSTVA OO ZSMS

Včeraj je OK ZSMS končala s tretjim krajšim seminarjem, ki so bili namenjeni vodstvom osnovnih organizacij ZSMS s posameznih področij združevanja mladih in so se začeli 23. decembra.

Osnovni namen te oblike usposabljanja je bil čim hitrejši in čim neposrednejša priprava osnovnih organizacij za takojšnje uresničevanje zastavljenih programskih smernic. To pomeni, da so ti seminarji z enim delom predstavljali nadaljevanje dogovorov z volilnih in programskih sej konferenc, oziroma njihovo najpopolnejšo konkretizacijo in celovito pripravo na akcijo. Tega dela smo se lotili na enak način na vseh treh seminarjih, ne glede na to ali so na njih sodelovala vodstva osnovnih organizacij iz krajevnih skupnosti, šol ali TOZD.

Tudi drugi del seminarjev, ki je bil mnogo bolj teoretično izobraževalno zasnovan, je v celoti sledil temu osnovnemu namenu. V izbranih temah smo udeležence poglabljeno seznanili s tistimi aktualnimi družbenopolitičnimi vprašanji, pri katerih reševanju se mora naša organizacija čimbolj uspešno pridružiti.

Mladi iz vzgojno izobraževalnih zavodov so največ časa posvetili seznanjanju z vprašanji dualizma in samoupravljanju na šolah. To je preča problematika, ki je tudi v programih občinske organizacije za to področje delovanja najbolj izpostavljena.

Vodstva osnovnih organizacij ZSMS iz krajevnih skupnosti so po nekajmesečnem intenzivnem praktičnem delu na terenu ponovno preverjala in utrjevala svoje poznavanje spremenjenih ustavnih pogojev za samoupravno organiziranost krajevnih skupnosti. Na ta način smo poleg ocene dosedanjih dogajanj lahko izdelali tudi priprave za nadaljnjo neprekinjeno akcijo.

Mladi delavci so posvetili največ pozornosti vprašanjem samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja in v okviru tega nekaterim zelo konkretnim problemom v zvezi s konstituiranjem samoupravnih interesnih skupnosti. Pri tem so posebej opozorili na to, da nekatera formalna in organizacijska

vprašanja s tega področja ne morejo in ne smejo biti razlog za zaostajanje vsebinske opredelitve bodočih delovnih programov. Prav tako menijo, da bi programi morali biti mnogo bolj jasni in konkretni, oziroma bi naj označevali le glavne naloge in cilje, ki bi jih želeli doseči, ne pa, da vsebujejo obširno naštevane celotne dejavnosti za posamezno področje.

Ob koncu omenimo le to, da bomo v bodoče organizirali več podobnih krajših oblik usposabljanja našega članstva. Seveda pa prisotnost mladih, zaradi odsotnosti z delovnega mesta, ne bo smela predstavljati tolikšnega problema. A. M. P.

KATI PAVLIN »IZOBRAŽEVANJE — POGOJ ZA AKTIVNO DELO«

Nedavnega seminarja za mlade delavce našega kolektiva se je udeležila tudi KATI PAVLIN iz aktivna mladih delavcev strojne delavnice. Pred dnevi smo jo obiskali na njenem delovnem mestu in sicer z namenom, da nam pove nekaj vtisov s seminarja, še bolj pa nas je zanimalo, kako ocenjuje takšno obliko izobraževanja.

»Čeprav sem se udeležila že več podobnih seminarjev, lahko rečem, da so me teme na zadnjem še posebno pritegnile. Izbor tem se je nanašal na najaktualnejša vprašanja, probleme, naloge in cilje vseh zaposlenih v našem kolektivu, po-

sebnost mladih. V zadnjem obdobju smo mladi v našem kolektivu preveč popustili pri delu in skrajni čas je, da to napako popravimo. Takšni seminarji so odlična priložnost, da se mladi železarji iz vseh obratov pogovorimo med seboj, izmenjamo izkušnje in kar je najvažnejše: v širšem krogu lažje odkrivamo napake, ki jih delamo.»

Katera tema na seminarju ti je bila najbolj všeč?
»Brez dvoma predavanje glavnega direktorja Petra Kunca o sedanjem gospodarskem in ekonomskem polo-

MLADINCI IN MLADINKE ŽELEZARNE

Z novim statutom ZSMS je pristop v članstvo mladinske organizacije prostovoljen. V ta namen je republiška konferenca ZSMS izdala posebne popisnice na katere se vsak mladi član kolektiva podpiše in s tem da pristavek k članstvu v ZSMS. Za mladince se smatrajo vsi tisti, ki so rojeni leta 1948 in mlajši.

TK ZSMS železarne Jesenice apelira na vse mlade v Železarni, da se vključijo v mladinsko organizacijo, ker le tako bomo mladi lahko uveljavili svoje pravice. Popisne liste bodo mladi lahko podpisali in s tem dali pristavek, da postanejo člani ZSMS, pri svojih personalnih.

TKZSMS

žaju Železarne. Iz njegovih besed sem zvedela veliko novega o kolektivu, predvsem o nadaljnjih načrtih in perspektivah razvoja. O številnih podatkih o kolektivu smo na malo »odmaknjenih« delovnih mestih pri krajanu, kar se mi ne zdi prav. V prihodnje si želim več podobnih predavanj, ki bodo prav gotovo vzbudila zanimanje med številnimi mladinci.

Kaj meniš o takšnem načinu izobraževanja?

»Zdi se mi v redu. Če pozorno spremljaš predavanja in sproti tudi kaj zabeležiš, potem je osnovni namen organizatorja seminarja dosežen. Mišljenja sem, da je takšno izobraževanje pogoj za uspešno delo tako v osnovnih organizacijah v obratih kot v tovarniški konferenci ZSMS Železarne.«

J. R.

KRATKE VESTI

OK ZSMS Jesenice je v ponedeljek, 6. januarja, organizirala enodnevni seminar za vodstva osnovnih organizacij ZSMS v TOZD in OZD naše občine. Udeleženci seminarja so poslušali tri predavanja, in sicer: Sklepi in stališča kongresov sindikatov; samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje in delovanje osnovnih organizacij ZSMS v sedanjem programskem obdobju.

Zadnje dni decembra se je v naši občini začel popis članstva Zveze socialistične mladine. Akcija poteka v vseh osnovnih organizacijah, in sicer mora biti predvidoma zaključena do 15. januarja.

Končno smo v občini Jesenice dobili solidno urejen in opremljen mladinski klub! Ob prazniku JLA so ga odprli v prostorih delavskega doma na Javorniku. Obširneje bomo o klubu pisali v eni prihodnjih števil. J. R.

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

Tito

Hrana je pogoj, da se preživimo

PRIPRAVA MESNIH JEDI

Jedi iz mesa divjih ptic in sesalcev pripravimo na podoben način kot jedi iz mesa domačih živali. Meso starejše divjadi je okusnejše, če ga pustimo nekaj časa v tkim, paci ali kvaši. Kvašo pripravimo tako, da nalijemo v posodo vodo in ko ta zavre, damo vanjo očiščene, oprane in drobno zrezane čebule čemaža, mlade poganjke divjega šetrajca, nekaj listov navadnega dežena, nekaj brinovih jagod ali mladih poganjkov jelke. Vse skupaj nekoliko okisamo in kuhamo, da se omehta. Ko se kvaša ohladi, prelijemo z njo oprano in na večje kose zrezano meso. V kvaši ga pustimo stati en dan, pozimi pa tudi več dni. Kvašo dnevno prevremo in ponovno nalijemo na meso. Meso naj kvasi, če je le mogoče, v nekovinski posodi. Ko pobremo meso iz kvaše, ga pripravimo na običajen način. Samo kvašo pa lahko uporabimo za omako.

KAKO OČISTIMO PTICE

Zaklano ali ubito žival damo najprej v mrzlo vodo, da se ohladi. Nato jo poparimo z vrelo vodo. Ko žival vzamemo iz vode, jo prične mo skubiti. Po odstranitvi vsega perja, preostale dlake osmodimo nad plamenom.

Oskubljeni ptici odrežemo spodnji del kljuna ali pa spodrežemo požiralnik in k požiralniku prirasi dušimo, izkrožimo oči, prerežemo zgornjo kožico na golši in skozi odprtino previdno odstranimo goščo, požiralnik in dušnik. Zatem odrežemo konce perutnic. Drobno odstranimo tako, da prerežemo kožo počez na trebuhu blizu nog, paziti pa moramo, da ne prerežemo črev. Iz notranjosti potegnemo čreva z žleodcem, previdno odlučimo jetra s srcem vred in odstranimo žolč. Črevo izrežemo in ga zavrzemo, shranimo pa jetra, žleodec in srce. Ptice pripravljamo na podoben način kot domačo perutnino.

KAKO OČISTIMO UŽITNE SESALCE

Zaklano ali ubito žival moramo najprej odreti. Manjše živali obesimo za razširjene noge na drevo ali na vejo, večje živali pa lahko odremo tudi na tleh.

Živali z ostrim nožem prerežemo kožo od zadnjične odprtine prek trebuha do glave, nato pa še kožo na vsaki nogi do kolena. Kožo prične mo odirati najprej z ene, nato pa še z druge noge in nazadnje z repa. Ušesa in noge pri kolenu odrežemo ter kožo potegnemo čez glavo. Divjega prašiča osmodimo z razbeljenim železom, črno kožo ostrgamo. Drobno odstranimo s podolžnim rezom čez trebuh do reber. Pri tem odstranimo čreva, žleodec, sečni mehur, od jeter odrežemo žolč — shranimo jetra, ledvice, pljuča in srce. Če je drobno kakorkoli sumljiva, jo moramo brezpogojno zavreči. Meso pripravimo na isti način kot meso domačih živali.

Mesna juha — Oprane kosti zdrobimo ali stolčemo, jih damo v posodo, nalijemo hladno vodo in kuhamo. Med kuhanjem dodamo koren divjega korenja, čemaža, nekaj listov navadnega dežena in soli po okusu. Ko se kosti dobro prekuhajo, posodo odmaknemo in juho prelijemo v drugo posodo. S kosti odstranimo meso, ga na drobno zrežemo in damo nazaj v juho. Zelenjavo iz juhe prepasiramo. V juho zakuhamo testenine ali dodamo drobno zrezan planinski drobnjak. Če testenin nimamo, lahko namesto njih damo v juho oprane kukavičje gomoljčke ali liste čebulic zlatega klobuka.

Kvašeno meso v omaki — Meso osolimo in po možnosti pretaknemo s slanino. V posodo damo enako zelenjavo in začimbe, kot jih damo v kvašo ali paco, nanje položimo meso, polijemo z razbeljeno maščobo, prilijemo malo kvaše in počasi pečemo ca. 2 uri. Med pečenjem meso večkrat polijemo s kvašo. Ko je meso zmehčano, ga dobro prevremo, meso razrežemo, omako pa precedimo.

Zrezki — Meso narežemo v rezke, jih potolčemo s kamnom, osolimo, potresemo s poprom, povaljamo z nadomestkom moke in spečemo na maščobi. Meso ali kose ptic posujemo z zelenjavnimi začimbami, prevezemo z vrvice ali tanjšo nerjavečo žico ter pečemo na ražnju.

Kako pečemo meso v ilovici in glini? Večje kose mesa ali celo manjšo žival osolimo, obdamo z gosto ilovico ali glino ter zakopljemo v žerjavico. Meso je pečeno, ko ovoj iz ilovice ali gline razpoka.

OBVESTILO

Obveščamo vse mladince in mladinke, da je 12. januarja spominski pohod po partizanskih poteh v Dražgošah. Odhod udeležencev bo ob 6. uri zjutraj z vlakom do Soteske, nato pa preko Rovtarja v Dražgoše, kjer bo osrednja proslava 33-letnice legendarne dražgoške bitke. Prevoz in del prehrane dobijo udeleženci brezplačno. Vse udeležence pa opozarjamo na primerno obutev in obleko.

Vabimo vas, da se pohoda udeležite v čim večjem številu. TK ZSMS Železarne

mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja —

Ob petdesetletnici delavskih spopadov s fašistično Orjuno

Zapiski iz obdobja Neodvisne delavske partije Jugoslavije na Jesenicah

Spomini prve generacije jeseniških komunistov

33

Omenjeni prekupčevalec, ki ga je plačevala za poslane delavce francoska rudarska družba, je na primer Franju Federlu kot prijatelju njegovega sina zagotavljal, da ga bo njegov brat vzel k sebi v pisarno, tako da bo lahko potem Slavko (tako je Franja Venceslava Federla, rojenega 29. novembra 1907, klicala mati — oče je bil tiskarski stavec in bavarški Nemec, na Jesenicah, kamor je prišel l. 1932, pa so ga klicali Franjo) zasebno nadaljeval šolanje in maturiral, v resnici pa je moral komaj šestnajstletni Slavko takoj po prihodu z drugimi primorskimi izseljenci na delo v rudnik, kjer je že naslednje dni spoznal, da so izseljene slovenske delavce izenačili z delavci iz Alžirije in drugih francoskih kolonij, ki so bili slabše plačani od francoskih delavcev.

Franjo, oziroma Slavko Federl (ki ga bralci podlistka Mesta, ceste in razcestja — tetralogije; ki je izhajala pred leti kot podlistek v kranjskem Glasu, že poznajo — op. M. Kl.) ni bil takrat ne socialist ne komunist, kakor je bila že njegova mati. V času obiskovanja realne v Idriji v prekratnih dneh in v razočaranju, ki je udarilo primorske Slovence ob italijanski okupaciji, se je bolj nagibal k nacionalistično pojmovanemu slovenstvu. Tiste čase se je nekoliko oddaljil svoji materi zaradi njenega zakonskega brodoloma z bavarškim tiskarskim stavcem Federlom in njene nove ljubezni z Berlinčanom Fricem Lehmannom (ki ga bralci Železarja poznajo iz prve številke »Listov« kot

nemškega pesnika), s katerim se je Štefi Federl spoznala pomlad 1918 kmalu po vrnitvi z Bavarske v Kobaridu in doživela novo ljubezen ter se z njim leta 1927 tudi poročila. Brez dvoma je vse to zapustilo sled tudi v Slavku, še bolj pa ga je prizadela italijanska okupacija Primorske in fašizem, ki je prav tiste dni, preden se je Franjo — Slavko Federl odločil za pot v Francijo, pokazal, da namerava načrtno izbrisati Slovence iz zgodovine in jih asimilirati v Italijane ne samo z gospodarskim pritiskom, pač pa tudi s šolstvom. Dne 1. oktobra 1923 je v fašistični Italiji stopila v veljavo tako imenovana Gentilijeva šolska reforma in sicer kot zakon, ki je določal postopno ukinitvev slovenskega pouka v slovenskih šolah in tako imenovani Juljski krajini, pa tudi uvedbo italijanskega jezika v otroške vrtce. Seveda je ta »reforma« veljala tudi za postopno ukinitvev idrijske realke. Gospodarski pritisk fašizma je občutila njegova mati, ki si je po svoji vrnitvi z Bavarske, kjer je bila med leti 1914—1918 (in ki se ji je imel Slavko zahvaliti, da je postal zaveden Slovenec), omislila v Borjani na Breginjskem vaško trgovino, posredno pa je bil ta gospodarski pritisk usoden tudi za Slavka, saj so materi pošla vsa sredstva, da bi lahko Slavka šolala. Slavko bi sicer lahko takrat dobil po posredovanju svojega nekdanjega borjanskega učitelja, ki se je uklonil novim oblastem, službo pri železnici v Čedadu, a jo je demonstrativno odklonil in raje odptoval v Francijo, v kateri je takrat pod vplivom svojih idrijskih sošolcev videl »delo enakosti, bratstva in svobode«, pa jo je že takoj po prihodu spoznal kot deželo neenakosti in imperalistično-kapitalističnega izžemanja prav tako kakor drugi primorski fantje, ki jih je zapeljal oglas v nacionalistični tržaški Edinosti, ki je takrat še izhajala, pa tudi v drugem meščanskem še neukinjenem slovenskem tisku v Gorici, v katerem je prav ing. D. obljubljal primorskim fantom blaginjo, ki jo bodo lahko dosegli z dobro plačanim delom.

V tem obdobju se je že kmalu po prihodu Slavko prvič pokazal kot delavski upornik, zato pa je bil zaradi »huiskovanja k stavki«, še bolj pa zaradi dveh člankov, ki ju je objavil v goriški »Soči« in z njim razkril laž reklame za delo v Franciji in »lovca na delovno silo«, odpuščen, se nekaj časa preživljal s težaškim delom pri gradnji cest, naposled pa le uslišal mamine prošnje, naj se vrne, saj so mu priskočili na pomoč za nadaljevanje šolanja v Jugoslaviji nekateri ugledni primorski Slovenci, ki so

uživali zaupanje tudi v Beogradu, med njimi tržaški odvetnik dr. Vilfan in bivši Slavkov profesor na idrijski gimnaziji dr. Budal (slovenski pesnik in pisatelj ter prevajalec Boccacciovega Dekameronu v slovenščino). Težave je imel samo zaradi državljanstva, ker je bil takrat po očetovi nemški državljan, ta pa mu sprva ni hotel dati dovoljenja, da bi postal Slavko Jugoslovanski državljan, dokler ni pritisnil nanj Fric Lehmann, takrat urednik ministra Reichswehra v Berlinu (leta 1932 so ga v temništvu odpustili kot komunist — člana KP Nemčije, leta 1934 pa je po pobegu iz Moabita in iz Nemčije skupaj s Štefi pribežal na Jesenice, dokler jima jugoslovanska oblast ni vzela azila; Lehmann je odšel v Španijo z jeseniškimi španskimi v borci, dokler leta 1940 ob Hitlerjevi okupaciji ni prišel v roke Nemcem. Zadnja vest o njem sem zasledil v bilčanski korespondenci med dr. Stempiharjem in Venceljem Perkom, nato pa je sled za Fricem Lehmannom izginila. Po pripovedovanju Ivanu Gregorčiča je našel smrt na ladji, s katero so internirane španske borbe hoteli prepeljati v Alžir, pa je ladja postala žrtev podmornice — op. M. Kl.). Sebe na Lehmannovo zahtevo je Slavkov oče popustil in sinu omogočil, da je prejel jugoslovansko državljanstvo s tem pa tudi šolanje na pomorski šoli vojne mornarice v Kotoru, a so ga iz vojne mornarice odpustili zaradi najdbe marksistične literature, ki sta mu jo pošiljala iz Berlina mati in oči. Tako ga je pot prinesla na Jesenice, kjer je po pripovedovanju Vencelja Perka najprej pripadal frakciji Ivana Čelustjanika v SMRJ, dokler se nad to frakcijo ni razočaral in postal Komunist, to, kar je bila njegova mati že od ustanovitve KP Italije in kasneje KP Nemčije, umrla pa je kot članica ZKJ junija 1965.

Ce sem se pomudil pri Franju Federlu, sem se predvsem zaradi tega, ker je bil poleg Vencelja Perka, Toneta Cufarja, Albina Pibernika in drugih komunistov jeseniške revolucionarne generacije tridesetih let pisec brošure »Jesenice« in kot tak prvi analitik in kronist razredne zgodovine jeseniškega delavstva, ki — razumljivo takrat ni mogla doseči globlje in odkriti tudi ilegalnih skrivnosti, vseeno pa je v veliko oporo še danes slehernemu, ki se hoče zgodovinsko poglabiti v zgodovino delavskih bojev na Jesenicah tudi za obdobje, ki ga obravnavam v teh zapisih.

(Nadaljevanje s 4. str.)

nu 19.650 ton, programirane pa 18.280 ton.

Gospodarski načrt TOZD Valjarne za leto 1975 je članom odbora predložil Martin Šketa, vodja oddelka za planiranje pri SEOP. V nadaljevanju je direktor Karba poudaril, da je sprejemanje plana tako povišane skupne in blagovne proizvodnje za leto 1975 izredno odgovorna naloga za ves kolektiv TOZD Valjarne. Predvsem pa bodo vsi napori usmerjeni za doseg plana proizvodnje v valjarni bluming in štekel, ki imata v primerjavi z letos doseženo proizvodnjo za 51.600 ton planirano višjo proizvodnjo. Posebno skrb bo treba posvetiti doseganju planiranega izprena, porabe energije, vzdrževanju proizvodnih naprav ter s tem znižanju zastojev. Vsa pozornost bo morala veljati poslovnosti oziroma proizvodnji dobrih kvalitet in doslednemu izpolnjevanju rokov.

Tov. Jakopič je dejal, da bodo vzdrževalci postavljene naloge tudi morali izpolnjevati ter z dobrim vzdrževanjem zmanjšati zastoje. Ravno tako bo moral tudi kadrovskektor oskrbeti za obrate TOZD Valjarne dovolj delavcev.

Po končani razpravi je odbor sprejel:

1. Ugotovitev, da so bili proizvodni rezultati v vseh obratih TOZD Valjarne izredno dobri in zaposleni zaslužijo vso pohvalo, čeprav je izkazano veliko zvišanje proizvodnih stroškov. Ti so namreč v veliki meri posledica podražitve vložka in surovin, na kar delavci valjarni sami nimajo vpliva.

Tudi v bodoče bo treba posvetiti vso pozornost doseganju planiranega izprena, manjši porabi goriva in boljše vzdrževanju.

15. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik Franc Ravnihar je dne 26. decembra 1974 sklical 15. sejo delavskega sveta TOZD Valjarne z naslednjim dnevnim redom: pregled sklepov zadnje seje in gospodarski načrt TOZD Valjarne za leto 1975.

Gospodarski načrt za TOZD Valjarne v letu 1975 je članom DS razložil vodja oddelka za ekonomske analize in planiranje Martin Šketa. Pri tem je posebej opozoril na veliko zvišanje planirane skupne in blagovne proizvodnje za vso železarno, najbolj pa so ob tem zvišanju obremenjene valjarne, predvsem pa valjarni bluming in štekel.

Po obširni razpravi je delavski svet sprejel:

1. Predlog gospodarskega načrta za TOZD Valjarne v letu 1975 in potrdil sklep 18. seje odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Valjarne z dne 25. 12. 1974.

Pred kolektivom TOZD Valjarne stojijo v prihodnjem letu velike naloge, vendar pa jih bodo z zavzetostjo in dobrim delom vsega kolektiva s skupnimi močmi in s sodelovanjem ostalih služb, tudi lahko izpolnili.

2. Soglasje k pristopu železarne Jesenice k samoupravni skupnosti izdelave in predelave jekla.

3. Soglasje za združevanje sredstev za financiranje projekta samskega doma s 156 posteljami v višini 3.800.000 dinarjev in projekta Spornov graben v višini 784.000 dinarjev. Skupaj 10.584.000 dinarjev.

4. Predlog plana zaposlenosti v TOZD Valjarne za leto 1975, in sicer:

Vodstvo	21 delavcev
TOZD Valjarne	445 delavcev
bluming - štekel	199 delavcev
valjarna 2400	146 delavcev
valjarna žice	175 delavcev
valjarna profilov	986 delavcev
skupaj	

5. Spremembo normativ delovnih mest, in sicer:

znižanje normativ čistilk v valjarni bluming štekel: 8110, D-1 iz 12 na 10 oseb in povišanje normativ čistilk v valjarni žice: 8415, D-1, iz 1 na 3 osebe.

Nadalje znižanje normativ administrator odpreme v valjarni Bela: 8015, U-2 iz 3 na 2 osebi in povišanje normativ v špediciji železarne (Jes. in Javk.): 5217, U-2, II. špediter iz 4 na 5 oseb. Spremembe normativ

2. Mnenje, da pri uresničevanju protinflacijskega programa dosežajo iz meseca v mesec boljše rezultate in so skoraj vse postavke, ki so predvidene v obvezi, tudi dosežene oz. presežene.

3. Operativni program za mesec januar 1975.

4. Ugotovitev, da je gospodarski načrt za leto 1975 tako za železarno, kakor tudi za obrate TOZD Valjarne izredno zahteven. Zelo je povečana skupna, še posebno pa gotova proizvodnja, kjer do sedaj prvič predvidena celotna količina presega 400.000 ton. Še posebno bodo potrebni veliki napori predvsem v valjarni bluming in štekel. Skupna proizvodnja v valjarni bluming je v primerjavi z letos doseženo večja za 27.600 ton in v valjarni štekel za 24.000 ton.

Odbor je bil mnenja, da je uresničitev planiranih količin v letu 1975 možna. Vendar pri tem ne bo zadostna samo izredna prizadevnost in delovni napor celotnega kolektiva obeh valjarn. Brezpogojno bo treba izpolniti tudi ostale obveze, ki so v gospodarskem načrtu za leto 1975 navedene in neposredno vezane s proizvodnjo valjarne bluming in štekel: za nabavno službo - nabava predvidenih 11.540 ton slabov; za kadrovskektor - takojšnja uvedba tretje izmene na liniji rezanja in za TOZD VET - skupaj s proizvodnimi delavci in dobrim vzdrževanjem omogočiti doseganje v načrtu predvidenih zastojev 24,3 % na obratovalni čas.

Gospodarski načrt za TOZD Valjarne v letu 1975 so sprejeli s posebnim poudarkom, da morajo tudi vse navedene službe oziroma sektorji ter TOZD VET prav tako vložiti maksimalne napore, da bo načrt in obveze tudi res izpolnjene. HZ

delovnih mest valjajo od 1. 1. 1975.

6. DS sprejme sklep, da se delovno mesto asistenta za delovne naloge oblikuje vzporedno z novim oblikovanjem temeljnih organizacij združenega dela.

7. Sklep, da se da v javno razpravo in sprejem predlog sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD oz. DSSS. Javna razprava o predlogu mora biti zaključena do 15. januarja 1975, samoupravne delovne skupine pa morajo izvoliti tudi delegata za usklajevalni postopek.

8. Predloge samoupravnih sporazumov o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti za: vzgojo in izobraževanje, kulturo, otroško varstvo, socialno skrbstvo, zaposlovanje in telesno kulturo v občini Jesenice.

Sklenili so, da v bodoče, v kolikor ne bo celotno gradivo za samoupravne sporazume dano v obravnavo vsaj en mesec pred potrditvijo, letih ne bodo potrdili. Postavljeno je bilo tudi vprašanje, kakaj je za TOZD Valjarne določeno samo eno mandatno mesto v skupščini samoupravnih interesnih skupnosti.

Za usklajevanje in podpis sporazumov je bil imenovan Franc Ravnihar, predsednik DS TOZD Valjarne.

9. Soglasje, da delovna organizacija železarne Jesenice pooblasti za podpisnika sporazuma za celotno organizacijo združenega dela Jožeta Zupana iz FRS.

10. Soglasje, da se za delegata v invalidsko pokojninsko skupnost SR Slovenije imenuje Zdravko Pogacnik, DS skupne službe.

11. Soglasje, da v imenu vseh TOZD in DS skupnih služb podpiše samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravnih interesne skupnosti za zaposlovanje Kranj, predsednik DS železarne Alojz Kalan.

12. Naslednje delegate za skupščine krajevnih skupnosti Javornik - Koroška Bela Peter Obid in Olga Pervanja, KS Plavž Slavko Krmelj, KS Blejska Dobrava Franc Grilc, KS Žirovnica Jože Markelj in KS Gorje Metod Pazlar. HZ

Plavžarji so v decembru dosegli zelo ugodno porabo koksa na tono grodlja - 610 kg/t

O doseženi proizvodnji v mesecu novembru je poročal direktor TOZD Franc Vičar. Proizvodni rezultati so bili zelo dobri, saj so vsi obrati izvršili operativni program in ga tudi presegli.

O finančnih pokazateljih je poročal knjigovodja tov. Mesarič. Podal je analizo odstopanja stroškov za posamezne obrate TOZD Hladna predelava kot sledi:

Hladna valjarna je dosegla zvišanje stroškov za 1.211.881 din, od tega odpade na zvišanje stroškov vložka 1.157.670 din. Ostalo zvišanje pa gre na račun predelave, osebnih dohodkov in materiala na delovni nalog. Znižanje stroškov je opaziti le pri specialnem orodju, vzdrževanju in fiksnih stroških. Znižanje stroškov je predvsem zaradi presežanja plana, zvišanje pa zaradi večje porabe.

Žičarna ima v novembru znižanje stroškov za 527.646 din. Pri vložku je znižanje stroškov za 221.910 din zaradi boljše izprena, pri predelavi pa za 305.736 din. Pri predelavi je znižanje pri vseh stroških, razen pri materialu na delovni nalog in fiksnih stroških.

Profilarna je znižala stroške za 158.289 din. Pri vložku je znižanje zaradi boljše izprena za 51.370 din, pri predelavi pa za 106.919 din. Največ znižanja je pri materialu na delovni nalog in fiksnih stroških. Znižanje stroškov je doseženo v glavnem zaradi presežanja plana.

Obrat vratnih podbojev ima manjše zvišanje in sicer za 125.767 din. Zvišanje je pri predelavi zaradi začetne proizvodnje.

Prav tako ima tudi jeklovlek skupno znižanje stroškov za 845.155 din. Od tega je znižanje pri vložku za 289.150 din in to zaradi boljše izprena in manjše porabe nabavljene vložka. Pri predelavi pa je znižanje za 556.005 din. Znižanje stroškov je v glavnem zaradi manjše porabe.

Elektrodni obrat ima zvišanje stroškov skupno za 2.577.465 din. Pri vložku je zvišanje za 1.562.800 din, pri predelavi pa za 1.014.665. Zvišanje stroškov je delno zaradi nedoseganja plana, zaradi dražje embalaže in zaradi kolavdicije novih osnovnih sredstev.

Tudi žebeljarna ima v tem mesecu zvišanje stroškov za 11.069 din. Pri vložku je zaradi boljše izprena znižanje za 46.940 din, pri predelavi pa zvišanje za 58.009 din. Največje zvišanje je opaziti pri osebnem dohodku in fiksnih stroških. V glavnem pa zvišanje nastopa zaradi nedoseganja plana.

Odbor je obravnaval tudi operativni program za mesec januar 1975, ki predvideva za posamezne obrate TOZD Hladna predelava naslednje količine:

	skupna proizvodnja	
	družb. plan	oper. plan
hladna valjarna	2580 t	2580 t
žičarna	5890 t	5600 t
profilarna	1980 t	1970 t
podbojarna	170 t	120 t
jeklovlek	1710 t	1710 t
elektrodni obrat	1450 t	1420 t
žebeljarna	1130 t	1130 t
TOZD Hlad. pred.	14900 t	14530 t

Operativni program je v primerjavi z družbenim planom nižji:

— pri žičarni za 200 ton, ker v januarju obrat še ne bo dobil žice, ki je predvidena z metalurško menjavo,

— obrat podbojarna ima nižji operativni plan za 50 ton, zaradi poskusne proizvodnje in pomanjkanja naročil,

— elektrodni obrat ima nižji program za 30 ton zaradi predvidenega 14-dnevnega remonta talilne peči za proizvodnjo praška.

Odbor je predlagani operativni program za mesec januar potrdil s pripombo, da je treba v bodoče prikazovati operativni program za žičarno ločeno na čisto proizvodnjo in na predelavo ruske žice. Operativni program profilarna pa naj prikazuje ločeno proizvodnjo profilov in proizvodnjo cestnih odbojnikov.

Sledila je razprava o gospodarskem načrtu za leto 1975, ki predvideva za obrate TOZD Hladna predelava naslednje količine:

hladna valjarna	31.300 ton
žičarna	69.960 ton
profilarna	25.000 ton
podbojarna	3.000 ton
jeklovlek	20.200 ton
elektrodni obrat	17.100 ton
žebeljarna	13.700 ton
TOZD HL. PRED.	180.260 ton

Ob tako planiranih količinah se v letu 1975 predvideva naslednja realizacija:

hladna valjarna	262.845.900 din
žičarna	410.285.500 din
profilarna	159.239.680 din
podbojarna	66.453.000 din
jeklovlek	240.191.160 din
elektrodni obrat	191.485.320 din
žebeljarna	102.707.200 din
TOZD HL. PRED.	1.433.207.760 din

16. SEJA ODBORA ZA KADRE IN MEDSEBOJNA RAZMERJA

V sredo, dne 25. decembra, je predsednik odbora za kadre in medsebojna razmerja v TOZD Hladna predelava sklical 16. sejo z naslednjim dnevnim redom: pregled sklepov prejšnje seje, poročilo o gibanju delovne sile, sprejem in obračun delavcev v mesecu novembru, premestitve in reševanje prošenj.

Pri pregledu sklepov prejšnje seje so ugotovili, da so bili vsi izvršeni.

Nato je kadrovik Janko Kavalar poročal odboru o gibanju delovne sile v mesecu novembru. Celotna TOZD je v tem mesecu imela 13 ljudi več kot v oktobru. To povečanje gre na račun hladne valjarne, največje povečanje pa je bilo v novem obratu vratnih podbojev glede na to, da je ta obrat začel 28. novembra letos s poizkusno proizvodnjo.

Odbor je potrdil sprejem novih delavcev, ki so si pridobili lastnost delavca v združenem delu. V novembru je bilo v TOZD Hladna predelava sprejetih le osem delavcev in sicer:

hladna valjarna	3
žičarna	2
elektrodni obrat	3

Lastnost delavca v združenem delu je v tem mesecu prenehalo devetim delavcem in sicer:

hladna valjarna	4
žičarna	2
jeklovlek	1
elektrodni obrat	1
žebeljarna	1

Od teh delavcev jih je pet odšlo na odsuljenje vojaškega roka, štirje pa so podali izjavo o prenehanju lastnosti delavca v združenem delu TOZD Hladna predelava. Obravnavali so tudi premestitve, ki so jih

Odbor na predlagani gospodarski načrt ni imel pripomb.

Na seji so obravnavali tudi predlog projekta novega samskega doma, ki je zaradi pomanjkanja prostora za samsce, nujno potreben. Odbor je s projektom soglašal, kakor tudi z združevanjem sredstev v predlagani višini 3.575.000 din.

Prav tako je odbor dal soglasje za združevanje sredstev za projekt SPORNOV GRABEN, katerega je potrebno nadaljevati zaradi zasipanja hale. TOZD Hladna predelava mora za ta projekt prispevati 286.000 din.

Člani odbora so soglašali z nabavo šeststopnega žičarskega stroja za izdelavo patentirane žice v vrednosti 10.301.472 din. Ker imamo s podjetjem Kovinar Jesenice sklenjeno pogodbo o dolgoročnem sodelovanju, bo del sredstev za nabavo tega stroja prispevalo tudi to podjetje.

Na predlog finančnega računskega sektorja je odbor potrdil povečanje amortizacijske stopnje pri amortizacijski skupini 78 - d železarna - drugo od že odobrene stopnje 18,9 % na 21,8 %. Pri tej amortizacijski stopnji je bil upoštevan eno, dvo in triizmensko obratovanje na posameznih strokovnih mestih.

Odbor je sprejel tudi sklep, da soglašajo pristopom k ustanovitvi konzorcija za izgradnjo poslovnega centra na Jesenicah. Odbor je dal tudi soglasje k pristopu oz. ustanovitvi poslovne skupnosti izdelave in predelave jekla in soglašal s predlogom samoupravnega sporazuma o ustanovitvi samoupravnih interesne skupnosti za zaposlovanje Kranj.

Odbor je tudi dal soglasje k samoupravnim sporazumom o ustanovitvi posameznih interesnih skupnosti. JS

predlagala obratovodstva in jih v celoti potrdili.

Obratovodstvo hladne valjarne je predlagalo premestitev petih delavcev predvsem zaradi potreb obrata in vodenja pravilne tehnologije za čimboljše izkoriščanje strojnih naprav in večje ekonomičnosti.

Obratovodstvo jeklovleka je posredovalo odboru predlog za premestitev sedmih delavcev. Vse predlagane premestitve so v skladu s potrebami, ki jih narekuje obseg proizvodnje ter z načeli kadrovske politike. Za pet delavcev pa je obratovodstvo jeklovleka predlagalo izstavitve začasnih odločb.

Tudi obratovodstvo žičarne je zaradi odhoda delavcev iz žičarne predlagalo štiri premestitve.

Na seji so obravnavali še prošnje za premestitve in za ponovni sprejem. Ob sklepu se je kadrovik Janko Kavalar navzoče seznanil še s planom zaposlenosti v letu 1975.

Plan zaposlenosti v TOZD Hladna predelava predvideva delno povečanje zaposlenih v profilarni zaradi razširjene dejavnosti, prav tako pa tudi v novem obratu vratnih podbojev. Predvideno število 78 zaposlenih v obratu vratnih podbojev velja za polno dvoizmensko obratovanje in se bo tudi tako upoštevalo. V ostalih obratih TOZD Hladna predelava je plan zaposlenosti za leto 1975 na nivoju leta 1974. J. S.

TOZD Hladna predelava

14. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V ponedeljek, dne 23. decembra 1974, je predsednik odbora za gospodarstvo TOZD Hladna predelava sklical 14. sejo odbora in predlagal naslednji dnevni red: pregled izvrševanja sklepov prejšnje seje, proizvodni in finančni rezultati v mesecu novembru, operativni program za januar 1975 in gospodarski načrt za leto 1975.

Odbor je vzel na znanje poročilo o izvrševanju sklepov prejšnje seje, iz katerega je bilo razvidno, da so bili vsi sklepi realizirani.

15. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Petnajsta redna seja delavskega sveta TOZD Hladna predelava je bila v četrtek, dne 26. decembra, v sejni sobi novega obrata vrtnih podbojev. Predsednik delavskega sveta Ivan Sušnik je predlagal v obravnavo: pregled sklepov prejšnje seje, plan za leto 1975, samoupravni sporazum o ustanovitvi poslovne skupnosti izdelave in predelave jekla, samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje Kranj in poročila predsednikov odborov ter komisij.

O izvrševanju sklepov je delavski svet poročal direktor TOZD. Iz poročila je bilo razvidno, da so sklepi v večini že izvršeni, nekaj pa je takih, ki so v teku.

Sledila je razprava o planu za leto 1975. Po obrazložitvi količinskega plana, ki jo je podal direktor TOZD in obrazložitvi finančnega plana, ki jo je podala tov. Kosova iz SEOP, je delavski svet potrdil predloženi plan za leto 1975 s pripombo, da naj se predvideni plan zaposlenih v profilarni poveča za 10, to je na 94.

Na osnovi obrazložitve tov. Dejakove o konstituiranju samoupravnih interesnih skupnosti, je delavski svet potrdil samoupravne sporazume vseh samoupravnih interesnih skupnosti. Za podpis in usklajevanje teh samoupravnih sporazumov pa je pooblastil predsednika delavskega sveta Ivana Sušnika.

Člani delavskega sveta so razpravljali tudi o samoupravnem sporazumu o ustanovitvi poslovne skupnosti izdelave in predelave jekla ter se z ustanovitvijo predlagane poslovne skupnosti strinjajo. Istočasno pooblašajo Slovenske železarnice, da pristopijo k poslovnemu združevanju. Soglasje so sprejeli tudi za ustanovitev samoupravne skupnosti za zaposlovanje Kranj.

Sledila so poročila predsednikov odborov in komisij. Predsednik odbora za varstvo pri delu je delavskemu svetu posredoval poleg poročila o enoletnem delu odbora, tudi program ukrepov iz varstva pri delu za leto 1975. Delavski svet je s predlaganim programom ukrepov soglasjal in ga potrdil. Na znanje so vzeli tudi poročila predsednika komisije za novatorstvo in racionalizatorstvo ter sprejeli sklep, s katerim zadolžuje ves strokovni kader v TOZD Hladna predelava, da pospešuje večji razmah inovacijske dejavnosti. Med zaposlenimi naj zbere čimveč

zamisli in predlogov ter jih kot tehnične izboljšave posreduje službi za novatorstvo in racionalizatorstvo.

Predsednik komisije je člane delavskega sveta tudi opozoril, da je prihodnje leto — 1975 — leto inovacij in da tudi TOZD Hladna predelava ne sme v tem obdobju stati ob strani. Možnosti za to dejavnost je veliko, tehnični kader v obratih pa mora pomagati članom pri izdelavi dokumentacije.

Delavskemu svetu je bilo posredovano tudi poročilo odbora za dohodek in nagrajevanje, katerega je potrdil brez pripomb.

Pred zaključkom seje je delavski svet obravnaval predlog projekta novega samskega doma, ki bo predvidoma stal poleg kadrovskega doma in bo imel kapaciteto 156 postelj z neto površino 400 kvadratnih metrov. Zaradi pomanjkanja stanovanj za samce, je ta dom nujno potreben in je delavski svet predlog potrdil ter dal soglasje za združevanje sredstev v predlagani višini 3.575.000 din.

Soglasali so tudi z združevanjem sredstev za projekt ŠPORN OV GRABEN — 2. etapa, katerega je potrebno nadaljevati zaradi zasipanja nasipa. TOZD Hladna predelava mora za ta projekt združiti sredstva v višini 286.000 din.

Delavski svet je dal soglasje za nabavo šeststopnega žičarskega stroja za izdelavo patentirane žice v vrednosti 10.301.472 din. Del sredstev za nabavo tega stroja bo prispeval tudi Kovinar Jesenice, ker imajo s tem podjetjem sklenjeno pogodbo o dolgoročnem sodelovanju.

Potrčili so tudi povečanje amortizacijske stopnje pri amortizacijski skupini 78 — d železarna od že odobrene stopnje 18,9 % na 21,8 %.

Po seji so si člani delavskega sveta ogledali nov obrat vrtnih podbojev.

J. S.

TOZD Vzdrževanje, energija in transport

19. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Petindvajsetega decembra 1974 je imel odbor za gospodarstvo TOZD VET svojo zadnjo redno sejo v prejšnjem letu, ki je imela dokaj obsežen dnevni red. Že pred sejo se je pokazalo, da morajo biti člani odbora res dobro informirani in iznajdljivi člani kolektiva, saj so edini pripravljenci materiala Gospodarski načrt 75 — TOZD VET, dobili šele dan prej. Iz tega lahko sklepamo, da odgovorne službe niso dosegale razvejanosti sedanjega samoupravnega mehanizma.

Pri obravnavi gospodarskega načrta TOZD za letošnje leto je odbor s strokovno pomočjo direktorja sklenil, da je treba v čim krajšem času izdelati aneks k planu, ki mora dati odgovore in podatke za nekaj operativno zelo pomembnih vprašanj t. j. plan internih in eksternih prodajnih cen, dovoljena količina angažiranih obratnih sredstev, zalog in nedovršene proizvodnje, plan nadur in podobno.

Seji delovnih enot so poročali o proizvodnih rezultatih v novembru 74, ki kažejo najboljše rezultate v proizvodnji in prodaji tehničnih plinov. Dobava energije je bila izvršena že 96,8 %, remontu pa zaradi forsirane proizvodnje le 84,75 %.

Odbor je bil informiran o možnostih sankcije elektrolizerja v vodikarni. Slabosti vzdrževanja se kažejo večkrat v prepočasnem ukre-

panju na popoldanski in nočni izmeni, kar pa je tudi zadeva celotne organizacije tovarne.

Transport je izvršil vse naročene prevoze. Obstaja pa latentna nevarnost, ker posebno pri nakladanju živih voz, obrati ne pazijo na izvrševanje nakladalnih predpisov.

Člani odbora so bili seznanjeni o izvrševanju srednjeročnega razvojnega programa ŽJ in glede na to analizirali razvoj TOZD VET v tem obdobju, kjer se kažejo velike potrebe. Informacijo je odbor vzel na znanje. Verjetno bi bila taka informacija zanimiva za vse člane kolektiva.

Na predlog obratovodstva energije je odbor odobril 30.000 din kot soudeležbo pri obnovi trafopostaje za skladišče Dobrava.

Direktor Miroslav Noč, je člane odbora opozoril, da bi zadržali sklep

o asistentih za delovne naprave pri proizvodnih obratih zaradi predvidene nove organizacije TOZD.

Zaradi nujnih potreb je moral odbor že poseči v sklad AZ za leto 1975 in odobril nabavo Fiat-kombibusa za potrebe nadzorne službe in vrtilji-

vega tirnega dvigala 25 Mp za transportno službo. Za te nabave je potrebno 317.500 din.

Ob sklepu seje je odbor DS TOZD VET priporočil pristop k sporazumu o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti.

F. J., ml.

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

KONSTITUANTNA SEJA NA GRADBENEM VZDRŽEVANJU

V petek, 20. decembra, je bila v sejni sobi gradbenega vzdrževanja konstituantna seja novoizvoljenega odbora osnovne organizacije sindikata. Poleg članov prejšnjega in novega sindikalnega odbora, sta se konstituantne seje udeležila tudi obratovodja in sekretar osnovne organizacije ZK. Novi predsednik sindikalnega odbora Alojz Beguš, referenta za oddihe in šport Robert Jekler, ter Zdravko Gasperin ter za kulturo in izobraževanje Pavel Lužnik in Peter Kejžar. Ob koncu seje so razpravljali še o sindikalni listi za leto 1975. Samoupravne delovne skupine naj bi se na sestankih dogovorile, kako naj bi uporabili sredstva iz sklada samopomoči.

JEKLOVLEK

Na članskem sestanku, ki je bil 17. decembra, so razpravljali o sindikalni listi za leto 1975. Le-ta je bila sprejeta z nekaterimi pripombami. Menijo tudi, da naj sindikalna lista unido vse potrebno glede enakih meril na področju celotne Jugoslavije za limit osebnih dohodkov, ki se obdavčujejo. Sprejet je bil sklep, da bo občni zbor sindikalne organizacije 18. januarja v zgornjih prostorih prostorih Kazine.

DESETA SKUPNA SEJA KADROVSKIH KOMISIJ

Pred novoletnimi prazniki je bila 10. skupna seja kadrovskih komisij osnovne organizacije sindikata TOZD Valjarne in osnovne organizacije ZK TOZD Valjarne. Člani obeh komisij so bili seznanjeni z možnimi kandidati za delegate v skupščini krajevnih skupnosti. Predloge delegatov, ki bodo sodelovali v skupščinah krajevnih skupnosti na Javorniku, Plavžu, Blejski Dobravi, v Žirovnici ter v Gorjah bodo posredovali delavskemu svetu TOZD Valjarne, da o njih razpravljajo in jih tudi izvoli.

ELEKTRO JEKLARNA

Deseta redna seja sindikalnega odbora je bila v petek, 20. decembra. Sprejet je bil sklep, da bo občni zbor sindikalne organizacije 20. januarja. Na občni zbor bodo vabljeni tudi upokojeni sodelavci. Na seji so pripravili tudi predlog kandidatne liste za nov sindikalni odbor, ki naj bi ga v prihodnje vodil Martin Sovič. Predvideli so tudi delegate za konferenco sindikata TOZD Talilnice, medtem ko naj bi Marjan Mrak in Ludvik Berce sodelovali v tovarniški konferenci OO sindikata Železarnice. Predlagano je bilo, da naj bi na občnem zboru izvolili tudi vodstvo mladinskega aktivna in Janeza Ciuha za njegovega predsednika. Obravnavan je bil osnutek sindikalne liste za leto 1975, poleg tega pa so ob koncu seje uredili še nekaj organizacijskih vprašanj.

SEOP

V sredo, 18. decembra, je bila 3. redna seja sindikalnega odbora. Največ pozornosti so namenili osnutku sindikalne liste za leto 1975, tov. Malej pa je sindikalni odbor

seznanil z doslej zbranimi pripombami.

Strinjali so se s predlogom, da bo občni zbor njihove sindikalne organizacije v prvi polovici januarja. Tov. Faletič je posredoval kratko informacijo o stroških izleta na Ravne ter o finančnem poslovanju.

OBCNI ZBOR SINDIKALNEGA ODBORA ŽEBLARNE

V soboto, dne 21. decembra 1974, so se v kulturnem domu na Hrušici zbrali sodelavci žebjarne z namenom, da pregledajo delo sindikalnega odbora v pretekli mandati dobi.

Izvolitvi organov občnega zbora je sledilo poročilo predsednika Miha Žemva. V poročilu je poleg prikaza dela sindikalnega odbora omenil tudi 8. kongres Zveze sindikatov Slovenije in kongres Zveze sindikatov Jugoslavije, ki je potrdil sklepe in akcije vseh pokrajinskih in republiških sindikatov. Ti sklepi morajo biti napotilo za nadaljnjo aktivnost in akcije sindikalnih organizacij. Po udeležbi na kongresu je bil sklep, da bo odbor za uresničitev teh sklepov ne bo enostaven. Se nadalje bo treba uresničevati zahtevo, da morajo delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela neposredno odločati o pogojih in rezultatih svojega dela. V tem boju morajo vidno vlogo odigrati sindikati, ki morajo biti pobudniki in nosilci vsega samoupravnega sporazumevanja. Le tako bodo rezultati dela in poslovanja temeljnih organizacij združenega dela še boljši. Proti vsem tistim, ki se obnašajo osebno ali lastninsko nad družbenimi sredstvi pa bomo morali javno nastopati.

Predsednik je v svojem poročilu omenil tudi delovanje samoupravnih delovnih skupin v obratu, ki morajo postati mobilizator prodornega sodelovanja pri uresničevanju ciljev stabilizacije. Izoblikovati je treba čim bolj učinkovit samoupravni sistem. Pri tem je treba izboljšati obveščanje kolektiva o problemih in težavah, kar sedaj ni najboljše. Pri vseh teh nalogah, ki so pred kolektivom, bo morala pomembno vlogo odigrati tudi sindikalna organizacija.

Sledilo je poročilo o doseženih proizvodnih rezultatih za leto 1973 in 1974, ki ga je podal obratovodja Leon Mesarič. Skupna proizvodnja žebjarne je znašala v letu 1973 13.700 ton, v letu 1974 pa 12.940 ton ali 94,7 % v odnosu na družbeni plan. Največji vzrok za nedoseganje družbenega plana je pomanjkanje vložka.

Zelo spodbudna pa je ugotovitev, da je storilnost, kljub močno zastarelemu strojnemu parku, v porastu in je v letih 1973 in 1974 naraščala s stopnjo okrog 5 % ter je tako po dvigu storilnosti žebjarne med prvimi v vsej Železarni. To pa je vsekar zasloga prizadevanj celotnega kolektiva žebjarne.

Poročilom je sledila živahna razprava, v kateri so sodelavci žebjarne nakazali najbolj pereče probleme. Najbolj poudarjena je bila zastarelost strojnega parka, ki je že v takem stanju, da onemogoča doseganje kvalitete, kakršna se zahteva. Vse

napore je treba vložiti za izboljšanje dela v čistilnici, saj obstoječi čistilni bobni ne ustrezajo sedanjemu mehanizmu delu. Se posebej pa mora biti obrat zainteresiran za mehanizacijo dela v zavijalnici, kjer so zaposlene predvsem žene in opravljajo najtežje fizično delo v Železarni. Mehanizacija tega oddelka je nujno potrebna in jo tam zaposlene žene pričakujejo v najkrajšem možnem času.

Kritično so obravnavali tudi osebne dohodke, ki nikakor niso v skladu s porastom storilnosti in s težkim fizičnim delom v obratu. Nerazumljivo se zdi kolektivno žebjarne, da so delovna mesta v novih, sodobno mehaniziranih obratih boljše ocenjena kot v žebjarini, kjer so pogoji dela neprimerno slabši. Zaradi slabih pogojev dela in velikega ropota menijo žebjarji, da bi jim moral biti priznan benificiran delovni staž. To zahtevo so že večkrat postavili na sestankih samoupravnih delovnih skupin, vendar brez uspeha.

V razpravi so omenjali tudi delovno disciplino v obratu. Menili so, da le-ta ni na zadovoljivi ravni, kar se delno odraža tudi v kvaliteti dela.

Občnemu zboru je prisostvoval tudi prejšnji obratovodja Zvone Labura, ki je v svoji razpravi pozitivno ocenil delo žebjarne oziroma kolektiva. Dejal je, da se v Železarni že pripravlja predlog za nadaljnjo izpopolnjevanje samoupravne organiziranosti, o čemer mora razmišljati sleherni član. Da bodo rezultati dela še boljši, so potrebnosti tudi medsebojni stiki tako znotraj kot tudi navzven podjetja. Sodelavcem žebjarne je svetoval, naj v bodoče vse majhne probleme in težave rešujejo sproti, ker bodo na ta način preprečili večje težave.

Na občnem zboru so izvolili nov devetčlanski sindikalni odbor, nadzorni odbor, pet delegatov za sindikalno organizacijo TOZD Hladna predelava, dva delegata za konferenco sindikata Železarnice in delegata za izvršni odbor Železarnice.

Občnemu zboru je sledil družabni večer.

J. S.

Železarski globus

ZVEZNA REPUBLIKA NEMCIJA

V Posaarju so pričeli graditi novo kalorično elektrarno, ki bo z močjo 637 MW največja v Evropi. Za gradnjo bodo porabili 480 milij. nemških mark investicijskih sredstev. Pričela bo obratovati v poletju 1976 in bo potrošila letno 1,2 milij. ton premoga.

BRAZILIJA

Brazilska rudarska družba CVRD je sklenila za družbo Korf pogodbo, o izgradnji naprave za proizvodnjo peletov iz brazilske železove rude, z letno proizvodno zmogljivostjo štiri milijone ton. Korf bo udeležena z 49 odstotki potrebnih investicijskih sredstev. Proizvedene pelete bodo prodajali Korfu kot vložek za železno gobo po Midrex postopku. Proizvodnja bo stekla v treh letih.

FRANCIJA

V dolini reke Rhone, bodo zgradili novo mini železarno. Njena letna proizvodna zmogljivost bo 150.000 ton surovega jekla. Investicijske stroške bodo skupno krile tri železarske družbe: francoski Unisor in Experton — Rejollier in švicarska Guissani—Best. Surovo jeklo bodo proizvajali v električnih pečeh in ga nato kontinuirno vliвали.

TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI

PRIPRAVA STAREGA ŽELEZA V TEKOČEM DUŠIKU

Ohladitev starega železa, da ga potem lažje predelamo v kose, ki imajo za jeklarne uporabno obliko, je že desetletja poznan postopek. Sam postopek ima začetke v prvem obdobju organiziranja zbiranja starega železa. Takrat so z velikimi in težkimi kosi počakali do najhladnejših zimskih dni, ko so jih lažje zlomili, ker je bil material bolj krhek.

V zadnjem času se je več strokovnjakov ukvarjalo z idejo predelave starega železa v močno ohlajenem stanju. Kot hladilno sredstvo so uporabili tekoči dušik pri temperaturi minus 184 stopinj Celzija. Na ta način je postal material lažje lomljiv. Za ta postopek so lahko uporabljali manjše lomilne stroje, z manjšo uporabljenjo močjo, kot jo sicer imajo normalni stroji te vrste.

Zaenkrat se ta način ni uveljavil v ZDA zaradi previsoke cene tekočega dušika. Zato pa kaže v Evropi nekoliko bolje. Belgijska družba George et Cie, ki ima svoj sedež v Liegu, je osnovala posebno združenje za proizvodnjo visoko kvaliteta starega železa, imenovano Inchsrap. V združenju sta, poleg belgijske družbe, še zahodnonemška železarska družba Klöckner in francoska družba za proizvodnjo tekočih plinov Air Liquide. Namen združenja je uvesti proizvodnjo in prodajo

starega železa predelanega s pomočjo tekočega vodika. Podružnico tega združenja imajo tudi na Japonskem.

V sklopu družbe George et Cie že obratuje industrijski prototip takšne naprave. Služi za predelavo odsluženih osebnih avtomobilov. Njena zmogljivost je 20 t/h oziroma 40.000 ton avtomobilov letno pri obratovanju na eno izmeno. Z obratovanjem na dve izmeni je možno povečati letno zmogljivost na 60.000 do 80.000 ton. Na zmogljivost vpliva tudi teža predelanih avtomobilov. V Evropi je povprečna teža 850 kg.

Naprava, ki obratuje v Belgiji, ima štiri osnovne dele. Prvi je stiskalnica, ki stisne avtomobile v primerne pakete. Drugi je predor s tekočim dušikom, v katerem pakete ohladijo. Tretji je lomilna naprava z odpravljanjem. Četrtni in zadnji del naprave je separator. Ta loči zlomljene dele avtomobila v tri razrede z ozirom na velikost: do 6 mm, 7 do 25 mm in nad 26 mm. Poleg tega loči tudi material po kvaliteti: ogljikovo jeklo, legirano jeklo, siva litina in barvast kovine. V začetku je bilo nekaj problemov z ločenjem nekovinskih materialov kot so steklo, guma in plastika. Vendar so kasneje te težave odstranili.

Sedanja največja zmogljivost naprave z 20 t/h je pogojena z velikostjo stiskalnice in dolžino predora za ohlajevanje. Vendar je s povečanjem teh delov naprave možno zvišati zmogljivost.

V sredini preteklega leta so v Zahodni Nemčiji zaenkrat ustavili projektiranje teh naprav in to zaradi previsokih stroškov za tekoči dušik. Zato so strokovnjaki združenja pričeli proučevati dve možnosti. Prva je, da postavijo napravo v bližini postaje za vplinjevanje zemeljskega plina, ki ga vozijo z ladjami v tekočem stanju. Pri tem pride v poštev pristanišče s postajo

za vplinjevanje. S tem bi, zaradi nizke temperature tekočega plina, znižali stroške tekočega dušika.

Druga možnost je postavitev naprav v železarni s kislikovo jeklarne. Ta bo lahko uporabljala tekoči dušik, ki nastane kot stranski proizvod pri proizvodnji kisika za potrebe kisikove jeklarne. Takšen dušik bi bil seveda cenejši kot je sicer njegova normalna cena. Običajno predstavlja cena tekočega dušika pri tem postopku približno polovico predelovalnih stroškov.

Naprava za predelavo starih avtomobilov v tekočem dušiku ima določene dobre strani. Potrebno je manj delavcev za pripravo avtomobilov pred predelavo. Omogoča stiskanje avtomobilov v pakete in s tem lažji ter cenejši transport. S tem pa tudi prožnost pri poslovanju s tovrstnim starim železom in zmanjšanje skladišč za odslužene avtomobile. Nižja je tudi poraba električne energije, zaradi manjšega lomilca, kot je potreben pri drugih napravah, ki obratujejo brez ohlajevanja. Visoka kvaliteta takšnega starega železa omogoča avtomatično kontinuirno zakladanje v obločne električne peči in s tem boljši potek njihovega obratovanja.

Zaenkrat kaže, da bodo v bližnji prihodnosti zgradili to napravo v Veliki Britaniji in v francoski železarni Fos ob sredozemski obali. Poleg tega je licenca za proizvodnjo te naprave prodana tudi na Japonsko.

Ce bo uspelo znižati proizvodne stroške za tekoči dušik, potem ima ta naprava za predelavo odsluženih avtomobilov v vložek za obločne električne peči, nedvomno bodočnost.

DESET LET RADIA JESENICE

Minulo nedeljo, 5. januarja, je minilo natančno deset let, odkar se je prvič oglašil lokalni radio tudi na Jesenicah. Prav je, da o tem jubileju spregovorimo tudi v našem glasilu, saj je radio postal sestavni del našega informativnega sistema in je precej pozornosti posvečal tudi naši železarni. Verjetno boste z zanimanjem prebrali nekaj o delu radia v desetletnem obdobju, besedo pa smo dali tudi sodelavcem, ki vseh deset let sodelujejo z Radiam Jesenice.

Pobudo za ustanovitev lokalne radijske postaje na Jesenicah je dal Franc Gracer. Povod za to je bil v tem, ker se je ljubljanski oddajnik takrat slabše slišal na Jesenicah, ker obstoječa obveščevalna sredstva niso mogla zadovoljivo informirati proizvajalcev in občanov o dogodkih v občini in končno tudi zato, ker je takrat delalo v Sloveniji že osem lokalnih radijskih postaj. Franc Gracer je po ogledu postaje v Trzinu, ki je malo prej začela z delom, napisal članek v Železaru o potrebi lokalne radijske postaje, se tudi dogovoril v Železarni o začetku akcije in dal pobudo za ureditev potrebne študijske opreme. Iz te pobude je svet za prosveto in kulturo občinske skupščine na predlog občinske konference SZDL Jesenice junija leta 1964 imenoval iniciativni odbor. Ta je naletel na veliko razumevanje pri številnih ostalih delovnih kolektivih, ki so v denarju ali materialu pomagali, da so bili še isto leto urejeni prostori v stavbi gledališča, da je bil kupljen oddajnik, urejene ostale oddajne in študijske naprave in da je bilo pripravljeno vse kar je bilo potrebno za začetek.

Posamezni člani iniciativnega odbora so pač dobili določene zadolžitve, del teh je skrbel za zbiranje denarja, drugi del je pripravil predloge za oblikovanje programa, Branku Staretu pa je bila poverjena skrb za potrebno študijsko opremo za katero skrbi vseh deset let.

Decembra 1964 je bilo v tehničnem smislu že toliko narejenega, da je bilo mogoče misliti na prvo oddajo. Zato je bilo treba zbrati še sodelavce, ki bodo pripravili program in ki bodo tak program posredovali preko valov lokalnega oddajnika. Tonski tehnik prve oddaje je bil Aleš Soklič. Ker je bilo dela za enega preveč, je že naslednje leto prišel še Alojz Jug. Oba sta še vedno stalna tehnična oblikovalca oddaj na Jesenicah. Vmes sta nekaj časa sodelovala še Rado Bajt in Tone Ponikvar, pozneje tudi Miki Fenz. Leta 1971 pa je prišel Stane Mohorič, ki je tudi še vedno zvest radiu. Četrtri, sedanjí tonski tehnik Drago Ariani, je postal sodelavec radia leta 1972. Prvo oddajo je brala Jelena Jeraša, kot športni urednik in napovedovalec pa je že v prvi oddaji sodeloval tudi Teo Lipicer. Poleg obeh omenjenih še sedanjí napovedovalec, je že prvo leto začel z vodenjem mladinske oddaje tudi Majda (Jakšič) Rebernik, ki je še vedno redna napovedovalka.

Odgovorni urednik in obenem direktor radia je bil najprej Zdravko Anderle, za njim pa je to dolžnost prevzel Teo Lipicer.

Kot pripravljalec programa je bil nekaj časa redno zaposlen še Bojan Čebul, sedaj pa je novinar in urednik pri radiu tudi Dušan Dragojevič. Kot administratorke so bile zaposlene Ivica Praprotnik, za njo Jožica Tavčar, sedaj pa je Anica Deretič. Finančno računovodske posle je nekaj časa vodila Jelena Jeraša, sedaj pa jih skupaj za radio in gledališče opravlja Vida Stare.

Pri pripravi programa pomaga kar lepo število sodelavcev. Nekaj stalnih, nekaj pa je pač takih, ki prispevajo letno samo po kakšen prispevek. Veliko je število vseh, prav gotovo preveč, da bi jih našli, omeniti pa je vseeno treba Joža Varla, ki je deloval že v iniciativnem odboru in vseh deset let kot urednik kulturne oddaje.

Pred desetimi leti je radio Jesenice začel z oddajami vsak torek, četrtek in soboto ter seveda ob nedeljah. Med tednom, nekaj trenutkov pred 15 uro, nato pa je prenašal poročila radia Ljubljana na prvem programu, zatem pa nadaljeval z lokalnim programom. Ob nedeljah pa je bil začetek ob 11. uri, oddaja pa je trajala do 13. ure, oziroma pač toliko časa kolikor je bilo naročil v oddaji čestitke in želje poslušalcev.

Nedeljske oddaje so ostale glede na čas nespremenjene do danes, le da je bil radio leta 1970 z dogovorom, ki so ga lokalne radijske postaje v Sloveniji sklenile z radio-televizijo Ljubljana, omejen da lahko oddaja svoj program le do 15. ure. Takrat je bila narejena sprememba tudi pri oddajah ob delavnikih. Sporazumno so začeli ob 16. uri, oddaja pa je ob torkih, četrkih in petkih trajala uro in pol. Pomemben napredek pa je pri radio Jesenice s 1. julijem leta 1972, ko smo svoj lokalni program začeli oddajati vsak dan in bili tako poleg Celja, druga lokalna postaja z vsakodnevним programom. Po eni strani jih je k temu vodila možnost, ki so jo dobili s prenosom drugega in tretjega ljubljanskega programa, po

drugi strani pa želja po določeni stalnosti, ki se vsekakor odraža v vsakodnevnem lokalnem programu. Od takrat lokalni program traja od 16. ure, do praviloma 17. ure.

V desetih letih je imel radio skupaj 5050 ur programa, kar bi še drugače povedano pomenilo natančno sedem mesecev nepretrganega oddajanja lokalnega programa. Od tega je bilo okroglo 2100 ur govornega programa in 2950 ur glasbenega programa.

Razmerje je seveda v prid glasbe, vendar je treba povedati, da je razmerje 42 proti 58 za radio nesprijetljivo, saj je preveč govora v odnosu na glasbo. Pri radiu Jesenice to opravičujejo s tem, ker tudi drugi program, v katerem je osnovni podatek na glasbi, pa se da tudi to prenesti. Zanimiva bosta še dva podatka. Za govorni program so morali v desetih letih skupaj s sodelavci pripraviti okroglo 44.000 tipkanih strani materiala na A 4 formatu, v glasbenem programu pa smo zavrteli okroglo 58.000 melodij. Glede na možnosti ustvarjanja glasbenega arhiva, ima jeseniški radio majhne

možnosti predvajanja resne glasbe. Okoli 55 odstotkov glasbe predstavljajo slovenska domača glasba in narodna, ostali del pa zabavna glasba. Od te pa je polovica zanesljivo iz jugoslovanske produkcije, okoli 20 odstotkov je slovenske in ostalo tuje zabavne glasbe.

In načrti? Če izvajamo vse zamisli za popestritev programa in tudi časovne razširitve, za kar pa je potrebno najprej dopolniti kadrovskega zasedbo novinarjev in pripravljavcev programa, je najpomembnejši načrt, da bi jeseniška lokalna postaja morda že v letošnjem letu začela oddajati na UKW programu. S postavitvijo takšnega oddajnika na Jesenicah in postavitvijo pretvornika na Brvogah nad Kranjsko goro, na Katarini nad Zasipom in na Voglu, bi pokrili celotno področje jeseniške in sosednje radovljiške občine, kjer je že sedaj dosti poslušalcev. Občinska konferenca SZDL Radovljica je namreč izrazila željo, da bi dejavnost lokalnega radia Jesenice razširili tudi na radovljiško občino, saj se obe glede na Železarno in kovinsko predelovalno industrijo pa tudi glede na pomembnost turizma zelo povezujejo. Delo za takšno razširitev je zastavljeno, načelno tudi v obeh občinah soglašajo s pobudo, vprašanje je le, če bomo uspeli zbrati potrebna sredstva.

MNENJA SODELAVCEV RADIA JESENICE

JOŽA VARL, član iniciativnega odbora za ustanovitev radia in deset let urednik kulturne oddaje:

Ko ob desetletnici jeseniškega radia poskušamo oceniti njegov pomen pri obveščanju, osveščanju in zabavi občanov, moramo priznati, da je izreden. Če bi se danes morali občani s referendumom odločiti o njegovem nadaljnjem obstoju, sem prepričan, da bi se z veliko večino odločili za to. Postal je nepogrešljiv spremljevalec našega vsakdanjega življenja.

Če na primer pogledamo samo na minulo, politično izredno razgibano in pomembno leto – ustavne razprave, predkongresne in kongresne aktivnosti, volitve in drugo, je naš radio odigral neprecenljivo vlogo. S tem hočem le poudariti, da je bil jeseniški radio v prvem desetletju pomemben sooblikovalec družbeno-političnega in kulturnega razvoja v občini. Moram reči, da je bil ves ta čas živo povezan z najpomembnejšimi dogajanjmi v naši in radovljiški občini, da je uredništvo znalo iz množice dogajanj dovolj uspešno izbrati tisto najpomembnejše, ki je bilo za večino poslušalcev zanimivo. Seveda pa je vsem in vselej resnično težko ustreči.

Ob vsem tem imam večkrat občutek, da vse to premalo cenimo, da premalo cenimo prizadevanja zaposlenih pri radiu, kakor tudi njihovih zunanjih sodelavcev. Delo pri takem mediju, ob relativno skromnem stalnem kadru, zahteva veliko delovno disciplino in veliko odgovornost. Tisti, ki smo z Radiam Jesenice povezani že deset let, vemo, da stalni sodelavci radia nimajo opredeljenega delovnega časa, opredeljen imajo le obseg dela in odgovornost, ki pa nemalokrat presega normalen delovni čas. Pri takem delu ni mogoče ničesar odlagati na kasnejši čas, zaradi slabega počutja, utrujenosti ali drugih težav. Delo je treba opraviti, pripraviti je treba oddajo, ki bo množici poslušalcev in njihovim pestrim interesom zadovoljila. Ta vidik posebnih pogojev dela delavcev na radiu, povezan z izredno delovno in politično odgovornostjo ter disciplino, največkrat ne znamo dovolj ceniti.

Kritična presoja desetletnega delovanja radia bi nam prav gotovo pokazala tudi na nekatere slabosti. Le-te so nedvomno povezane s sa-

morastiško potjo radia, ki si je moral poiskati svojo lastno programsko fizionomijo, ki bi najbolj ustrezala poslušalcem v jeseniški in radovljiški občini. Prav gotovo ta pot še ni končana, potrebna bodo še prizadevanja za nadaljnje programsko izpopolnjevanje, kar pa bo v prihodnjem obdobju, ob sedanjih bogatih izkušnjah, mnogo lažje.

Teo Lipicer:

Kot športni dopisnik z Jesenic sem bil povabljen že k delu iniciativnega odbora in tako sem sodeloval že pri prvi oddaji kot oblikovalec programa in deloma napovedovalec. Po štirih mesecih pa sem se pri radiu redno zaposlil. Delo me je vsekakor pritegnilo, saj je bilo to nekaj novega. Čeprav te radio v nekem smislu omejuje, pa istočasno daje tudi precejšnje možnosti. Tudi pri radiu smo se sproti učili, iskali smo nove oblike, poslušali druge in tako pripravljali oddaje, pri tem pa imeli vedno pred očmi poslušalce. Seveda so bile tudi težave, saj ni bilo vedno lahko pripraviti aktualen in zanimiv program.

Če pogledam preteklo obdobje, potem osebno nisem povsem zadovoljen, saj so še možnosti, pa tudi idej ne manjka. Moram pa tudi reči, da sta nas pri tem ves čas omejevala prebiska kadrovska zasedba in denarne možnosti, saj je bilo treba zelo racionalno gospodariti. Lahko rečem, da se je radio v teh desetih letih v glavnem sam financiral. Pa ne samo dejavnost, z zasluženim denarjem smo morali kupovati tudi potrebno in drago študijsko opremo, tako da danes izpolnjujemo vsaj minimalne pogoje tehnične opremljenosti.

V bodoče bo treba vsekakor spremeniti odnos do radia in informiranje v celoti v občini, saj mu ob uveljavljanju delegatskih odnosov pripisujemo velik pomen. Z izpopolnjeno kadrovske zasedbo, kar bi bilo glede na obseg programa povsem upravičeno, bi se dalo še marsikaj narediti. Vsekakor bi se dalo še izboljšati in popestriti program in ga tudi časovno razširiti. Z desetletnim delom zaposlenih in vseh sodelavcev je osnova postavljena.

Še nekaj besed o naših glasbenih oddajah.

Glasba na našem radiu je po mnenju mnogih dobra. Kljub temu

(Nadaljevanje na 10. strani)

Novice iz radovljiške občine

Pooblašeni delegati iz 75 delovnih organizacij z območja občine so v petek, 27. 12. 1974 ob navzočnosti predstavnikov občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij svedčano podpisali samoupravne sporazume o ustanovitvi izobraževalne skupnosti, skupnosti otroškega varstva, kulturne skupnosti, telesno kulturne skupnosti, skupnosti socialnega varstva in stanovanjske skupnosti. Obenem so podpisali tudi samoupravni sporazum o programu izgradnje vzgojno varstvenih in izobraževalnih objektov v razdobju 1975 – 1980. leta.

Na 8. seji predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov, 27. 12. 1974, je predsednik Marjan Vrabec najprej poročal o poteku in stališčih posvetovanja predsednikov osnovnih sindikalnih organizacij, ki je bilo 20. 12. 1974 na Bledu. Sledila je razprava o kadrovskih vprašanjih, ki se nanašajo na odgovorne funkcije v občinskem svetu in v vodstvu občinskih konferenc sindikatov.

V radovljiški občini je že večina delovnih organizacij podpisala samoupravni sporazum o štipendiranju dijakov in študentov, so ugotovili na 6. seji iniciativnega odbora za pripravo samoupravnega sporazuma o štipendiranju. Ko so obravnavali delo iniciativnega odbora, so spregovorili tudi o kadrovski sestavi bodoče skupne občinske komisije za štipendiranje, ki bo štela 46 delegatov iz TOZD in drugih delovnih skupnosti ter šest iz družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine in iz vrst štipendistov. Sklenili so, da bo prva seja skupne komisije okoli 15. januarja, na kateri bodo potrdili pravila in samoupravni sporazum, izvolili organe skupne komisije ter delegate za republiško skupno komisijo in za Titov sklad.

V skladu s programom idejno političnega usposabljanja komunistov, ki ga je lani sprejela občinska konferenca ZK, bo v četrtek, 9. in v petek, 10. januarja, v prostorih hotela Alpe-Adria v Radovljici prvi letošnji seminar za novosprejele komuniste in kandidate za ZK. Seminar organizira delavska univerza Radovljica.

V torek, 7. 1., je bila 11. seja občinskega komiteja ZK, na kateri so razpravljali o statutu in novi vsebini dela SZDL, o zaključkih seminarja in aktivnosti komunistov – neposrednih proizvajalcev ter o programih dela osnovnih organizacij ZK v preteklem letu.

Krajevna konferenca SZDL Radovljica je za novoletne praznike organizirala sprejem za najstarejše občane v domu upokojencev. Vabilu se je odzvalo nad 30 najstarejših, katerim so po pozdravnem nagovoru in voščilu predstavnik KK SZDL priredili učenci osnovne šole in harmonikarji glasbene šole prisrčen kulturni program. Predstavniki SZDL so 31 onemoglih in bolnih, ki ne morejo z doma, obiskali na domovih, kjer so jim poleg voščil izročili tudi novoletna darila.

Šestnajstčlanska komisija za družbeno planiranje pri izvršnem svetu SO Radovljica se je v sredo, 8. 1., sešla na prvo sejo. Pod vodstvom načelnika oddelka za gospodarstvo so najprej obravnavali in sprejeli okvirni terminski plan za izdelavo družbenega plana 1976 – 1980, nato pa še dokument o globalni oceni in osnovni značilnosti doseženega razvoja občine. V januarju bo komisija pripravila operativni načrt terminskega plana in dogovor med nosilci planov iz gospodarstva in družbenih dejavnosti o enotnem pristopu k omejenemu planu.

Za konec leta je predsednik obč. konference SZDL Franc Jere v ponedeljek, 30. decembra 1974, povabil predsednike vseh krajevnih organizacij SZDL na zaključno slavnostno sejo. Potem, ko se jim je zahvalil za poštrevno in uspešno delo, zlasti v pripravi in izvedbi spomladanskih in decembrskih volitev in ki jim je nakazal letošnje naloge, jim je v znak priznanja podelil praktična darila.

Na tradicionalnih športnih tekmovanjih, ki jih je decembra, v počastitev praznika JLA, organizirala obč. konferenca ZSM v sodelovanju z garnizijama JLA Radovljica in Boh. Bela, so osvojili prva mesta: garnizija JLA Boh. Bela in ženska ekipa ZSM gostinske šole Bled v streljanju, moška ekipa ZSM Plamen Kropa v košarki, moška ekipa ZSM Bled in ženska ekipa ZSM LIP Bohinj v odbojki, moška ekipa ZSM Lesce in ženska ekipa ZSM gostinske šole Bled v namiznem tenisu ter ekipa JLA Boh. Bela v šahu. Zmagovalnim ekipam so na proslavi v počastitev dneva JLA na Bledu podelili pokale ZZB NOV, ZRVS in OK ZSM Radovljica.

Po podatkih občinskega odbora Rdečega križa je v krvodajalski akciji, ki je bila zadnji teden decembra v Kropi, Bohinju in na Bledu, prišlo na odzvem krvi okoli 1400 občanov, kri pa je darovalo 1286 krvodajalcev. Zaradi proizvodnih nalog tokrat niso prišli na odzvem člani delovnih kolektivov Veriga in TIO Lesce ter Almira Radovljica. Akcija je navzile temu dobro uspela, saj je bil plan 1200 krvodajalcev tudi tokrat znatno presežen.

V četrtek, 26. 12., so na Bledu odprli novo umetno drsališče za hotelom Krim. Ostale objekte, ki sodijo v kompleks drsališča – garderobe, kopalnice, tribune in restavracijo, bodo dogradili v tem in prihodnjem letu.

Na zadnji seji gospodarskega odbora tovarne Plamen v Kropi, ki je bila 23. decembra, so med drugim sklenili podeliti novoletne nagrade v znesku 100 din vsem svojim upokojencem, vajencem, štipendistom in delavcem, ki služijo vojaški rok. Delavcem, ki so bili upokojeni 1974. leta, pa so poleg odpravnine po sindikalni listi podelili tudi ročne ure.

Učenci glasbene šole Radovljica so v decembru, pod vodstvom svojih učiteljev, nastopili na številnih prireditvah v vseh krajih občine. Harmonikarski orkester, ki je prejel najvišje priznanje kulturne skupnosti Radovljica – Linhartovo plaketo, je razen na Linhartovi proslavi, nastopil na vseh prireditvah v počastitev praznika JLA v Radovljici, na Bledu in v Bohinju ter na prireditvah dedka Mraza po šolah in organizacijah. Instrumentalne skupine in solisti z 80-članskim zborom predšolskih otrok so razen tega priredili vsakoletne novoletne koncerte v Radovljici in v Lescah. S svojo glasbo so razveselili tudi najstarejše občane v Radovljici in bolnike v begunjski bolnišnici.

Komorni moški zbor KUD Stane Zagar iz Kroke je tudi za lanskega zaključek leta priredil vsakoletno koledno. Prireditve je bila v tamkajšnjem sindikalnem domu v nedeljo, 29. decembra. Razen pevcev, ki so se predstavili številnim poslušalcem s koncertom starih kroparskih kolednic, so sodelovali še recitatorji domačega društva in zabavno glasbeni ansambel Gorenjci iz Radovljice. Ves skupček ob vstopnine so organizatorji namenili, tako kot lani, v sklad za izgradnjo kulturnega doma koroških Slovencev v Celovcu.

Športno društvo Radovljica je tako kot že več let nazaj pripravilo v prostorih doma Partizana novoletni sejem rahlenih smučí, drsalk in smučarske opreme. Sejemске kupčije so se pričele 31. decembra in končale 5. januarja, vsak dan v popoldanskem času. Med ponudniki in kupci so prevladovali v glavnem šolski otroci in mladina, ki jim je bil sejem v prvi vrsti namenjen.

Po programu sveta za ljudsko obrambo v 1974. letu je oddelek za ljudsko obrambo pri občinski skupščini, 26. decembra organiziral izvedbo strelskih vaj za vse člane sveta. Udeleženci so navzlic pomanjkljivim pripravam pokazali zelo dobre rezultate zlasti v streljanju s polavtomatično in avtomatično puško, dobro pa so se izkazali tudi v streljanju s pištolo in tromblonskimi minami.

Tako izgleda studio radia Jesenice znotraj

DESET LET RADIA JESENICE

(Nadaljevanje z 9. str.)

pa je po ugotovitvah glasbene redakcije radia Ljubljana, glasba lokalnih radijskih postaj problematična, ni potrebnega izbora in ker se pojavljajo celo tako imenovani glasbeni šundi, je združenje lokalnih radijskih postaj Slovenije začelo akcijo za boljši glasbeni program, ki bo slej ali prej zahteval glasbenega urednika. Z zadovoljstvom pa lahko ugotavljamo, da je naš radio vseeno med solidnejšimi, čeprav se verjetno ne bomo mogli več dolgo upirati temu, da bomo morali celo v oddaji čestitke in želje poslušalcev določiti, katere melodije bodo poslušalci lahko vsakokrat izbrali.

Za sedaj lahko naročnik izbere melodijo iz arhiva, ki ga imam, pri čemer pa je povsem razumljivo, da plošč, ki bi jih prinašali posamezniki, zaradi tehničnih vprašanj, ne moremo sprejemati. Končno se v etru oglašamo povsem enakovredno kot velike postaje, pa je zato skrb za kvaliteto povsem na mestu.

Jelena Jeraša:

Pred desetim leti sem v časopisu Železar brala zapis za napovedovalce pri novo ustanovljenem lokalnem radiu Jesenice. Prijavila sem se, kajti že včasih sem rada brala in to na glas. Na avdiciji sem bila sprejeta. Pri prvi oddaji, se spominjam, sem imela kar precej treme. Potem je bilo od oddaje do oddaje boljše, sčasoma pa se tako navadiš, kot bi bil doma in bral otrokom.

Napovedovanje na radiu mi je postalo pravi konjiček. Sprva sem mislila, da bom ostala samo nekaj časa, da pač ne bom mogla vse uskladiti: družino, službo in še napovedovanje. No pa kot vidite, če imaš veselje, se tudi to da urediti. Danes mislim, da mi kar nekaj manjka, kadar ne grem v študio. Zato bom verjetno napovedovala toliko časa, dokler se me ne bodo poslušalci naveličali.

Aleš Soklič:

Pravzaprav sem z delom pri radiu začel že precej pred prvo oddajo 5. januarja 1965. V okviru elektrotehničnega društva Jesenice, katerega član sem že 18 let, sem pomagal pri izdelavi mešalne mize in pri opremljanju sedanjih študijskih prostorov. Takratni direktor radia me je ob pričetku oddajanja tako angažiral za tonskega tehnika, kar sploh nisem pričakoval. Ker mi je bilo to delo popolnoma tuje, sem čutil seveda veliko odgovornost. Razumeti je treba, da je bila prva radijska oddajna postaja, katero sem videl od znotraj, prav naša, jeseniška. Ni bilo človeka, ki bi ga lahko vprašal za nasvet. Vse je bilo odvisno od improvizacije, kajti takrat smo bili na tem področju vsi začetniki.

Pestilo nas je tudi pomanjkanje plošč. S snemanjem izposojenih plošč na magnetofonske trakove je nastajal arhiv, ki danes obsega približno 50 trakov, posnetih štiridesetno, kar da 300 ur neprekinjenega predvajanja. Tudi plošč se je v teh desetih letih nabralo kar precej.

Ceprav je bila takrat oddaja samo štirikrat tedensko, je bilo dela vseeno dovolj. Za primer naj navedem oddajo, čestitke in želje poslušalcev, kjer se je v času nabralo tudi 120 skladb. Če računamo za vsako okrog tri minute, je to skupno 360 minut ali šest ur predvajanja. Zaradi takratnega, skoraj bi rekel krohičnega pomanjkanja plošč je bilo treba vse skladbe presneti iz arhiva (magnetofonskih trakov) na skupni trak, kar da dodatnih 12 ur snemanja. Ves moj prosti čas sem takrat posvečal radiu, vendar entuziazem in pa zavest, da opravljaš pionirsko delo, premagata vse težave.

Omenim naj še prvi play-back posnetek, ki smo ga naredili v našem studiju prvič na Jesenicah. Avizo Triglav, moj dom, ki jo na začetku vsake oddaje slišite na našem valu, je zaigral na trobento naš sodelavec Franci Košir. Če ste vsaj malo pozorni, opazite, da sta v tem avizu pravzaprav dve trobenti. Obe je zaigral izvajalec, kar je bistvo play-back posnetka. Kakšne težave sem imel pri takratni opremi in znanju, raje ne bi opisoval.

Želja za bodoče seveda nikdar ne zmanjka. Predvsem bi želel več sodelovanja z osrednjim radijsko hišo v Sloveniji – RTV Ljubljano in tudi z ostalimi lokalnimi radijskimi postajami.

Radio mi danes pomeni pravzaprav popolnoma isto kot pred desetim leti; svojevrstni konjiček in pa odhiti po rednem delu, čeprav mi danes ne posvečam več toliko prostega časa kot včasih. Študiram namreč elektrotehniko na visoki tehniški šoli v Mariboru, kar me seveda precej zaposluje. Kljub temu

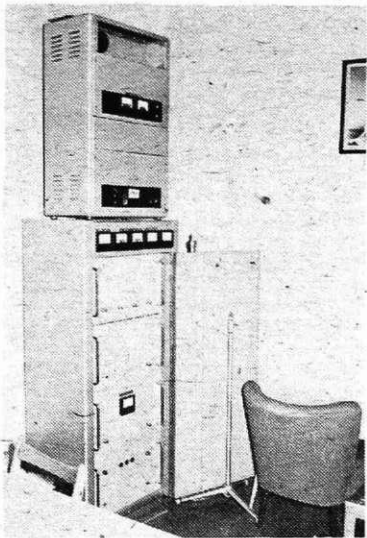
pa dela v radiu ne bi rad opustil, kajti želim si, da bi to znanje, ki ga pridobivam, koristno uporabil. Vedno se je treba bojevati s časom in napredkom.

Branko Stare:

Kar malo z nasmehom se spominjam časa pred desetim leti. Idejo, da bomo gradili lokalno radijsko postajo, me je pritegnilo z vso resnostjo. France Gracer je znal zbrati in navdušiti za izdelavo študijske opreme, inštalacij, montažo oddajne antene in če vzporejam vojne čase, potem nismo bili daleč od partizanskih razmer. Zbrali smo na domačem trgu razpoložljivi material. Poslužili smo se celo odpadka. Izdelali smo študijsko mešalno mizo, ki smo jo uporabljali do lanskega leta. Začeli smo z gramofoni, katere danes v trgovini ne bi kupili za domačo rabo. Zelo hvaležno pa so nam služili magnetofoni. Precej pred prvo oddajo sem razmišljal, kako se bomo oglašili v etru. Vsaka radijska postaja ima svoj znak, tako sem kraju primerno predlagal napjev Oj Triglav moj dom. S temi uvodnimi takti se oglašamo vseh deset let. Skrbno gospodarjenje je omogočalo postopno nabavo najboljših naprav, čeprav so še danes daleč od profesionalnih. Prijeten je pogled nazaj, ko danes ugotavljam, da nas je družila delovna vna, medsebojna odvisnost in nenehna želja, da bo vsaka oddaja srečno potekala.

Pri tem so še vedno najlepši spomini tisti, kadar je šlo za nohte, kot temu pravimo, samo da je oddaja šla. Predolg bi bil če bi našteval anekdote. Mogoče samo ta: tik pred oddajo je nastopila okvara na od-

dajniku. Nisem uspel odstraniti okvare popolnoma, tako je tekla oddaja, tuljava pa vedno huje žarela. Tehniku sem zavpil, naj pospeši zaključek oddaje. Vse je bilo istočasno – zaključek in požar. Drugi dan je šlo seveda vse spet normalno. Delo je zanimivo, vendar če ne bi bil to tudi konjiček, gotovo ne bi dočakali desetletnega leta. Hotel sem v kratkem preleteti preteklost, ne morem pa mimo tega, kakšen bo naš jutri v tehničnem smislu. Vse napore bo potrebno vložiti, da bomo uresničili načrt gradnje UKW naprav, da bomo tako redni gost na radijskih valovih v vsaki hiši jeseniške in radovljiške občine.

Oddajnik radia Jesenice

Z BESEDAMI IN OBLJUBAMI NE BOMO OBNOVILI CESTE NA POLJANE

Na zadnjem zboru občanov, letni skupščini ZB NOV na Blejski Dobravi, kakor tudi na voličih 8. decembra lani, smo slišali vprašanja: kdaj se bodo pričela dela na cesti Bl. Dobrava-Poljane. Obljuba pristojnih organov, da se bo pričelo z rekonstrukcijo in končalo z asfaltiranjem, je stara namreč že nekaj let. Tudi meritve so bile že dvakrat izvršene, trasa že deloma izsekana, toda stroji in krampi še niso začeli s svojo nalogo. Kdo jih zadržuje, nam ni znano.

Na krajevni skupnosti Bl. Dobrava so nam povedali, da ta problem načenjajo vsako leto na raznih mestih, ker pa je cesta po kategorizaciji II. reda, KS ne more na pričetek del posebno vplivati. Tudi lanski obeti, da bodo zemeljska dela izvršena do 4. julija, ko je bilo na Poljanah srečanje gorenjskih aktivistov OF, se niso uresničili.

Spomladi, lani po volitvah, je svet KS povabil predsednika občinske skupščine Jesenice in njegove najbližje sodelavce na razgovor s političnim aktivom Bl. Dobrave, da bi pojasnili celotno problematiko vasi in se za izvedbo nekaterih akcij dogovorili. Med nujnejša spada tudi cesta, za kar smo dobili zagotovila, da je del sredstev že na razpolago, da so meritve in načrti v delu in da bo leta 1975 cesta obnovljena. Toda sedanje stanje tega ne potrjuje. Jeseni so nam obljubili, da če bo ugodno vreme, da bodo uredili in zbetonirali oporne zidove, na mestih, kjer je to potrebno. Z delom bi nadaljevali takoj spomladi. Kljub izredno lepemu in za ta dela ugodnemu vremenu, še ni ničesar narejenega.

Poljane, o katerih stalno govorimo kaj so pomenile jeseniškemu proletariatu pred vojno in partizanom med zadnjo vojno, bi bile po tridesetih letih upravičene dobiti sodobno urejeno asfaltirano cesto tudi skozi naselje. Računati moramo še na razvoj vasi in rekreacijske možnosti, zimske in letne, posebno še z dograditvijo doma prijateljev mladine. Prebivalci Poljan in vsi obiskovalci, še vedno vabljivih Poljan, bi se znehili prahu, ob vedno večjem prometu na tej cesti. Viatorjev avtobusom, ki vozijo delavce na delo v Železarno, bi skrajšali pot iz Gorij za približno 12 km. S tem bi tudi deloma razbremenili cesto preko Potočkov na Bled in bi marsikdo peljal raje po manj prometni, krajši in turistično bolj privlačni cesti.

V letu 1975 prebivalci in obiskovalci Poljan, željni čistega zraka in razvedrila ter športne rekreacije v naravi, pričakujejo uresničitev svojih dolgoletnih želja. Upamo, da se bomo na praznovanje prvega maja in prevzema Železarne po odboru delavske enotnosti ter 30-letnice

zmage nad fašizmom, ki bo predvidoma na Poljanah, že peljali po rekonstruirani in asfaltirani cesti.

A. L.

TRADICIJO SILVESTROVANJA OHRANJAJO LE ŠE UPOKOJENCI

Silvestrovanje, ki so ga pred leti prirejala skoraj vsa društva in gostinska podjetja, na Jesenicah počasi izumira. To lepo tradicijo ohranjajo le še upokoјenci. Kakor v domu upokoјencev na Jesenicah, organizirajo silvestrovanje vsako leto tudi v domu upokoјencev na Javorniku.

Posebno pozornost pa posveča silvestrovanju komisija za rekreacijo, kulturo in oddihe pri društvu upokoјencev na Jesenicah. Let-a je poskrbel za bogat program, ki je obsegal srečolov, licitacije, tekmovanje harmonikarjev in pevcev solistov ter ples. Za letošnje silvestrovanje so darovala jesijska trgovska in gostinska podjetja dobitkov v vrednosti 5.000 dinarjev.

Silvestrovanje je bilo toliko lepše, ker je nudila podaljšana dvorana udeležencem dovolj prostora in ker je za zabavo in ples poleg harmonikarja skrbel ozvočni kasetni gramofon.

Novoletno razpoloženje pa je bilo na višku, ko je kmalu po 24. uri zaigral pihalni orkester jeseniških železarjev pred domom noveletno podokniko.

Udeleženci letošnjega silvestrovanja v domu upokoјencev na Jesenicah so hvaležni organizatorju za lep večer z bogatim programom, društvu upokoјencev pa je hvaležno vsem darovalcem dobitkov za srečolov in licitacije.

V NOVO LETO NEGOTOVOSTI?

Menda vstop v novo leto za koroške Slovence še nikdar ni bil tako poln problemov, negotovosti in nejasnosti, kakor je vstop v leto 1975.

Ta ugotovitev, ki jo gotovo deli z nami pretežni del naše narodne skupnosti, je v jubilejnem letu trideset let po zmagi nad nacifašizmom in dvajset let po podpisu državne pogodbe vsekakor značilna za razmere na Koroškem in zlasti za današnje stanje koroških Slovencev.

Koroški Slovenci smo kot vse demokratične sile v Avstriji šli l. 1945 po zlomu nacizma, h kateremu smo tudi mi doprinesli s svojo partizansko borbo na strani svobodoljubnih narodov svoj pomembni delež, z veliko vero na obnovo opustošene domovine. Če smo se zavzeli tudi še za združitev z matičnim narodom, potem je to izviralo iz utemeljene skrbi in potreb za zagotovitev obstoja in nadaljnega razvoja takorekoč od smrti vstale narodne skupnosti, pri čemer pa nismo rušili meja, ki so jih že prej na Karavankah porušili nacisti, njim na čelu Korošci, ki so na mah pozabili na od boga dano naravno mejo in na geografsko ter zgodovinsko enotnost dežele, ko so s silo in z nezasišanim nasiljem segli preko Karavank po Gorenjski in njenem slovenskem prebivalstvu. Tej v sklopu nemškega rajha razširjeni in tudi še po zlomu nacizma ne samo z legalno predajo oblasti, marveč po drugih dejavnikih in zlasti nacionalistično-ideološko z Nemčijo povezani Koroški je veljala naša medvojna in povojna borba, medtem ko smo se hkrati vseskozi povezovali z vsemi demokratičnimi silami za njeno demokratično preureditev in ureditev. Zato smo tudi takoj sprejeli odločitev aliranih in asociiranih sil o obnovi neodvisne in demokratične Avstrije in brez oklevanja ter iskreno izjavili obnovljeni neodvisni in demokratični republiki svojo lojalnost.

To smo storili tem lažje, ker so bila v državno pogodbo sprejeta določila v korist obstoja in nadaljnega razvoja naše narodne skupnosti in ker je vse kazalo, da je nacistična strahovlada spremenila nacionalistično osvajalno miselnost v demokratično nastojanje z naprednimi ideali mirnega sožitja med narodi v deželi in preko meja.

Pri tem se spominjamo na obsodbo klerofašističnega in nacifašističnega režima; na odpravo vseh nedemokratičnih zakonov in na slovesna zagotovila o obnovi, ureditvi ter obrambi demokracije; pri tem so nam v spominu slovesne izjave in širokogrudne obljube v korist naše narodne skupnosti v času pogajanj za državno pogodbo; imamo pred očmi dejanski konkretni poskus odprave zgodovinskih predsodkov in obremenitev potom skupne vzgoje mladine, ki naj bi ob spoznavanju obeh jezikov in obeh kultur v dvojezični šoli doraščala v medsebojnem spoštovanju; in končno so nam še v ušesih iznašanja najvišjih državnih predstavnikov o zagotovitvi enakopravnosti manjšine in o popolni izvedbi člena 7 ob ratifikaciji državne pogodbe.

V jubilejnem letu tridesete obletnice zmage nad nacifašizmom in dvajsetletnice podpisa državne pogodbe pa moramo ugotoviti, da so bili vsi naši upi in vsa naša pričakovanja zaman. Še več: ne le naši upi in naše pričakovanja, marveč tudi vsa naša prizadevanja in naše potrpljenje vseh trideset odtisov dvajset let! V resnici vse prej kot razveseljiva bilanca, kakor je stvarno prikazana v skupni izjavi Zveze slovenskih organizacij na Koroškem in Narodnega sveta koroških Slovencev z dne 2. januarja tega leta in ki je dovedla tudi do mednarodnega posega na različnih ravneh. Tako stopamo koroški Slovenci v novo leto 1975 z upravičeno skepsjo, razumljivo skrbjo in potrebno zavzetostjo.

Vsekakor pa je naša iskrena želja, da bi se vprašanja v jubilejnem letu dvajsetletnega obstoja Zveze slovenskih organizacij na Koroškem in dvajsetletnice predaje Spomenice koroških Slovencev, razrešila v zadovoljstvo vseh in zlasti neposredno prizadete narodne skupnosti!

Pogoj za to pa je, da pristojna vlada in zakonodajalec spoznamo z manjšino kot subjektom takoj pristopita k dejanskemu reševanju odprtih vprašanj in to mimo zahtev nemškonalističnih protislovenskih sil in brez predhodnega ugotavljanja manjšine. Nadaljnje zavlačevanje rešitve odprtih vprašanj in kakršnokoli ugotavljanje ali preštevanje bosta namreč nujno dovedla samo še do ostrejših napetosti, ki nikomur niso v korist razen tistim, ki že več kot pol stoletja s svojo nacionalistično in razkrojevalno politiko preprečujejo vsako znosno rešitev našega vprašanja in s tem pomiritev v deželi.

Koroški Slovenci se zavedamo, da dvojne volitve, ki so v tem letu pred nami, in z njima povezana neprekinjena volilna borba nikakor niso pripravne in ugodne za reševanje tako perečega in tako zavoženega vprašanja. Vendar se nam zdi prav izkušnja skupne antifašistične borbe med vojno in skupne obnove domovine po vojni edino učinkovita pot za skupno borbo vseh demokratičnih sil tudi v tem vprašanju, ki je konec konca vprašanje demokracije. Globoko smo namreč prepričani, da je narodnostno vprašanje v prvi vrsti socialno vprašanje in je zato njegova rešitev skupna zadeva nemško govorečih in slovensko govorečih avstrijskih demokratičnih sil v borbi za čimvečjo demokratizacijo avstrijske družbe in države.

Če bodo avstrijske demokratične sile – in to spričo notranje avstrijske ter splošne recesije upamo – postavile potrebno mednarodno solidarnost pred nacionalistično ožino in bomo tudi koroški Slovenci trenutne partikularne strankarsko-politične cilje podredili skupnim življenjskim interesom obstoja in nadaljnega razvoja naše narodne skupnosti, potem in le potem bomo kljub pokazanim težkočam kos odgovornim nalogam in preizkušnjam, ki nas čakajo v novem letu!

dr. Franci Zwitner
(Slovenski vestnik, Celovec, dne 3. januarja 1975)

MANJŠE ŠTEVILO PROMETNIH NESREČ

Po podatkih postaje milice Jesenice, je bilo v pravkar minulemu letu precej manj prometnih nesreč kot v letu 1973 – vendar pa s hujšimi posledicami.

V letu 1973 je bilo na območju naše občine 586 nesreč – s smrtnim izidom sedem, s telesnimi poškodbami – 74, le z materialno škodo – 504.

V letu 1974 pa je bilo 540 nesreč. To je 46 manj kot leto dni prej. Žal je bilo smrtnih nesreč kar devet, s hudimi telesnimi poškodbami 38 in z lažjimi telesnimi poškodbami 80. Materialne škode je bilo v prvem letu 127.830 din, v drugem letu pa približno 140.500 din.

Največ nesreč se je pripetilo v samem mestu, sledita naselji Gozd Martuljek in Podkoren. Vzroki za nesreče so bile večkrat v nepravilnem prehite-

vanju, izsiljevanju prednosti, v neprimerni hitrosti glede na stanje ceste in v prekoračenju največje dovoljene hitrosti ter zaradi prekratke varnostne razdalje.

Odkar je od prvega oktobra 1974 v veljavi novi zakon o temeljni varnosti cestnega prometa, se je število nesreč, v primerjavi med zadnjimi tremi meseci leta 1973 in 1974, v lanskem letu precej zmanjšalo. V zadnjih treh mesecih leta 1973 je bilo 145, v lanskem letu pa 107 nesreč.

Po mnenju pomočnika komandirja postaje milice Jesenice, Milana Magazina, sta po uveljavitvi novega zakona na manjše število nesreč največ vplivala strah voznikov zaradi zvišanih denarnih kazni in podaljšani časovni odvzem voznškega dovoljenja.

ZOF

METODU REJCU — PROSTOVOLJCU ZA SEVERNO MEJO V SLOVO

Na pokopališču na Blejski Dobravi, smo se 3. januarja poslovili od Metoda Rejca njegovi soborci prostovoljci za severno mejo 1918/19, številni delavci carinarnice na Jesenicah in mnogi njegovi prijatelji in znanci.

Pokojni Metod Rejc je bil rojen leta 1895 v gorski vasi Šebrelje v idrijski dolini na Primorskem. Že kmalu ob začetku prve svetovne vojne je moral na fronto in leta 1916 je bil na romunski fronti težko ranjen v nogo. Posledice te rane je prenašal in občutil vse življenje. Kljub temu ob koncu prve svetovne vojne, ko je na razvalinah stare avstroogrske monarhije nastala Jugoslavija, ni pomišljal, da ne bi prijel zopet za orožje, da bi branil našo severno mejo. Osemnajstega novembra 1918 ga srečamo kot prostovoljca v sestavi tržaškega bataljona, v katerem so bili skoraj sami primorski rojaki. Le-ti so se vračali z raznih front in so ostali rajši v Jugoslaviji, kakor pa da bi šli domov na Primorsko, katero so zasledili Italijani. S tržaškim bataljonom je obhodil velik del Koroške, udeleževal se je raznih bojev, največ v Podjuni. Tako kot mnogi, je bil tudi on prepričan, da bomo po ugotovitvi naše severne meje in zagotovitvi narodnostnih pravic naši narodni manjšini na Koroškem, osvobodili tudi naše primorske kraje. Del naloge je bil opravljen, medtem, ko je Primorska še dolga leta ječala pod fašističnim nasiljem.

Tako se Metod po končanih bojih na Koroškem ni vrnil na Primorsko, pač pa si je poiskal službo v Jugoslaviji, pri carini. Čez nekaj let ga srečamo že na

Jesenicah, kjer je vsa leta vestno opravljal službo pri carinarnici na Jesenicah.

Dolga leta je preživel med nami. Vsi smo ga poznali kot poštenega in humanega človeka. Še posebno so ga cenili njegovi primorski rojaki, ki so prihajali kot emigranti čez mejo in se nastanili na Jesenicah in okolici. Bil je vsa leta obstoja član primorskega emigrantskega društva SOČA in veliko zaslug je imel, da je društvo lahko opravljalo svojo humanu nalogo — pomagati rojakom, ki so morali zaradi fašističnega nasilja bežati čez mejo v Jugoslavijo.

Tudi v času okupacije je pomagal osvobodilnemu gibanju, kjer je pač mogel. Pri tem je bil povezan s pok. Alojzom Furlanom, ki je bil prav tako zaposlen na Jesenicah in s katerim sta sodelovala že kot prostovoljca v letih 1918/1919. Ko so mu takoj po osvoboditvi zaupali mesto upravnik carinarnice na Jesenicah, so prav gotovo vedeli, kdo je in zakaj mu lahko to odgovorno nalogo zaupajo. Le dobre tri tedne pred njegovo smrtjo so mu zastopniki uprave carinarnice prinesli lepo posvetilo, katerega je bil zelo vesel. Ganjen je ugotavljal, da se ga še vedno radi spominjajo.

Ostali zvesti tudi svoji organizaciji — Zvezi prostovoljcev borcev za severno mejo 1918/19. Kljub bolezni se je vedno zanimal za delo organizacije in vesel je bil vsakega uspeha.

Ne samo njegovi nekdanji delovni tovariši, tudi nekdanji borci — prostovoljci za severno mejo, kakor vsi, ki smo poznali Metoda Rejca, se ga bomo s spoštovanjem spominjali.

s. š.

MUCIN DOM — DRUGA PREMIERA NA JESENIŠKEM ODRU

Za letošnje novoletne praznike je pripravila Stanka Geršakova z najmlajšimi gledališkimi igralci drugo premiero v letošnji sezoni amaterskega gledališča Tone Cufar. Z mladimi igralci je naštudirala otroško igrice ruskega pisatelja Samuela Maršaka MUCIN DOM, ki jo je prevedel Pavel Golia, za jeseniški oder pa priredil Marjan Belina.

Dvainsvet igralcev se je predstavilo z duhovito igrico, ki pričanja s pesmico: Mi smo veselo gledališče. Izkazali se niso le kot igralci, temveč tudi kot pevci in plesalci. Za uspešno uprizoritev Mucinega doma ima največ zaslug domiselna ter izredno razgibana režija Stanke Geršakove. Dalje funkcionalna scena, ki jo je po zamisli Stefa Potočnika izdelal scenarist Jože Bedić in končno glasbe Tomaža Habeta in baletna pomoč člana baleta SNG v Ljubljani Jaka Hafnerja.

Sicer zelo uspela predstava pa bi uspela še mnogo lepše, če bi bila na razpolago sredstva za izdelavo kostumov. Lastne obleke in le delna maskiranost, je prikazala premalo simboličnosti posameznih vlog, oziroma živali. Bilo bi prav, da bi gledališče nudilo tudi najmlajšim, obetajočim igralcem potrebna sredstva za nabavo ali izdelavo potrebne kostumacije.

JEKLAR VABI NOVE PEVCE

Moški pevski zbor Jeklar, ki je doslej deloval v okviru sindikalne organizacije Železarne, ki ga je tudi financirala, bo v bodoče deloval kot samostojni član Zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice.

Odbor zbora vabi pevce, ki imajo veselje do zborovskega petja, da se včlanijo v moški pevski zbor Jeklar. Predvsem dobrodošli bodo mlajši pevci, ker želi zbor svoje vrste pomladiti. Sprejem novih pevcov je vsak torek in petek zvečer ob 20. uri v čitalnici Delavskega doma na Jesenicah.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega očeta

JOŽETA DRAKSLERJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in njegovim nekdanjim sodelavcem, ki so se poslovili od njega in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Lepo se zahvaljujemo dr. Dražiču za pomoč ob nenadni bolezni. Zahvaljujemo se vsem darovalcem cvetja ter pevcem za žalostinke ob slovesu od našega očeta.

Vsem, ki so z nami sočustvovali in počastili njegov spomin naša iskrena zahvala.

ZALUJOČI: sinova Jože in Toni, hčerki Marija in Rozka z družinami

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi žene, mame, babice, prababice in sestre

ANTONIJE LARISSI

se iskreno zahvaljujemo vsem, sosedom, sodelavcem z obratovodstvom, pevcem govorniku in vsem, ki ste jo spemili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala vsem, ki ste počastili njen spomin z obiskom ob mrtvaškem odru in nam izrekli sožalje.

Posebno se zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in vencev. Iskrena hvala tudi zdravniškemu osebju internega oddelka za vso nego v času njene bolezni.

ZALUJOČI: mož Jože, hčerke Minka, Sonja in Anica z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru obratov transport se za denarno pomoč ob mojem dolgotrajnem bolovanju iskreno zahvaljujem.

Franciška Roccoli

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru strojnih delavnic se iskreno zahvaljujem za novoletna darila mojima otrokoma.

Alen in Silvica Kočnar

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

11. januarja amer. barvni film VESELE ZGODBE, ob 15. uri.
11. in 12. januarja franc. barvni film VSE V REDU, v režiji Yves Boisset, v gl. vlogi Jacques Spiesser, ob 17. in 19. uri.

13. in 14. januarja amer. barvni film KARATE — JEKLENI FANT, v režiji Kong Hung, v gl. vlogi Cheung Nick, ob 17. in 19. uri.
15. januarja amer. CS barvni film OD KJE VONJ PO SMODNIKU, v režiji John Gilling, v gl. vlogi Tom Adams, ob 17. in 19. uri.

16. januarja zaprto.
17. januarja amer. barvni film MLADI MASČEVALEC, v režiji Jorge Fong, v gl. vlogi Jojn Marley, ob 17. in 19. uri.

18. januarja amer. barvni risani film POPAJ IN NJEGOVA DRUŽINA, ob 15. uri.

18. in 19. januarja amer. barvni CS film VELIKI VALČEK, v režiji Andrew L. Stone, v gl. vlogi Horst Buchholz, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

11. in 12. januarja amer. barvni film KARATE — JEKLENI FANT, ob 18. in 20. uri.

12. januarja amer. barvni film VESELE ZGODBE, ob 10. uri.

13. in 14. januarja amer. CS barvni film VSE V REDU, ob 18. in 20. uri.

15. januarja zaprto.

16. januarja italij. barvni film MASČEVANJE PREVARANEGA MOŽA, ob 18. in 20. uri.

17. januarja amer. CS barvni film OD KJE VONJ PO SMODNIKU, ob 18. in 20. uri.

18. in 19. januarja italij. barvni film SKRIVNOST CRNE ROKAVICE, ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

11. januarja amer. barvni film RDEČI OBLAK NAD RIATOM.

12. januarja italij. barvni film MASČEVANJE PREVARANEGA MOŽA.

15. januarja amer. barvni film KARATE JEKLENI FANT.

16. januarja amer. CS barvni film OD KJE VONJ PO SMODNIKU.

18. januarja franc. barvni film VSE V REDU.

Kino DOVJE MOJSTRANA

11. januarja franc. barvni film BREZ NALOGA.

12. januarja amer. barvni film RDEČI OBLAK NAD RIATOM.

18. januarja amer. CS barvni film KARATE JEKLENI FANT.

19. januarja franc. barvni film VSE V REDU.

Gledališče

Nedelja, 12. 1. ob 10. uri: Samuel Maršak MUCIN DOM — mladinska igrice — matineja za izven.

Nedelja, 12. 1. ob 15.30 predstava za sodelavce Iskre Blejska Dobrava in za izven.

REŠITEV KRIŽANKE

TROTOAR, GOST, VARILNIK, RAPORT, ENERGIJA, IZIDOR, H. ATA, VRSNO, LŽ, SANI, KI, Z, AV, TIROLKE, V, R, K, EDINA, EP, LEVI, TRAK, KO, ELAN, CAR, ČOK, OST, IST, RO, KIP, NEON, AR, AON, N, ILO, SALON, OONA, P, MAMI, BOKS, SIR, R, V, L, RT, IK, AGAVA, AGADIR, GERMANI, EHO, MR, DREVESNICA, KOSTA, MAMA, AVANTURIST, OGENJ, O, ALT, MASELJ, O, KEMIK, SOD, OPAL, JALEN, AREKA, TKALKA, SRAMOTA.

V torek, 7. januarja, je posebna komisija, ki so jo sestavljali: Vinko Mežnarc, Franc Šterk, Tončka Podobnik, Angelca Medved in član uredništva, izžrebala nagradence nagradne križanke, objavljene v 51-52. številki Železarja. Prejeli smo 309 rešitev, komisija pa je izvela 12 rešitev, da je dobila 10 pravih.

100 din prejme JOŽE FRECE, splošna administracija, po 70 din prejmeta ANTON KOREN, vodstvo TOZD VET in LIDIJA VRDOLJAK, odd. za obračun OD, po 50 din prejmeta LEOPOLD ČIMŽAR, strojno vzdrževanje, PETER GRUBAR, žebeljarna in SLAVKO TARMAN, upokojenec, Kidričeva 23, Jesenice, po 30 din prejmeta BRANKO PETEK, stugarna valjev, MILAN KOGOVŠEK, plavž, VERA DOLENC, RO in MILAN DORNIK, prodajni oddelek.

Vsem nagradencem iskreno čestitamo! Nagradenci bodo prejeli nagrade po 15. januarju pri obratnih personalkah. Nagradenci izven Železarne pa po pošti.

VABILO

Osnovna organizacija sindikata sekretariata DSSS vas vabi na **delovno konferenco**, ki bo dne 10. januarja ob 17. uri v zgornjih prostorih Kazine. Vabljeni so tudi upokojeneci. Po konferenci bo družabni večer.

SREČNO VOŽNJO V NOvem LETU 1975

Ob vstopu v leto 1975 želi AMD Jesenice vsem članom in vsem voznikom motornih vozil srečno vožnjo. Istočasno vabi dosedanje člane, ki jih je 912, da čimprej in če le mogoče že v teku meseca januarja obnovijo članarino. Vabi pa tudi nečlane, da pristopijo v AMD Jesenice, da bi čimprej dosegli za leto 1975 planirano število članstva 1000. Pri novitvi članarine ali ob novo vplačani članarini, dobi vsakdo bogat material, med katerim je tudi zakon o temeljni varnosti cestnega prometa, ki naj bi jo imel vsak voznik motornega vozila.

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem sosedom in vaščanom z Rodin in Smokuča ter sorodnikom in drugim ljudem, ki so mi v težkih trenutkih, ko mi je požar uničil domačijo, nudili kakršnokoli pomoč ter mi s tolikšnimi naporji v izredno kratkem času pomagali obnoviti dom.

Posebna zahvala vsem gasilcem za takojšnjo intervencijo, požrtvovalnost in pomoč, kakor tudi Antonu Vovku iz Smokuča in sosedu Jaku Čopu, ki sta se pri požaru in obnovi poškodovala. Njima želimo tudi čimprejšnjega okrevanja.

Andrej in Marija Vidic z Rodin ter sinova Dušan in Andrej z družinami

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem sindikatu železarne Jesenice za denarno pomoč, katero sem sprejel med bolovanjem. Vsem sodelavcem želim veliko zdravja in novih delovnih uspehov v novem letu.

Alojz Aleš

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru OTK se lepo zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času moje bolezni.

Anton Mertelj

ZAHVALA

Izvršnemu odboru tovarniške konference osnovne organizacije sindikata Železarne se zahvaljujem za denarno pomoč ob smrti mojega moža.

Majda Pompe

VATROSTALNA ZENICA — TOZD OTS-II JESENICE

RAZPISUJE

prosto delovno mesto za nedoločen čas voznika bagerja

pogoj: izpit za voznika bagerja ali C kat. in dve leti delovnih izkušenj; več prostih delovnih mest za nedoločen čas KV zidarjev in pomožnih delavcev.

Osebnih dohodki po samoupravnem sporazumu. Stanovanj ni na razpolago.

Pismene prijave pošljite na naslov: VATROSTALNA JESENICE, Savska C. 6. Informacije na telefon: 81-743.

V NARAVI ZBIRAJMO MOČI ZA DELO

11. in 12. januarja 1975 bo velika zimsko-športna spominska prireditel PO STEZAH, PARTIZANSKE JELOVICE v Dražgošah.

Prireditel bo posvečena 30. obletnici zmage nad fašizmom in 33. obletnici legendarne dražgoške bitke. V tej so Nemci januarja 1942 doživeli velik poraz, ki je imel izreden pomen za nadaljnji razvoj NOB na Gorenjskem in v Sloveniji.

Občinski svet Zveze sindikatov Jesenice ob tej priliki organizira v nedeljo, dne 12. januarja 1975 izlet pod geslom V NARAVI ZBIRAJMO MOČI ZA DELO.

Vsi zainteresirani bodo lahko koristili brezplačen avtobusni prevoz z Jesenice, z odhodom ob 7. uri zjutraj izpred skupščine občine Jesenice.

Zbor udeležencev je ob 8.30 uri v Selcah od koder bo skupni pohod v Dražgoše.

V Dražgošah bo brezplačno kosilo, ob 13.30 pa bo osrednja spominska svečanost. Vsak udeleženec bo prejel spominsko značko.

Iz Dražgoš bo skupni pohod do vasi Rudno (ca 3 km). Tam bodo udeleženci čakali avtobusi, ki jih bodo pripeljali do parkirišč v Selcah. Vse udeležence obveščamo, da morajo biti primerno opremljeni za hojo v hribe.

Občinski svet Zveze sindikatov Jesenice sprejema prijave do petka, 10. januarja 1975 do 12. ure. Prijave so možne osebno, ali telefonsko na številko 81-540 oziroma telefon železarne Jesenice 266.

Občinski svet ZS Jesenice
Komisija za šport in rekreacijo

VABILO

Osnovna organizacija sindikata šamotarne vabi na

OBČNI ZBOR,

ki bo v soboto, dne 25. januarja v zgornjih prostorih Kazine na Jesenicah s pričetkom ob 16. uri.

Vabljeni so tudi vsi upokojeni sodelavci s svojci.

Odbor

VELIK USPEH MLADINCEV

Čeprav sta bili sobota in nedelja zelo bogati s hokejskimi prireditvami, v katerih so nastopila jeseniška moštva, je prav, da naše bralce še enkrat opozorimo na velik uspeh jeseniških mladincev, katerega so dosegli v Brnu.

Pred novoletnimi prazniki je kombinirano moštvo jeseniških mladincev, katerega so sestavljali mladi hokejisti mladinskih moštvev Jesenic in Kranjske gore ter štirje člani prvega moštva Jesenic, ki niso starejši kot dvajset let, nastopilo na izredno kvalitetnem mednarodnem turnirju v Brnu. Poleg naših, so na turnirju igrala še mladinska moštva Ingstav, ki je trenutno vodeča ekipa mladinskega prvenstva ČSSR, mladinsko moštvo ZKL Brno, ki je v lanskem letnem prvenstvu ČSSR osvojilo drugo mesto, Slovan iz Bratislave, Chomutov, druga ekipa ZKL Brna, ČLTK s Prage ter prvak Poljske Katowice.

Jeseničani so v predtekmovalju igrali v prvi skupini skupaj z ZKL Brnom, ČLTK s Prage ter ekipo Chomutov. Najprej so se pomerili z ekipo Chomutova in srečanje po zelo dobri igri izgubili z rezultatom 3:5 (3:2, 0:1, 0:2). Naši so odlično začeli in po boljši igri v prvi tretjini povedli s 3:2. Mladi Jeseničani so bili boljši tudi v drugem delu, vendar niso znali svoje premoči izraziti tudi z zadetki, dovolili pa so, da je nasprotnik rezultat izenačil na 3:3. V zadnjih dvajsetih minutah pa je Chomutov izkoristil utrujenost gostov z Jugoslavije ter po precej boljši igri zasluzeno zmagal.

Kljub porazu so Jeseničani pokazali zelo dobre igre, še istega dne pa so se pomerili s kasnejšim zmagovalcem turnirja ZKL Brnom. Nihče ni pomišljal na nič drugega kot na poraz, vendar so si želeli, da bi bil ta čim ugodnejši. Srečanje se je začelo z obojestranskimi hitrimi in lepimi napadi kar je kazalo, da bo igra kvalitetna in lepa. Toda kmalu je prišlo do presenečenja. Mladi Jeseničani so sredi prve tretjine povedli najprej z 1:0, nato pa so kmalu dosegli tudi drugi gol.

V drugi tretjini se je takoj izkazalo, da so se domačini odločili streti odpor Jugoslovancev za vsako ceno. Bili so izredno prodorni in nevarni pred golom Marjana Zbontarja, ki je na tem srečanju branil zares izredno. Ko je gol visel v zrak, so naši v hitrem protinapadu dosegli tudi tretji zadetek, kar je še bolj spodbudilo domačine. Napadali so in veliko streljali na vrata Jesenic, vendar je Zbontar vselej zelo dobro posređoval. Kljub temu so domačini kmalu zmanjšali na 3:1, le nekaj minut za tem pa Jeseničani povišali na 4:1. To je bil rezultat katerega je malokdo pričakoval. Pred koncem druge tretjine so domačini zmanjšali na 4:2. Gostje pa so s »težkim srcem« prikažovali začetek zadnje, odlične tretjine. V njej so mladi hokejisti Brna povsem zagospodarili na igrišču, vendar so najtežjo oviro imeli v vratarju Jesenic Marjanu Zbontarju, ki je branil še tisto kar smo skoraj že videli v mreži.

Srečanje se je končalo z nepričakovanim rezultatom 4:2 za Jeseničane, pri tem pa moramo omeniti dve izredne priliko, ki so jih naši imeli v zadnjem delu, kljub veliki premoči domačinov. Mladinci Brna so silovito napadali in v teh napadih dovolili gostom, da so dvakrat pridrsali povsem neovirani pred njihova vrata, vendar teh izrednih priložnosti niso znali izkoristiti. Po tej zmagi, ki je v zimski dvorani v Brnu odjeknila kot senzacija, lahko ugotovimo, da je zmaga jeseniških mladincev v srečanju z mladinci ZKL Brna največji uspeh jugoslovanskega mladinskega hokeja doslej.

V tretji tekmi predtekmovalja so se Jeseničani pomerili z ČLTK s Prage. Prva tretjina je minila v premoči Čehoslovakov mladincev, ki so povedli z 2:0. V drugi tretjini smo videli povsem drugačno igro naših, ki so dosegli tri gole in povedli s 3:2. Hud tempo se je nadaljeval tudi v zadnjem delu, akcije po se hitro menjavale pred obema goloma. Praznani so nekaj minut pred koncem izenačili na 4:4 in je vse kazalo, da se bo to srečanje končalo z neodločenim rezultatom, ki nikakor ni ustrezal Jeseničanom, saj so za drugo mesto potrebovali le zmago. Petnajst sekund pred koncem srečanja je Klemenc začel akcijo na sredini igrišča, kjer je dobil zelo uporabno podajo. S hitrim drsanjem si je ustvaril pol metra prednosti pred nasprotnim branilcem in ko je prišel le tri štiri metre pred vrata Prazanov je z močnim in natančnim strelom zadržal mrežo.

S to zmago so si naši zagotovili drugo mesto v skupini, kar je pomnilo, da se bodo za tretje mesto pomerili z drugouvrščeno ekipo druge skupine, to pa je bil Slovan iz Bratislave.

ZKL Brno je po porazu proti Jesenicam visoko premagal Chomutov z 11:2 in osvojil prvo mesto, v drugi skupini pa je zmagal Ingstav. Dvoboj teh dveh ekip se je končal z zmago ZKL Brna.

V srečanju med Slovanom in Jesenicami smo gledali tri povsem različne tretjine. V prvi so povsem dominirali mladinci Slovana in povedli s 5:1. Drugih dvajset minut so dominirali Jeseničani, le da so se izkazali kot izredno nespretni strelci, tako da se je ta del končal z 2:2. V tretji tretjini so naši nadaljevali z odlično igro, vendar so po nekaj zapravljenih priložnostih popustili, kar so mladinci iz Bratislave izkoristili in postavili končni rezultat 10:3 (5:1, 2:2, 3:0).

Četrto mesto in igre, ki so jih prikazali jeseniški mladinci, so največji dosežek jeseniškega mladinskega hokeja. Ob tem lahko ugotovimo tudi to, da v kolikor bi mladi jeseniški hokejisti imeli več podobnih srečanj s tako kvalitetnimi nasprotniki, kot so bila moštva v Brnu, bi nedvomno napredovali veliko hitreje. Ob koncu naj povemo tudi to, da je posebna žirija izbrala vratarja Jesenic Marjana Zbontarja za najboljšega vratarja na turnirju.

POKAL KARAVANK

KAC : JESENICE 3:3

V zaostali tekmi pokala Karavank, so hokejisti Jesenic pripravili izredno priložnost, da bi premagali KAC na njegovem igrišču. Začeli so zelo dobro in v prvi tretjini že vodili z 2:0. Po stari navadi so v drugem delu popustili, nakar so domačini izenačili na 2:2. V zadnjem delu so naši zopet povedli s 3:2, vendar sta sodnika nekaj minut pred koncem izključila enega izmed jeseniških hokejistov, domačini pa so to prednost izkoristili in dosegli tretji gol. Čeprav so Jeseničani sami krivi, da niso zmagali, je treba povedati, da sta sodnika z izključitvami kaznovala moštvo Jesenic s štirinajstimi minutami, domačine pa le z dvema minutama.

Gole za ekipo Jesenic so dosegli: Poljanšek, I. Jan in T. Košir.

KRANJSKA GORA : TIVOLI 6:3

Srečanje je minilo v precej neravnopravnosti in raztrgani igri. Gostje iz Ljubljane so z zelo dobro obrambo igro onemogočili Kranjskogorcem, da bi se razigrali. To predvsem velja za prvih štirideset minut, v zadnji tretjini pa so igralci Kranjske gore zaigrali tako kot znajo in so zasluzeno premagali solidarnega nasprotnika.

Poglavje zase je bilo sojenje na tem srečanju. Sodnika Grgec iz Zagreba in Belcer iz Celja sta sodila izredno slabo in sta s svojimi odločitvami vnašala nemir med igralce obeh moštvev, kot tudi gledalce na tribunah.

Gole za Kranjsko goro so dosegli: Brun 2, Kunšič, Češnjak, Razinger in Pavlič.

JESENICE : CELJE (mlad.) 5:5

V prvi tekmi finalnega dela letošnjega mladinskega prvenstva Jugoslavije, v katerem sodelujejo štiri moštva in sicer Kranjska gora, Jesenice, Celje in Vardar iz Skopja, sta se moštvi Jesenic in Celja razšli z neodločenim, vendar realnim izidom.

Fizično močnejši gostje so zelo dobro začeli in je po njihovem vodstvu 2:0, kazalo, da bodo na Jesenicah zmagali. Jeseničani so tokrat nastopili brez svojega najboljšega strelca Golja in so potrebovali precej časa, da so zaigrali približno tako kot znajo. V ekipi Celja je nastopilo sedem igralcev, ki igrajo tudi v članskem moštvu Celja.

Gole za Jesenice so dosegli: Razpet, Z. Šuvak, Lah, Jug in Ščap.

KRANJSKA GORA : VARDAR (mlad.) 16:1

Kranjskogorci so povsem nadigrali borbene, vendar po kvaliteti precej slabše mladince iz Skopja. Najresnejši kandidati za osvojitev letošnjega naslova državnih prvakov, so prisilili goste, da so se v glavnem le branili. Omembe vreden je podatek, da je srečanje minilo v zelo fer igri, saj sta sodnika izključila le enega igralca.

Gole za Kranjsko goro so dosegli: Klemenc 4, Kern 3, Brun in Horvat po 2 ter Trseglav, Ključanin, Brliš, Šlibar in Novak po 1.

JESENICE : OLIMPIJA (pio.) 5:9

V pionirskem republiškem prvenstvu so pionirji Olimpije povsem zasluzeno premagali ekipo Jesenic. Gostje so bili fizično precej močnej-

ši, kar je pravzaprav poglavitni vzrok za njihovo zmago. Mlajši Jeseničani so se srčno borili, vendar proti močnejšemu nasprotniku niso mogli napraviti ničesar več.

Gole za ekipo Jesenic so dosegli: Razpet 2, Iskra, Brun in Pajić po 1.

TIVOLI : JESENICE (pio.) 1:18

Rezultat dovolj pove, da so bili jeseniški pionirji boljši v vseh treh tretjinah. Njihova zmaga ni bila vprašanje že po prvih minutah srečanja.

Gole za Jesenice so dosegli: M. Pajić 6, Iskra 4, Potočnik 3, Bešić in Bremec po 2 ter Kozar 1.

OLIMPIJA : KRANJSKA GORA (pio.) 4:4

Po zmagi nad pionirji Jesenic so ekipo Olimpije proglasili kot najresnejšega kandidata za osvojitev republiškega naslova. Po neodločenem rezultatu z ekipo Kranjske gore so Ljubljancani še vedno veliki kandidati za osvojitev tega naslova, vendar so Kranjskogorci dokazali, da prav nič ne zaostajajo. Večji del srečanja so namreč vodili. V zadnji tretjini je bilo njihovo vodstvo 4:2, vendar pa so proti koncu popustili in domačini so pred koncem srečanja izenačili. Kljub temu je to velik uspeh ekipe Kranjske gore.

Gole za Kranjsko goro so dosegli: Stros 2, ter Horvat in Mlinarec po 1.

Šah

ZMAGA V LESCAH

V nedeljo, 5. januarja, so jeseniški šahisti, ki igrajo v republiški ligi, gostovali v Lescach. Domačini, kot Jeseničani, so nastopili z vsemi najmočnejšimi igralci, tako da je bil to pravzaprav gorenjski derbi. Jeseničani so nastopili v postavi Zorko (mk), Krničar (I), Krajnik (I), Pavlin (I), Ciuha (II), Tratnjek (II), Pongrac (mk), Klinar (I), Zeleznik (II) in Simončič (III).

Lojzka Pongrac in Mirjam Klinar sta svoji nasprotnici hitro prisilili k predaji, mladinec Simončič pa je v lepe napadu popolnoma nadigral nasprotnika, vendar je popustil na koncu in se moral zadovoljiti z remijem. Najzanimivejša pa so bile partije na članskih deskah, kjer sta se na prvi deski srečala oba gorenjska mojstrska kandidata Zorko in Roblek. Roblek je imel vso partijo pobudo, ko pa je v središčnici osvojil še kmeta, je bil Zorko izgubljen. Krničar je Peroviču dovolil, da si je ustvaril dva prosta kmeta, kar je bilo dovolj za zmago. Krajnik je na tretji deski proti Matjašiču rešil pol točke, Pavlin pa je izkoristil minimalno pozicijsko prednost in v končnici premagal dobrega Sterleta. Ciuha je Harinskega že v otvoritvi postavil pred nerešljive probleme, ko pa je osvojil še figuro, se je Harinski predal. Najdaljšo partijo sta odigrala Tratnjek in Kaše, saj je partija trajala polnih sedem ur in se končala z delitvijo točke.

Jeseničani so tako zmagali z rezultatom 6:4 in imajo po 4. kolu 20 točk, in skupaj z Lescami delijo četrto do peto mesto. V naslednjem kolu igrajo Jeseničani doma z Borovnicami.

NOVOLETNI HITROPOTEZNI TURNIR

V četrtek, 2. januarja, je bil v šahovskem domu na Jesenicah hitropotezni turnir. Udeležilo se ga je 24 igralcev, zmagal pa je brez izgubljenih točk Zorko. Sledijo Krajnik, Ravnik, Krničar, Pristov, Korošec, Korantar, Tramte, itd.

Na mladinskem hitropoteznem turnirju, ki je bil v petek, 3. januarja, pa je med 11 igralci zmagal drugokategorik Zeleznik, pred Mlinaričem, Lojakom, itd.

KT

Smučanje

SMUČARSKI RAZGLEDI

Vse ljubitelje smučanja obveščamo, da smo zamenjali slike »smučarskih razgledov«, objavljenih pri vremenološki postaji na Jesenicah. Objavljena je že 6. številka, katere nam prinaša:

Na aktualni strani so najboljši smučarji na letnem prvenstvu pod Prisojnikom in naši smučarji začetniki, ki se učijo prvih zavojev.

Druga stran, kjer po običaju objavljamo naše smučarje veterane ali zgodovino smučanja v jeseniških smučarskih klubih, smo malo spremenili in objavili gradnjo smučarske vlečnice, ki se gradi Podmežakljo.

V naslednji 7. številki upamo, da bomo lahko že objavili rezultate letošnjih tekmovalj.

C.

NOVOLETNI TURNIR V ŽIROVNICI

Šolsko športno društvo osnovne šole Žirovnica, je za zadnjo soboto starega leta povabilo na prijateljsko srečanje v rokometu vsa šolska športna društva jeseniške občine. Na žalost se vabilu niso odzvala vsa.

Srečanje se je pričelo z zamudo, ker je voznik avtobusa, s katerim so se na tekmovalje pripeljali jeseniški igralci in igralke, le-tim ukazal naj izstopijo iz voza že v Mostah, češ da v Žirovnici ne bo ustavljal. Tako so morali do šole v Žirovnici peš, čeprav sta do tja še dve avtobusni postaji, ki sta bližje šoli. Mladim športnikom to sicer ni škodilo, zamuda pa je bila precejšnja.

V PONEDELJEK FINALE PRVENSTVA ŽELEZARNE V ODOBJKI

V ponedeljek, 13. januarja, bo v telovadnici osnovne šole na Jesenicah finalni del prvenstva Železarne v odbojki. Med seboj se bodo pomerile ekipe treh obratov oziroma odbojkar, ki so bile najboljše v posameznih kolih prvenstva. To so ekipe: jeklovlek, SEOP in VEN. Začetek zaključnega dela prvenstva v odbojki bo ob 20. uri.

J-R.

Namizni tenis

Prejšnji četrtek je na Jesenicah v okviru 9. kola II. republiške lige v namiznem tenisu, gostovala ekipa ZVEZDE z Ljubljane. Ekipa JESENICE, ki se bori za obstanek v ligi, je po izenačenem boju premagala nasprotnika z rezultatom 5:3. Najboljši igralec dvoboja je bil Jeseničan Rudi Buh, ki je premagal vse tri nasprotnike.

S tem je prvi del tekmovalja zaključen. Jeseničani so na sedmem mestu s šestimi točkami. Ker v pomladanskem delu igrajo z neposrednimi tekmeči za izpad doma, je pričakovati, da bodo ostali v tej dokaj izenačeni ligi, kar bi bil lep uspeh.

vt

PO STEZAH GRANIČARJEV

V soboto, pred dnevom JLA, sta se z Jesenic odpravili dve skupini planincev mladinskega odseka PD Jesenice in krenili, prva proti Valvasorju, druga pa čez Jelen kamen na Pristavo.

S Pristave smo po poti, izhajanji s težkimi vojaškimi čevlji prišli do karavle, kjer smo čestitali graničarjem ob njihovem prazniku. Trije smo pot nadaljevali, ostali pa so prisostvovali proslavi.

Glavni ljudi in ropot motorjev, se je počasi oddaljeval ter se zvil v šumenje vode, ko smo prigazili na Medji dol. Z razdrapanih skal nad nami je vela le še tišina, polna skrivnostnega šelestenja mračnega gozda, ki se je vlekel daleč tja pod plazove Belščice. Zrak je bil prepojen s prijetnim vonjem smole, katere zmrznjeni kristali so se svetili med zelenimi iglicami ruševja. Čez čas smo le prilezli iz objema temnega gozda na greben, ki se je ostro ločil od temnomodrega neba, katerega je razžarjalo toplo sonce.

Z GAMAŠAMI NA SLAVNIK

Poln avtobus mladih planincev mladinskega odseka se je pred zadnjo nedeljo v letu po mokri cesti zibal proti Primorski. Že v Ljubljani nas je zagnila neprijetna megla in se vlekla pred in za nami prav do Kozme, kjer smo ta dan prvič zagledali sonce, ki nas je v svoji svetli nedolžnosti požgečkalo skozi umazano steklo po nosu. S svojo nagajivo lepoto nas je tako navdušilo, da smo z natančno predvideno »sabotazo«, nekemu pred nami je namreč kapituliral avto, ki pa ga na ozki cesti seveda nismo mogli prehiteti, ustavili avtobus, si napravili nahrbtnike in jo peš mahnila proti vrhu.

Skrbno opremljeni za nevaren vzpon, z vrvmi, ki so služile vezalkam, z gamašami, katere smo pozabili vzeti iz nahrbtnika po prihodu s Stola, smo gazili mokre travnike, katerih naklon je nesramno silil navzdol namesto, kot bi zaslužila vsaj oprema, navzgor. A kmalu se je obrnilo, če bi hodili še nekaj časa

Turnir se je pričel z igro deklet, ki so bila po znanju precej izenačena. Do veljave pa je prišla večja iznajdljivost posameznic ali pa nesprenost, oziroma boljša sposobnost vratarke ene ali druge vrste. Igra kvalitetno ni bila na višini, predvsem pa je manjkalo hitrosti in raznih kombinacij. Največ uspeha so imele igralke ŠSD Žirovnica, ki so odpravile ostale vrste z dokaj prepričljivimi rezultati.

Fantje so pokazali dober rokomet, to velja posebno za igralce ŠSD Tone Čufar z Jesenic, ki ima nekaj igralcev, ki nastopajo razen za ŠSD tudi v mladinski vrsti rokometnega kluba SD Jesenice. Rokometaši ŠSD

Tone Čufar so bili tudi prvi v občinski konkurenci v preteklem letu in že prejšnja leta. Tako proti njim nasprotniki na turnirju niso imeli upanja na uspeh. Posebno so prekašali sovratnike v telesnem razvoju pa tudi po starosti.

Končna razvrstitev:
Dekleta: 1. ŠSD osn. šola Žirovnica, 2. ŠSD osn. šola Tone Čufar Jesenice, 3. ŠSD osn. šola Koroška Bela.

Fantje: 1. ŠSD osn. šola Tone Čufar Jesenice, 2. ŠSD osnov. šola Žirovnica, 3. ŠSD osn. šola Koroška Bela.

Vsi sodelujoči so se poslovlili z obljubo, da bodo kmalu zopet prišli v goste v Žirovnico, ker je nova telovadnica, poleg tiste v Kranjski gori - ki pa je za večino predaleč - edino primerna za taka srečanja. Na žalost pa zaradi štednje na nepravem mestu, pri gradnji telovadnice, ne more sprejeti nobenih gledalcev.

MI.

Marko Šurc

Marko Šurc

MARIJA ZUPANČIČ - VIČAR SEKRETARKA OK ZKS JESENICE

V sredo, 15. januarja, je bila 6. seja občinske konference Zveze komunistov občine Jesenice. Na dnevnem redu se je bila ocena enoletnega delovanja občinske konference Zveze komunistov in njenih organov, volitve novega sekretarja komiteja in sprejem poslovnika konference in njenih organov.

Referat o enoletnem delu članov, organizacij in organov Zveze komunistov v naši občini je prebral LUDVIK KEJŽAR. V razpravi so ga s svojimi poročili dopolnili pred-

sedniki komisij, ki so poročali o uresničevanju programov dela v letu 1974. Konferenca ni sprejela nobenih posebnih sklepov, ker je ugotovila, da smo že doslej sprejeli dovolj

sklepov in ostaja le naloga članov in organizacij Zveze komunistov, da te sklepe uresničujemo. Komite je zadolžen, da pripravi na osnovi nalog akcijski program dela za leto 1975.

Na seji so tudi izvolili novega sekretarja komiteja, ker je dosednji sekretar odšel na novo delovno dolžnost sekretarja medobčinskega sveta Zveze komunistov Slovenije za Gorenjsko. Nova sekretarka je postala MARIJA ZUPANČIČ-VIČAR, ki bo to funkcijo opravljala profesionalno.

Razen teh osnovnih točk dnevnega reda, je konferenca obravnavala še spremembe in dopolnitve statutarnega sklepa občinske organizacije Zveze komunistov, informacijo o evidentiranju članov Zveze komunistov za funkcijo sekretarjev svetov Zveze komunistov in krajevnih skupnostih in informacijo o nalogah pri uresničevanju ustave na osnovi sklepov 3. seje centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije.

DELO VEZISTOV NOV NA GORENJSKEM

Sredi decembra je imel pododbor vezistov NOV Gorenjske svojo redno sejo, na kateri smo razpravljali o našem delu v letu 1975. Po živahni razpravi je bil sprejet sklep, da bo vsak član odbora v svojem kraju iskal nove člane, od katerih bo dobil tudi podatke o njihovem sodelovanju v NOV. Tako bi razširili področje našega dela, ga obogatili z novimi spoznanji in izkušnjami, obenem pa bi spoznali, kako danes živijo še nekateri borci, ki so morda zavoljo bolezni, skromnosti, ponosa ali razočaranosti ostali pozabljeni, potisnjeni ob stran. Z njimi bi morali navezati žive, pristne človeške stike, v razgovorih obuditi spomine na nekdanje dni, da bi spet dobili zaupanje vase, v človeka in družbo, da bi se ne počutili le kot »žrtve« usodnih zgodovinskih naključij.

Za to delo so bili predlagani tovariši: Vinko Berce za radovljško področje, Janez Bertoncelj za Lesce — Bled, Anton Kocjančič za Škofjo Loko, Gabrijel Divjak za Jesenice in Peter Tulipan ter Milan Robič za Kranj.

Namen te poimenske razglasitve zadolženih je, da bi se borci vezisti NOV, tudi sami oglasili pri teh tovariših, ali pa na občinskih odborih ZZB NOV.

Pri vseh teh naših prizadevanjih gre za to, da vezisti NOB najdemo povezavo med preteklostjo in sedanjostjo, da iz resničnih, dokumentiranih virov na zadostni strokovni ravni posredujejo prihodnjim generacijam zaokroženi pogled na zgodovino našega delovanja v NOV. Treba se je zavedati, da so prav vezisti NOV postavili temelje današnjim telekomunikacijam, saj še danes mnogi delajo na tem področju kot strokovnjaki za TT zveze. Tudi primerjava med nekdanjimi kurirskimi zvezami in današnjimi pismo- nošji je več kot očitna.

Na seji smo se domenili, da bi v letošnjem letu vsaj trem članom omogočili brezplačno letovanje. V poštov naj bi prišli predvsem tisti, ki so tega najbolj potrebni. Žal pa so naše finančne možnosti tako skromne, da kljub najboljšim željam kaj več ne moremo napraviti, zato upravičeno pričakujemo tudi od naših občinskih odborov ZZB NOV malo več razumevanja in pomoči, kajti tudi naše delo spada v okvir skupnih prizadevanj za osvetlitev zelo pomembnega trenutka naše zgodovine,

**JAVORNIŠKI
UPOKOJENCI
3.852,00 DINARJEV
ZA KOZJANSKO**

Pred koncem starega leta se je sestel upravni odbor društva upokojencev na Javorniku na svoji seji in pregledal svoje delo v preteklem letu. Ugotovili so, da so sprejeli naloge na začetku leta 1974, skoraj v celoti izvršili.

Že na članskem sestanku v decembru so se dogovorili, da letos za silvestrovanje v domu upokojencev vpeljejo bone — kot vstopnino. Izkupiček pa bodo v celoti namenili za potresno področje na Kozjanskem.

Tako so v akcijah za Kozjansko zbrali 3.852,00 din. Silvestrovanje je prineslo 1.550,00 din, koncert mladih citrašev 662,00 din, ostalo pa so prispevali člani vsak po svojih finančnih možnostih.

Javorniški upokojenci, nekateri celo s prav nizkimi pokojninami, so pravilno in s humanostjo prisluhnili solidarnostni akciji za Kozjansko, kajti ni hujšega, kot če ostaneš čez noč brez strehe.

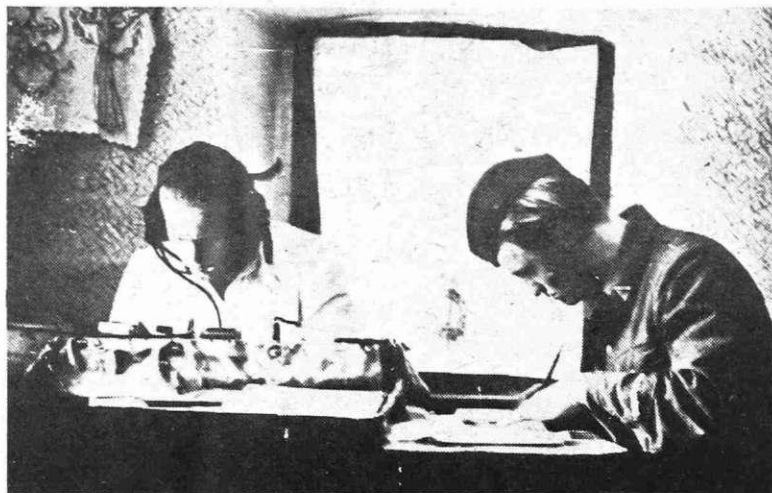
Tradicionalno silvestrovanje je potekalo v prijateljskem in tovariškem vzdušju. V lepo okrašenih prostorih doma upokojencev je bilo ta večer — kot v mravljišču. Daleč naokrog se je razlegel glas harmonike in vneti plesalci so se vrteli in prijetno zabavali.

Ob prihodu novega leta so si veselo stiskali roke in si čestitali z željo, da novo leto 1975 prinese vsem zdravja in mir, mir na vsem svetu.

JO-TE

saj je še mnogim stvarim in dogodkom treba dati pravo mesto, v kolikor nam je do tega, da se bodočim generacijam ohrani verna in zgodovinska objektivna resnica o NOB.

Na kraju še enkrat poudarjam že nekajkrat izrečeno željo, da bi se predstavniki radio-klubov udeleževali tudi naših sej, da bi skupaj reševali probleme v zvezi s SLO, saj nam izkušnje ne manjka. F. Gracer

Radio stanica jeseniško-bohinjskega odreda v Ziljski dolini — Maloše (sli- kano 16. 5. 1945). Na sliki je tudi naš sodelavec (desno) Valentin Erjavšek

Z ZADNJE SEJE IO OBČINSKE KONFERENCE SZDL JESENICE

Na seji izvršnega odbora občinske konference SZDL Jesenice, ki je bila 15. januarja, so najprej obravnavali priprave na sejo konference, ki bo predvidoma 4. ali 6. februarja. Dogovorili so se, da bodo na seji obravnavali poročilo o poteku zadnjih volitev, o konstituiranju samoupravnih interesnih skupnosti, o samoupravnem informiranju, o pravilih in statutu občinske konference SZDL.

V nadaljevanju so obravnavali predlog za izvedbo kandidacijskega postopka za novega predsednika družbenopolitičnega zbora skupščine občine Jesenice, ker je dosednji predsednik Tomaž Ertl odšel na novo delovno dolžnost v republiške organe. Sprejeli so sklep, da bodo v verifikacijo krajevnim organizacijam SZDL in sindikalnim organizacijam v organizacijah združenega dela predlagali Mirana Ogrina in Teodorja Kreuzerja.

Na seji so obravnavali predloge enajstčlanskega odbora za odnose med samoupravnimi družbo in cerkvijo ter devetčlanskega koordinacijskega odbora za pripravo, spremljanje in usmerjanje družbenega plana občine. Oba predloga so sprejeli in jih bodo predložili v dokončno potrditev konferenci.

Govorili so tudi o predlogu proračuna občinske konference za letošnje leto. V zvezi s tem so ugotovili, da zaradi inflacije, dosedanja stopnja od družbenega proizvoda občine, ki je bil dosežen za dve leti nazaj, ne ustreza več za formiranje potrebnih sredstev za delovanje organizacije. Za to so sklenili, da bodo predlagali spremembo stopnje, da bodo za povečan obseg dejavnosti SZDL zagotovljena tudi ustrezna sredstva.

B.

KOMUNISTI O NADALJNEM RAZVOJU KRAJEVNE SAMOUPRAVE NA JAVORNIKU

Prejšnji četrtek so se v delavskem domu Julke in Albina Pibernik na Javorniku, na rednem sestanku, sestali člani osnovne organizacije ZKS Javornik-Koroška Bela. Komunistom je bilo posredovano poročilo o opravljenem delu pri uvajanju delegatskega sistema v krajevni samoupravi. Iz posredovanega poročila povzemamo, da sta bila tako koordinacijski odbor za izvedbo volitev in izvršni odbor krajevnih organizacij SZDL uspešna v predvidenem obdobju in tudi po decembrskih volitvah. Iz posredovane informacije je razvidno, da bo prva seja novoizvoljene skupščine krajevnih skupnosti v torek, 28. januarja.

V nadaljevanju sestanka so bili komunisti seznanjeni s predlogom za sestavo novega sveta krajevnih skupnosti, ki ga bo izvršni odbor krajevnih organizacij SZDL posredoval na prvi seji skupščine krajevnih skupnosti v razpravo in potrditev. Komunisti so se na sestanku zavzemali za še bolj usklajeno delo organov v krajevni skupnosti, kar bo glede na delegatski sistem, ki ga uvažamo, nujno potrebno. V prihodnje bo zaželeno še tesnejše sodelovanje skupščine in sveta krajevnih skupnosti s temeljno delegacijo v zboru krajevnih skupnosti občinske skupščine in pa s splošno delegacijo samoupravnih interesnih skupnosti, ki je bila izvoljena na decembrskih volitvah.

Komunisti so se dalj časa zadržali tudi pri problemih, s katerimi se srečujejo organi krajevnih skupnosti. Znano je, da je bil okvirni program sprejet v letu 1973, vsebuje pa naloge in akcije, ki naj bi jih uresničili ob tesnem sodelovanju s samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Tu je mišljena predvsem izgradnja otroških vrtcev na Tomšičevi cesti in na Koroški Beli. Predlagali so sklic posebnega sestanka še v tem tednu, kjer naj bi pristojni organi poročali o doslej opravljenem delu na tem področju.

Sekretar osnovne organizacije ZKS tov. Berce je komuniste obvestil še o pripravah na ustanovitev sveta ZKS, o čemer so razpravljali na nedavnem seminarju sekretarjev ZKS v Kranjski gori ter na seji občinske konference ZKS, ki je bila v prejšnjem tednu. Svet ZK naj bi organizacijsko povezoval ter usklajeval delovanje komunistov kjer že imajo osnovne organizacije ZK, oziroma imajo skladno z določili statuta ZKJ možnosti za morebitno ustanovitev aktiva ali osnovne organizacije ZK. Poudaril je, da bi prav z ustanavljanjem osnovnih organizacij ZK in aktivov komunistov in nazadnje tudi z ustanovitvijo sveta ZKS, še bolj poživili družbenopolitično dejavnost na območju krajevnih skupnosti.

or

Novice iz radovljjske občine

Po dolgotrajnih razpravah v raznih komisijah, organizacijah in drugih organih, kaj bo z gradnjo novega Park hotela, so delegati vseh treh zborov občinske skupščine na izrednem zasedanju, ki je bilo prejšnjo sredo 15. januarja, ovrgli prvotni predlog izvršnega sveta po katerem naj bi gradili nov hotel po novem projektu za dve nadstropji nižji od predvidenega. To bi pomenilo 160 postelj manj, nov projekt in zavračanje že tako prekoračenega roka, ki že zdaj povečuje stroške nad 8 milijonov starih din. Po burni razpravi in po ponovnem zasedanju izvršnega sveta, so se delegati odločili za prvotni projekt hotela in sklenili, da se mora takoj pristopiti k rušenju starega objekta.

14. januarja je bila razširjena seja predsedstva občinske skupščine, ki so se udeležili tudi predstavniki republiške in občinske komisije za varstvo okolja, Ljubljanske banke, Viatorja, zavoda inž. S. Bloudka in še nekateri strokovnjaki s področja urbanizma. Razpravljali so o problemu gradnje Park hotela in drugih objektov ob Blejskem jezeru. Izrekli so soglasje z novim zidalnim načrtom centralnega turističnega področja Bleda, v katerem so upoštevani tudi vsi ekološki in drugi dejavniki pri varstvu okolja.

Na 5. razširjeni seji občinskega sindikalnega odbora delavcev vzgoje in izobraževanja 16. 1. so razpravljali o ciljih in možnostih celodnevne bivanja učencev v šolah. O pripravah, ki jih že izvaja Zavod za šolstvo SRS, je navzoče seznanila strokovna sodelavka zavoda Jelica Mesesnel. Sprejeli so sklep, da je treba postopoma uvajati celodnevno bivanje v občini in sproti reševati prostorske in kadrovske potrebe in poskrbeti za stanovanja prosvetnih delavcev.

Po sklepu občinskega sveta zveze sindikatov bodo vse osnovne sindikalne organizacije morale opraviti svoje občne zbore že do konca januarja. Na zborih bodo izvolili nova vodstva in sprejeli delovne načrte za 1975. leto. V tem času se bodo sešle tudi konference osnovnih organizacij sindikatov v Verigi, Elanu, LIP Bled, GG Bled in v Vezeninah, ki bodo svoje programe sprejele do 10. februarja.

Izvršni odbor občinske konference SZDL je na petkovi seji podrobno razpravljal o statutu SZDL in pravilniku krajevnih organizacij SZDL ter pri tem sprejel vrsto dopolnil. Prečiščeno besedilo pravilnika bodo obravnavali na javnih razpravah, ki so se že pričele v KO SZDL in političnih aktivih v delovnih organizacijah. Spregovorili so tudi o konstituiranju krajevnih konferenc, ki bo opravljeno v januarju in februarju.

Na skupnem posvetu predsednikov in tajnikov vseh krajevnih organizacij SZDL, ki je bil v ponedeljek 20. januarja, so obravnavali statut SZDL in pravilnik KO SZDL, ter se zavzeli za stališča izvršnega odbora glede oraganizacijske in kadrovske strukture novih krajevnih konferenc, ki se bodo konstituirale do konca februarja. Dogovorili so se tudi o pripravah za sklic ustanovnih sej konferenc in o organizaciji javnih razprav o statutu in pravilniku SZDL. Sprejeli so sklep, da bodo bodoče krajevnih konference štele od 20 do 60 delegatov, njihovi izvršni odbori pa od 7 do 15 delegatov. O kadrovski sestavi bodo sklepali koordinacijski odbori potem, ko bodo zbrani podatki o delegatih iz družbenopolitičnih in drugih organizacij, društev in TOZD.

Na pobudo občinskega komiteja so prejšnji teden ustanovili svet ZK tudi v Radovljici. Člani sveta bodo sekretarji vseh treh terenskih in sedmih osnovnih organizacij ZK iz delovnih skupnosti z območja KS Radovljica. Za sekretarja sveta so soglasno izvolili Borisa Šetino.

Iz poročila o dejavnosti komisije za zadeve borcev pri občinskem odboru ZZB NOV, ki ga te dni obravnavajo na občini zborih krajevnih organizacij ZZB je razvidno, da je 1973. leta dobilo 45 članov posojila za gradnjo stanovanj v zneskih od 5.000 do 30.000 din. Lani je bilo deležno teh posojil 30 članov. V dveh letih je 75 prosilcev dobilo skupaj 1.475.000 din posojila, 31 pa se je vselilo v nova stanovanja.

V ponedeljek 20. 1. se je sešla komisija za usmerjanje mladih v vojaške poklice pri občinskem komiteju ZK. Za novega predsednika komisije so izvolili Pavla Triplata, nakar so obravnavali predlog dela za 1975. Komisija bo posebno pozornost posvetila vsestranskemu seznanjanju učencev višjih razredov osnovnih šol in dijakov poklicnih in srednjih šol o pogojih in prednostih vojaških poklicev, za katere tudi v radovljjski občini še ni bilo dovolj zanimanja.

Prejšnji četrtek 16. 1. so tudi v Ribnem konstituirali novo skupščino krajevnih skupnosti, ki šteje 17 delegatov iz vseh štirih vasi — Ribno, Koritno, Bodešče in Selo. Za predsednika so izvolili Gabrijela Ferjana ml., za predsednika novega 7-članskega sveta pa Franca Odra, ki je bil že doslej na tej dolžnosti. Med prioritete naloge KS v l. 1975 so si zastavili zgraditev mostu čez Savo, asfaltiranje ceste Ribno—Bodešče—Koritno, in prevzem ter ureditev zadružnega doma, ki je še vedno v lasti KZ Bled.

Skupščina KS Podnart si je zadala številne naloge, ki jih bo skušala uresničiti v 1975. letu. Najprej bodo asfaltirali cesti Češnjica—Rovte in Podnart—Zaloše—Otoče v skupni dolžini 4,3 km. Uredili bodo okolico kulturnega doma, postavili škarpo in zgradili športno igrišče. Na domu bodo prepletkali ograje in žlebove ter nabavili oljne peči. Tudi letos bodo skrbeli za vsestranski napredek kraja in aktivnost družbenih organizacij, kulturnega in športnega društva in skupaj priredili več plovov.

V petek 17. 1. zvečer je bil v hotelu Alpe Adria redni letni občni zbor Foto kino kluba Radovljica. O delu kluba je poročal predsednik Ivan Pipan. Število članov kluba se je v zadnjem letu podvojilo. Od 72 članov je skoraj polovico žena in tretjina mladih. Za uspešne razstave svojih del je več članov prejelo posebna priznanja in diplome. Klub redno organizira tečaje in debatne večere, ki jih vodita Franc Jensterle in Jože Poljanec. Na zboru so si zastavili obsežen program dela v l. 1975, med drugim tudi razstavo fotografij spomenikov NOB, ki jo bodo posvetili 30-letnici osvoboditve.

Na zadnji seji TD Bled so sklenili, da bodo tudi letos pripravili več pustnih prireditev. Prva bo v četrtek 6. februarja na blejskem umetnem drsališču, kjer bodo organizirali pustno hokejsko tekmo. V soboto 8. februarja bo šaljivi smučarski tek ne glede na snežne razmere — tudi po suhem. V nedeljo 9. februarja pa bo tradicionalna karnevalska povorka po blejskih cestah, v kateri bo sodelovalo okoli 50 skupin z Bleda in okolice.

Po dolgih letih odlašani so na Bledu začeli pred dnevi podirati najstarejši hotel Petran, ob obali jezera na Mlinem. Hotel je bil do nedavnega zaseden s strankami, ki so jim zagotavljali nova stanovanja v blokih.

V LIP Bled so pričeli v sodelovanju z Dopisno delavsko univerzo iz Ljubljane s poukom na oddelku osnovne šole za zaposlene delavce. Pouk je ob sobotah in nedeljah v sejni sobi podjetja. Obiskuje ga 24 delavcev iz TOZD Bohinj, TOZD Bled in TOZD Mojstrana. Lani je uspešno zaključilo to šolo 26 delavcev.

Letošnja osrednja proslava Prešernovega dne bo v Kropi dne 8. februarja. Potekala bo v znamenju solidarnosti z zamejskimi Slovenci. Zato je ZKPO in gostitelj Moški zbor KUD Stane Žagar, povabil k sodelovanju na proslavo tudi Pevski zbor Radiše s Koroškega in Pevski zbor iz Doline pri Trstu.

Zaradi bolezni članov igralske skupine Delavske univerze Radovljica, ki uprizarja veseligo v Ljubljano jo dajmo, so odpadle napovedane predstave na Bledu, Gorjah in Češnjici. Predvidoma bodo v teh krajih predstave šele okoli 15. februarja.